

Nejprodávanejší
počítačový časopis

www.ppk.cz

Cena: 55 Kč / 89 Sk

počítač

pro každého

**PLNÁ VERZE
ZDARMA
UŠETŘÍTE
299 Kč**

Zoner
PhotoStudio 10

BEZPEČNÝ POČÍTAČ

- ▶ Přehled bezpečnostních balíků
- ▶ Ochrana před viry, nevyžádanou poštou, špióny a hackery

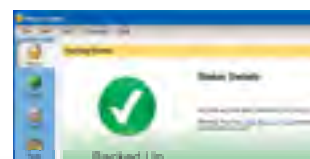
▶ 10

Kamery na cesty ▶ 34
DOBŘE VYBAVENÉ VIDEOKAMERY

**Nedejte se
nachytat** ▶ 14
JAK POZNAT PODVODNÝ E-MAIL

Chraňte svoje data ▶ 16
TEST ZÁLOHOVACÍCH
PROGRAMŮ

**Chytrá navigace
s kamerou** ▶ 20

**Kino
do kabelky** ▶ 18

JAK NA TO
17 STRAN
NÁVODŮ

- ▶ Pořádek v obrázcích
- ▶ Jak zkopírovat film z DVD
- ▶ Přehráváme hudbu a video
- ▶ Jak nakreslit diagram
- ▶ Jak na vzorce v Excelu

1998

1998

1998

1999

2000

2000

2001

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

BEZPEČNOST PŘEDVŠÍM

Vážení čtenáři, již mnohokrát jsme na stránkách našeho časopisu psali o tom, jak důležitá je bezpečnost. Počítač sám o sobě je užitečný nástroj a nabízí vám mnoho možností, ale teprve po jeho připojení k internetu máte nekonečné příležitosti získávat nejrychlejší informace z celého světa a schopnost komunikovat s kýmkoli bez ohledu na vzdálenost. Internet je však prostředím otevřeným nejen pro užitečné informace, ale i pro různá individua s nekalými úmysly. Nebudete-li se před nimi odpovídajícím způsobem chránit, můžete se snadno stát obětí zločinu. A jestliže nepoužíváte počítač jenom pro zábavu, ale jeho prostřednictvím například i obchodujete, nakupujete a ovládáte bankovní účty, mohou být následky takového elektronického zločinu velmi hmatatelné. Proto se k tématu bezpečnosti budeme pravidelně vracet – svět internetu se mění velmi dynamicky a tak jako se mění rizika, vyvíjejí se také způsoby ochrany.

Tentokrát vám nabízíme hned několik článků souvisejících s bezpečností: Představujeme devět programových balíčků, které vám pomohou zajistit ochranu před hlavními hrozbami, radíme, jak se ubránit podvodným e-mailem, a porovnáváme tři různé zálohovací programy.

LAHŮDKA PRO DIGITÁLNÍ FOTOGRAFY

Na příloženém cedéčku najdete další exkluzivní bonus. Tentokrát jde o plnou verzi programu Zoner Photo Studio 10 Classic. Tento oblíbený grafický program vám umožní přehledně uspořádat digitální fotografie, prohlížet je a také je různě upravovat. Nezapomeňte po jeho instalaci zadat registrační číslo (číslo pro vás je SG8U6-BB9D6-BGPDU-P4RU6 – je uvedeno jak na CD, tak v návodu na straně 27).

DESET LET S VÁMI A PRO VÁS

V době, kdy bylo toto vydání Počítače pro každého dokončováno v tiskárně, uplynulo právě deset let ode dne, kdy náš časopis vyšel vůbec poprvé. V dubnu 1998 jsme začali vydávat sérii šestadvaceti sešitů. V nich jsme pod heslem „Znalosti a zábava ve 26 dílech“ seznamovali širokou obec počítačových začátečníků s tím, k čemu je osobní počítač vlastně dobrý a jak jej použít. Vsadili jsme na srozumitelné podání a na praktické návody. Tím se Počítač pro každého už ve svých počátcích lišil od všech ostatních počítačových časopisů – ty byly určeny počítačovým odborníkům a nadšencům a laik jim většinou nerozuměl. Srozumitelnost a užitečnost podávaných informací byly základem úspěchu a ten nás pak přiměl k tomu, abychom ve vydávání časopisu pokračovali. Mnozí naši čtenáři si pamatují celou naši historii, těm novým nabízíme ukázky obálek z minulých let.

Za veškeré úspěchy však vděčíme především vaší trvalé přízni. Děkuji vám za ni a věřím, že se nám podaří váš zájem a vaši důvěru udržet i v budoucnu.

Nevím sice, jestli budu mít příležitost v roce 2018 rekapitulovat dalších deset let trvání časopisu (nevíme, jak budou za deset let vypadat počítače, a nevíme ani to, jestli nějaké počítačové časopisy budou vůbec vycházet), ale do příštích let vám jménem celé redakce přeji mnoho štěstí a pevné zdraví.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Ivan Heisler

Uvažujete-li o pořízení digitální videokamery, podívejte se na náš test ► 34

Představujeme webovou kameru pro náročnější uživatele ► 19

Navigace GPS pomůže i při couvání ► 20

JAK NA TO

JAK NA DIAGRAMY ANEB SMARTART ► 21

Zkoušeli jste v kancelářském balíku MS Office hledat a vytvářet různé diagramy, např. diagramy organizační? V MS Office 2007 však ikonu pro jejich tvorbu už nenajdete.

SLUČOVÁNÍ DAT Z RŮZNÝCH TABULEK ► 23

Slučování dat využijete v případě, kdy máte několik tabulek se stejnými daty a tato data potřebujete dostat na jeden společný list a porovnat je.

ZÁLOHUJEME FILMY ► 25

Jednou z možností zálohy je vytvořit tzv. „DVD rip“, komprimovanou kopii ve formátu DivX. Program Auto Gordin Knot dokáže převést film například na soubor o velikosti jednoho CD.

SEZNAMTE SE S PHOTO STUDIEM ► 27

Program Zoner Photo Studio 10 – Classic slouží pro úpravy obrázků. Seznámíme vás s jeho uživatelským prostředím.

NENÁROČNÝ PŘEHRAVAČ HUDBY A VIDEA ► 29

V tomto návodu naleznete průvodce instalací programu Winamp, jednoho z nejoblíbenějších softwarových přehrávačů, a to včetně tipu na optimalizaci.

ADRESY Z THUNDERBIRU VE WRITERU ► 31

Dnes vám ukážeme velmi užitečný postup: jak databázi adres z Thunderbiru využít v aplikacích 602Office.

ÚVODNÍK ► 3

NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ ► 6

TÉMA ČÍSLA

KOMPLEXNÍ OCHRANA ► 10

Nabízíme vám aktuální přehled programových balíčků, které nabízejí ochranu počítače.

PHISHING: NESPOLKNĚTE UDIČKU! ► 14

Phishing není ničím jiným než prachobyčejným podvodem.

PŘEDSTAVUJEME

DATA V BEZPEČÍ ► 16

Zálohování je zdoluhavé a nudné, takže jej řada uživatelů neprovádí. My jsme otestovali tři šikovné programy, které se o zálohování postarají za vás.

ZÁBAVA NA CESTY ► 18

Cestování si můžete zpříjemnit sledováním filmů, příp. poslechem hudby.

VŠEVIDOUCÍ OKO ► 19

Vysokorychlostní internetové připojení a komunikační programy ICQ a Skype přesunují videohovory ze sci-fi literatury do každodenní praxe.

NAVIGACE S KAMEROU ► 20

Neocenitelnou pomůckou pro motoristy je navigační přístroj GPS. Model DreimGO DG220GC navíc nabízí i bezdrátovou kameru.

DOMÁCÍ FILMOVÉ LAHŮDKY ► 34

Natočit si domácí videoklip není problém. Moderní digitální kamery se snadno ovládají a záznam jimi pořízený jednoduše dostanete do počítače.

INTERNET

HLEDÁ SE NEJLEPŠÍ „KECÁLEK“ ► 38

„Kecálek“ je slangové pojmenování programů pro komunikaci dvou a více lidí v reálném čase uskutečňovanou prostřednictvím internetu.

JAK NA LEVNÉ LETENKY ► 40

Mnoho leteckých společností přesouvá své služby na internet. Jak se v široké nabídce orientovat?

RADY A NÁVODY

MĚŘENÍ NA MAPĚ ► 41

Někdy je potřeba změřit na mapě vzdálenost mezi dvěma body nebo plochu určitého místa. S měřením vám pomůže program InfoMapa.

JAK SI VYTVOŘIT VLASTNÍ VZOREC ► 42

U tabulkových procesorů je důležité vědět, jak si snadno vytvořit vzorec pro vlastní výpočet.

JAK ZÍSKAT ZVUK Z VIDEA ► 43

Máte pěkný hudební klip či jakékoli jiné video a rádi byste přehrávali jeho zvukovou stopu v přenosném MP3 přehrávači?

NASTAVTE SI VISTU ► 44

Jak si můžete přizpůsobit pracovní plochu podle svých požadavků.

RÁDCE NAKUPUJÍCÍHO ► 45

Najdete zde přehled navigačních zařízení GPS, externích tunerů DVB-T a digitálních zrcadlovek.

KŘÍŽOVKA ► 46

Pro čtyři výherce máme připraveny mobilní telefony Nokia 3110 Classic.

LISTÁRNA ► 47

Co najdete na CD?

ZONER PHOTO STUDIO 10 CLASSIC

V rubrice Bonus najdete plnou verzi výborného grafického programu Zoner Photo Studio 10 Classic určenou pro PPK. Program obsahuje všechny základní nástroje pro kvalitní zpracování digitálních fotografií: jsou to nástroje pro stažení snímků z fotoaparátu nebo ze skeneru do počítače, pro automatické i kreativní úpravy a pro odstranění nedostatků a nástroje pro snadnou archivaci a správu fotografií.

rubrika na CD: obsah CD/bonus

ŠETŘIČE OBRAZOVKY

V rubrice Šetřiče obrazovky najdete kolekci dvaceti šetřičů (spořičů) obrazovky, které ozdobí váš monitor, když počítač nepoužíváte. Šetřiče jsme rozdělili do těchto podrubrik: Film, Příroda, Reklama, Sport a Zajímavosti.

rubrika na CD: obsah CD/šetřiče

OBSAH CD

BONUS

Zoner Photo Studio 10 Classic

ŠETŘIČE

20 šetřičů obrazovky

HRY

Battle Ball Brawl
Billiard Masters
Bonesaw
F1 Legends
WolfQuest

NOVINKY

Altap Salamander 2.51
Apple Safari 3.1
BurnAware Free Edition 1.2.9
CDBurner XP 4.0.24
Comodo Firewall 3.0.20.320
DeepBurner Free 1.9
Defraggler 1.01.064
FileZilla 3.0.8.1
Flock 1.1
Pidgin 2.2.2
Recuva 1.12.291

SmartFTP 3.0.1010.22

TrueCrypt 5.1a

XnView 1.93.1

SERVIS

Atlas ICQ 6
Auto Gordian Knot 2.45
Cobian Backup 8.4.0.202
DVD Decrypter 3.5.4.0
Google Talk Beta
Mozilla Thunderbird 2.0.0.12
Mozy Remote Backup 1.8.6.21
OpenOffice.org 2.4.0 CZ
Skype 3.6.0.248
SUPER 2008 Build 30
Winamp 5.52 Full
Windows Live Messenger 8.5.1302

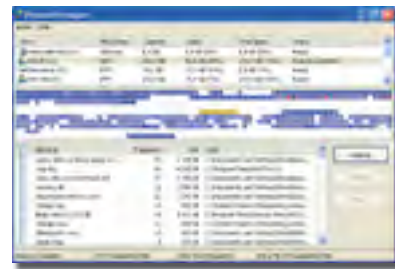
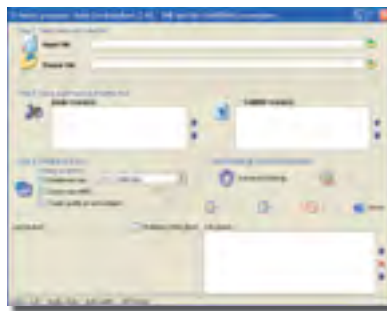
ZAJÍMAVOSTI

AxCrypt 1.6.4.1
FileMenu Tools 5.3.2
Graffiti Studio 2.0
Mozilla Prism 0.9
PhotoShape classic 1.1
Startup Delayer 2.3

DEFRAGGLER 1.01.064

Defraggler je kompaktní nástroj pro defragmentování dat na pevném disku. Pracuje se souborovými systémy NTFS i FAT32 a vedle celých svazků umí defragmentovat i vybrané soubory a složky. Výhodou je jednoduché ovládání a minimální velikost, takže program můžete snadno přenášet mezi více počítači.

rubrika na CD: obsah CD/novinky

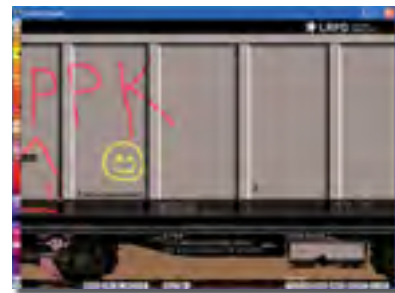
AUTO GORDIAN KNOT 2.45

Program je vhodný na konverzi filmů z médií DVD Video ve formátu MPEG2 a také na konverzi vstupního videa MPEG1. Podporuje zvukové stopy ve formátu AC3, DTS, PCM a MPA. Poradí si i se dvěma zvukovými stopami a nejnověji i s HD videem. Provádí automatický ořez a odstraňuje prokládání.

rubrika na CD: obsah CD/servis

GRAFFITI STUDIO 2.0

Graffiti Studio je bezesporu netradiční grafický editor. Vlastně jde o počítačovou simulaci tvorby graffiti – při svých uměleckých aktivitách tedy nepoškozujete cizí majetek a neriskujete pokutu. K dispozici je celkem třicet objektů, které můžete vyzdobit podle svého vkusu. Na výběr máte například tokijský vlak, newyorské a kodaňské metro, různou vojenskou techniku, typický londýnský autobus a podobně.

BILLIARD MASTERS

Pokud máte rádi kulečník, není nejmenší důvod nevyzkoušet Billiard Masters. Nabízí vlastně vše, co byste mohli očekávat, včetně několika různých stolů, mezi kterými volíte ještě předtím, než se do hry pustíte. Navíc není na výběr jen z několika málo barevných variací, nýbrž ze stolů, které se odlišují tvarem, a to samozřejmě znamená zcela jiný herní požitek. Zatímco na klasickém obdélníkovém stole hrál asi každý, zde se hráči naskytá možnost vyzkoušet třeba také jeden ve tvaru kříže apod.

rubrika na CD: obsah CD/hry

ASUS MK241H

Cena: zatím nestanovena.

cz.asus.com

Monitor s kamerou

LCD monitor Asus MK241H má širokouhlý displej s poměrem stran 16 : 10 a s úhlopříčkou 24 palců (tedy 61 cm). Tento monitor pracuje v rozlišení 1 920 × 1 200 bodů, a je tedy vhodný i pro přehrávání videa ve formátu Full HD 1080p. Kromě běžných obrazových vstupů D-Sub a DVI je zde i rozhraní HDMI pro připojení videotechniky. Součástí tohoto monitoru je také webová kamera s rozlišením 1,3 Mpx a směrový mikrofon, díky kterým můžete monitor použít např. pro videokomunikaci. Pro zprovoznění kamery a mikrofonu není nutné instalovat ovladače. Doba odezvy je podle údajů výrobce pouze 2 ms. Díky technologii ASCR se na displeji automaticky nastavuje jas podsvícení s ohledem na charakter zobrazovaného obrázku. Jas displeje je 450 cd/m², kontrastní poměr 3 000 : 1 a úhly pohledu jsou 170 stupňů ve vodorovném směru a 160 stupňů ve svislém směru.

Notebook za cenu pod 10 tisíc Kč

Společnost Hewlett-Packard uvedla na trh notebook za cenu nižší než 10 000 Kč s DPH, a to včetně legálního operačního systému Windows Vista Home. Model HP 530 s objednacím číslem KQ630AA stojí 9 990 Kč a za tuto cenu nabízí 15,4palcový displej pracující v rozlišení 1 280 × 800 bodů, procesor Intel Celeron M 520

s taktovací frekvencí 1,6 GHz, operační paměť o velikosti 1 024 MB, pevný disk s kapacitou 120 GB a vypalovací DVD mechaniku.

HP 530

Cena včetně DPH: 9 990 Kč.

www.hp.cz

Rychlé nabíjení nejen pro baterie

Nová nabíječka Varta Professional nabízí nejen akumulátory typu AA a AAA, ale prostřednictvím portu USB také další zařízení. Tento model umožňuje nabít až čtyři tužkové či mikrotužkové baterie, případně jejich kombinaci. Samozřejmostí je možnost vložit do nabíječky různé typy akumulátorů – nabíječka monitoruje každý akumulátor zvlášť a systém nabíjení uzpůsobuje podle potřeby daného článku. Prostřednictvím kabelu USB, dodávaného spolu s nabíječkou, můžete dobít např. MP3 přehrávač, osobní organizér, mobilní telefon či třeba navigační GPS přístroj. Pro nabíjení realizované prostřednictvím rozhraní USB můžete jako zdroj energie využít baterie vložené v nabíječce. Naopak pro nabíjení baterií je možné čerpat energii z USB portu počítače. Součástí balení je i 12V autoadaptér.

VARTA PROFESSIONAL CHARGER

Cena včetně DPH: 1 299 Kč.

www.varta-consumer.cz

Digitální fotorámeček

Pro zájemce o digitální fotorámeček je nově k dispozici model Genius PF 701, který zobrazuje obraz na 7palcovém (17,8cm) displeji. Podporuje přehrávání fotografií ve formátu JPG a také přehrávání videosouborů ve formátu Motion-JPEG. K dispozici je i funkce hodin, alarmu a kalendáře. Rámeček Genius PF 701 podporuje paměťové karty SD, MMC a Memory Stick a je osazen vysokorychlostním portem USB 2.0, který využijete pro připojení k počítači. Ve výbavě tohoto modelu je i výstupní konektor pro zobrazení obrazu na TV. Při zobrazování fotografií je k dispozici i zoom a funkce otáčení a při prezentaci snímků můžete dobu jejich zobrazení nastavit na 5, 10 a 30 sekund, na 1 minutu a na 1, 2, 3 a 4 hodiny.

GENIUS PF 701

Cena včetně DPH: 1 970 Kč.

www.geniusnet.com

inzerce

Nová verze AVG 8.0 nabízí všem uživatelům velmi významné rozšíření ochrany dat

Společnost AVG Technologies uvolnila před nedávnem na světový trh novou verzi svého bezpečnostního software AVG 8.0. Firma při jeho vývoji reagovala nejen na potřebu komplexní ochrany před známými či aktuálními hrozbami, ale i na předpokládaný vývoj v oblasti bezpečnostních rizik. AVG 8.0 tedy obsahuje nejen antivirus, antispyware, antispam, antirootkit či firewall, ale i unikátní technologii ochrany vyhledávání a webového provozu v reálném čase LinkScanner, zařazenou do produktu po loňské akvizici americké firmy Exploit Prevention Labs. Uživatelé tím získávají jedno z nejlepších a nekomplexnějších řešení v oblasti počítačové bezpečnosti, které je na trhu k dispozici. Před několika lety patřily mezi největší bezpečnostní

hrozby klasické viry, nyní však velmi výrazně roste intenzita profesionálních webových útoků ze strany dobře organizovaného počítačového podsvětí. Jejich cílem je nelegální zisk peněz či zpeněžitelných dat, technologie LinkScanner však dokáže atak spolehlivě zastavit. Ochranu při běžném používání internetu zajišťuje v AVG 8.0 webový štít, který chrání před nechtěným stažením infikovaných souborů při prohlížení internetových stránek i při on-line komunikaci s pomocí ICQ nebo MSN aplikací. Technologie dokáže eliminovat také hrozby ze strany tzv. exploitů, které zneužívají k průniku do počítače slabých míst v zabezpečení webových prohlížečů. Řešení rovněž v reálném čase varuje uživatele internetu před nebezpečím, aniž by museli kliknout na příslušný odkaz.

Vizuálně tak obdrží informaci, zda příslušný link vede či nevede na infikované stránky a nemusí na ně vůbec vstoupit. AVG 8.0 má moderní a přehledný vzhled, jednotné uživatelské rozhraní, snadnou instalaci a zjednodušené ovládání s pomocí intuitivní navigace. Držitelé komerčních licencí mají navíc k dispozici nepřetržitou profesionální technickou podporu, která jim poradí v případě jakýchkoli problémů, spojených s užíváním programu. Oblibu produktů se značkou AVG dokazuje skutečnost, že dosud chrání více než 70 milionů počítačů po celém světě. AVG 8.0 pracuje na operačních systémech MS Windows 2000 a vyšších, přičemž podpora dosavadní verze AVG 7.5 potrvá do konce roku 2008.

Televizory pro HD kvalitu

Nová řada LCD-televizorů Sony Bravia W4000 zahrnuje modely s úhlopříčkou 32, 40, 46 a 52 palců (to je 81, 102, 117 a 132 cm), které podporují rozlišení 1080p Full HD. Při přehrávání filmů si tak můžete vychutnat obraz v plném HD rozlišení, což je 1 920 × 1 080 bodů. V těchto televizorech je kromě digitálního tuneru DVB-T zabudován i tuner HDTV a dekodér AVC-HD. Příznivci domácího kina ocení režim 24p True Cinema, který zaručuje přesné přehrávání videa pořízeného videokamerou – umožňuje totiž přehrávat video rychlostí 24 políček za sekundu. Tyto televizory mohou fungovat i jako digitální fotorámečky – v tomto režimu se prodloužení nižší spotřeby elektrické energie sníží jas a na displeji se zobrazuje fotografie v HD kvalitě. Do televizoru můžete nahrát vlastní snímky, nebo můžete využít šest předinstalovaných reprodukcí obrazů. Televizory

disponují třemi vstupy HDMI, dvěma konektory SCART a také vstupem D-Sub pro připojení televizoru k počítači.

SONY BRAVIA W4000

Cena 32" modelu: cca 29 000 Kč.

www.sony-europe.com

UPC ZVÝŠUJE RYCHLOST

Společnost UPC Česká republika zvyšuje u svých internetových služeb rychlost v příchozím (download) směru. Rychlost se zvyšuje až o 8 Mb/s. U nabídek Extreme a Professional se současně zvyšuje rychlost i v odchozím (upload) směru, a to o 0,5 Mb/s. V rámci nabídky Starter dochází rovněž ke zrušení limitu pro přenos dat. Ceny za jednotlivé nabídky se přitom nemění. UPC nabízí internet se zvýšenými rychlostmi nejdříve všem novým zákazníkům. U současných zákazníků budou rychlosti zvyšovány během následujících tří měsíců. Zvyšování bude probíhat vždy po celý příslušný měsíc, tj. nikoliv k jeho prvnímu dni.

<http://www.upc.cz>

ADSL BEZ OBJEMOVÝCH LIMITŮ ZA PAUŠÁLNÍ CENU

Společnost WIA oznamuje, že s platností od 31. 3. 2008 rozšiřuje své portfolio produktů DSL o novou službu WIA ADSL Internet nonstop, která představuje neomezený internet bez datových limitů. DSL připojení, které společnost WIA poskytuje, funguje na principu doplatku za data stažená navíc. Ve chvíli, kdy zákazník překročí limit (u základní verze WIA ADSL Internet 3 Mb/s činí tento limit 20 GB za měsíc), jsou mu za poplatek účtována nadlimitní data vždy po vyčerpání 1 GB a přitom nedojde ke snížení rychlosti. Zákazníci, kteří využívají současného připojení DSL (ať už v jakékoli variantě rychlosti), mají nyní možnost dokoupit bezlimitní službu za 58 Kč (tedy 49 Kč bez DPH) k měsíčnímu paušálu a získat tak neomezené ADSL připojení.

<http://dsl.wia.cz/>

MUJBLOG.CZ DÁVÁ SLOVO UŽIVATELŮM

Atlas.cz vytvořil novou blogovací platformu Mujblog.cz, která poskytuje uživatelům šanci zapojit se do dění na Atlasu a přímo tak ovlivňovat konečnou podobu portálu. Blogy jsou totiž tematicky propojeny s jednotlivými obsahovými službami a úspěšní blogéři dostanou možnost oslovit tisíce čtenářů. Provázání s obsahovými weby a možnost získat pro příspěvky vysoký počet čtenářů by na Mujblog.cz mělo přilákat kvalitní autory. Sami blogéři si navíc mohou zvolit, na kterých serverech Atlasu by se jejich příspěvky měly objevovat.

<http://Mujblog.cz>, <http://www.atlas.cz>

UŽ VÁS POZVALI NA SCHŮZKU?

Společnost Trend Micro Incorporated varuje před novým typem spamu s názvem Meeting Invite (Pozvánka na schůzku). Jde o případ, kdy byl k šíření spamu zneužit kalendářový systém Google. Při tomto nejnovějším útoku rozesílají spameři tzv. nigerijské dopisy a pomocí pozvánek na schůzku se vyhýbají antispamovým filtrům. E-mailové pozvánky jsou personalizovány, každému příjemci zobrazují odlišný odkaz a mohou být nastaveny tak, aby obsahovaly i upozornění na schůzku. Tím se spameři snaží obrátit pozornost ke zprávě samé.

Společnost Trend Micro vyzývá všechny uživatele, aby věnovali zvýšenou pozornost neočekávaným pozvánkám na schůzku a dalším nevyžádaným mailům. Takové útoky znamenají pro příjemce zvýšené riziko, včetně spuštění škodlivého kódu nebo jiného malwaru.

Další informace naleznete na malwarovém blogu Trend Micro na adrese <http://blog.trendmicro.com>.

Komplexní ochrana

Jak rychle se mění bezpečnostní hrozby, tak rychle se vyvíjejí programy, které nás před nimi chrání. Stále důležitější je to, aby bezpečnostní ochrana byla komplexní. Nabízíme vám aktuální přehled programových balíků, které takovou ochranu nabízejí.

Po necelém roce opět přinášíme přehled komplexních bezpečnostních řešení. Proč v tak relativně krátké době znovu? Důvod je jednoduchý: informační bezpečnost je čím dál tím větším problémem,

počet útoků narůstá a jejich nebezpečnost se zvyšuje. Některá komplexní řešení se tak od svých rok starých bratříčků a sestřiček velmi liší – a tak se pojďme podívat, co je na tomto poli nového.

AVG INTERNET SECURITY 8.0

Nový kůň z domácí stáje

Asi největší novinka z letošního přehledu. U nás nejrozšířenější bezpečnostní program se dočkal zcela nové verze, s pořadovým číslem osm.

Nejvýraznější změnou je zcela nové detekční jádro produktu, ve kterém se sloučilo několik dříve samostatných technologií, a to antivirový program, antispywarový program a antirootkit (rootkit je program, který zásadním způsobem mění běh operačního systému, takže běžnými detekčními prostředky jej nelze identifikovat). AVG 8.0 tak mění dosavadní pravidlo, že z historických příčin je nutné antivirovou a antispywarovou komponentu oddělovat. S příchodem nové technologie tyto důvody pomíjejí... Dlužno podotknout, že sloučení těchto technologií není ke škodě věci, vysoká detekční schopnost zůstala zachována. Toto spojení přitom společně s využitím vícejádrových procesorů a dalších

vyvozeností vede k redukci hardwarových nároků v řádu desítek procent.

Ovšem spíše než jádra programu si uživatel na první pohled všimne grafického rozhraní, protože doznalo značných změn. Stručně řečeno: je jednoduché a přehledné.

Do produktu byla také začleněna technologie LinkScanner, která se zaměřuje na hledání exploitů (exploit je něco, co zneužívá konkrétní chybu – exploit je výrazně méně než vlastních chyb, které mohou nabývat tisíců různých podob). Ta umožňuje chránit i před neznámými hrozbami. Navíc kontrola nebezpečnosti webových stránek probíhá v reálném čase – tedy nikoliv z nějaké databáze, ale podle aktuálního stavu.

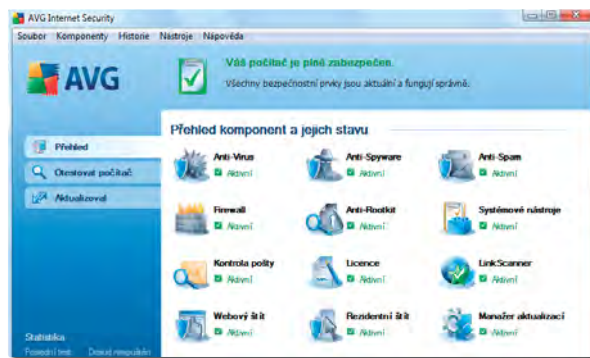
Pokárání by firma AVG Technologies (dříve Grisoft) zasloužila jednak za zbytečně složitý firewall, jednak za použitou terminologii. I pro zkušené-

CENY LICENCÍ

Všechny ceny jsou uvedeny včetně DPH a je v nich zahrnuta i technická podpora na jeden rok. Uvedené ceny nezohledňují různé marketingové a slevové akce, jsou pouze orientační a ve skutečnosti se mohou lišit. Produkty F-Secure Internet Security 2008, McAfee Total Protection a Trend Micro Internet Security Pro 2008 obsahují licenci pro instalaci na tři počítače.

LETOŠNÍ NOVINKY

Máme-li srovnávat meziroční posun v komplexních bezpečnostních řešeních, některé si svoji loňskou latku udrželo, některé ji zvýšilo, jiné malinko ubralo. Podstatné však je, že žádné z výše uvedených řešení by ve škole nedostalo pětku, všechna jsou v praxi použitelná. A to je dobrá zpráva: ať sáhnete po kterémkoliv z nich, nemůžete sáhnout vedle. Přesto vyberte obezřetně, a to tak, aby vybrané řešení odpovídalo vašim potřebám a možnostem vašeho počítače.

AVG INTERNET SECURITY 8.0

Výrobce/dodavatel: AVG Technologies, s. r. o.

Cena: 1 333 Kč.

www.avg.cz; www.grisoft.cz

ho uživatele je opravdu problém zorientovat se v tom, co některé nešťastně nazvané komponenty skutečně dělají a jak pracují.

BITDEFENDER TOTAL SECURITY 2008

Příliš mnoho funkcí

Byť se (alespoň v našich krajích) nejedná o „značkové“ řešení, jeho pořizováním právě „značkovou“ kvalitu získáte. Směle se může zařadit po bok světové špičky, a to pokud jde o kvalitu detekce i o množství nabízených funkcí. Za to si ovšem vybírá svoji daň v podobě vysoké hardwarové náročnosti.

Počítejte s tím, že pořizováním tohoto produktu získáte všechny klasické programy, které od podobného řešení očekáváte: antivirový, antispywarový a antispamový motor a personální firewall. Navíc je k dispozici třeba rodčovská kontrola, zálohování dat (velmi propracované) a vyladění systému. Možná jde o zbytečně komplexní řešení, které má více funkcí, než kolik jich

uživatel využije. Jde o obecný trend mnoha produktů, jejichž výrobci se snaží získat konkurenční výhodu novými nástroji nebo dalšími nápady, které srovnatelné produkty nenabízejí. To někomu může vyhovovat, pro jiného to zase představuje zbytečné kliky na cestě k co nejjednodušší bezpečnosti.

Oproti loňskému roku se zvýšila účinnost detekce spamu i spywaru. Minusové body bychom udělili firewallu a jeho správě. Měl problémy i s rozpoznáváním těch nejrozšířenějších aplikací (jako je např. Windows Internet Explorer a Skype – ty bylo nutné ručně konfigurovat pro přístup k internetu, někdy i opakovaně) a zbytečně tvrdošijně blokoval přístup

BITDEFENDER TOTAL SECURITY 2008

Výrobce/dodavatel: BitDefender / Office Plus, s. r. o.

Cena: 1 709 Kč.

www.bitdefender.com; www.officeplus.cz

k internetu realizovaný pomocí protokolu FTP a také pokusy o přístup do sítě Wi-Fi. Z hlediska bezpečnosti jde možná o chválný počín, ale z hlediska pohodlí uživatele?

Další podstatný rozdíl oproti loňské verzi je v oblasti grafického rozhraní. Dlužno konstatovat, že práce s programem BitDefender Total Security 2008 se zpříjemnila: dříve bylo rozhraní

určeno především pro skutečné znalce, nyní by nemělo činit problémy ani méně zdatným uživatelům PC (pokud jim nevadí, že tato verze je zatím pouze v angličtině).

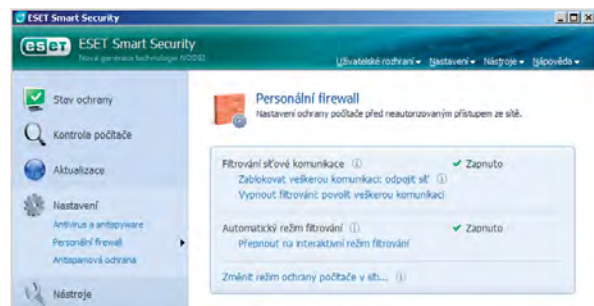
ESET SMART SECURITY 3.0

Sázka na jednoduchost

V loňském přehledu jsme přinesli informaci o novorození jménem ESET Smart Security (tehdy dokonce ještě ve verzi „beta“, tedy testovací). Dnes máme před sebou plnohodnotné komplexní řešení.

Musíme říci, že jde o milé překvapení, protože málokterá firma zvládne přechod z čistě antivirového produktu na komplexní balík tak bezbolestně, jak se to povedlo právě firmě ESET. Hned první generace nového produktu snese i přísnější měřítka – i když rozhodně ne ta nejpřísnější. Kromě kvalitní detekce známých hrozeb (trochu slabší je v oblasti spywaru) a mimořádně nízké hardwarové náročnosti je zde i velmi solidní spamový filtr (bohužel pouze pro platformy Microsoft Outlook, Outlook Express a Windows Mail), který svými výkony zastíní mnoho zkušených matadorů.

Na druhé straně je toto řešení možná až příliš jednoduché, byť pro základní ochranu postačí. Mezi drobné chyby patří třeba to, že po instalaci se aplikace ihned nepřihlásí o aktualizace a kvůli tomu není počítač nějaký čas chráněn před nejnovějšími hrozbami. Použitý firewall je sice spolehlivý, ale v porovnání s konkurenčními řešeními hodně jednoduchý. V jeho automatickém režimu filtrování (určeném pro méně zkušené uživatele) program sám rozhoduje o tom, která spojení jsou korektní. V režimu interaktivním (pro zkušené a fajnšmekry) je zase vzrůšen dotaz na každý pokus o komunikaci – a na základě odpovědi jsou vytvářena pravidla. Stejně tak jsou tu jen omezené možnosti, pokud jde o nakládání se zjištěnými nebezpečími: detekována jsou spolehlivě, ale jejich odstranění už tak jednoduché není.

ESET SMART SECURITY 3.0

Výrobce/dodavatel: ESET/ ESET Software, spol. s r. o.
Cena: 1 486 Kč.

www.eset.sk; www.eset.cz

Od ESET Smart Security čekat antivirové a antispywarové služby, filtrování spamu a firewall. Zapomeňte na nějakou složitější správu, ochranu identit či prohlížeče, rodičovskou kontrolu apod. Je jen na vás, zdali budete s tímto minimem spokojeni, nebo zdali sáhnete po jiném, komplexnějším řešení.

F-SECURE INTERNET SECURITY 2008

Vylepšení skrytá uvnitř

F-Secure Internet Security 2008 se od loňské verze na první pohled liší pouze změněným letopočtem. A svým způsobem je to pravda: společnost F-Secure dala přednost snaze o vylepšení existující technologie, tedy kvalitě před kvantitou. Evidentně se to podařilo, o čemž svědčí lepší filtrace spamu a výrazně lepší detekce spywaru. Na vysoké úrovni stále zůstává rodičovská kontrola, která je navíc nezávislá na použitém prohlížeči a která nabí-

zí snad největší volnost z dostupných produktů. Nevýhodou je, že program si některá rozhodnutí či volby nechává až příliš často potvrzovat. Větší míra samostatnosti by mu rozhodně neškodila.

F-Secure Internet Security 2008 představuje klasiku a jistotu kvalitního řešení. Na jedné straně je prověřené, na straně druhé je obohaceno o mnoho pokročilých funkcí.

F-SECURE INTERNET SECURITY 2008

Výrobce/dodavatel: F-Secure/SWS, a. s.
Cena: 1 790 Kč.

www.f-secure.com; www.sws.cz

KASPERSKY INTERNET SECURITY 7

Zraje jako víno

Pro nejnovější bezpečnostní balík z produkce ruské společnosti Kaspersky Lab platí ono okřídlené „čím starší, tím lepší“. Výrobce se dlouho snažil prezentovat pouze v oblasti antivirových řešení a až nedávno podlehl tlaku na tvorbu komplexního bezpečnostního balíku. Ve srovnání s ostatními řešeními tedy tento produkt působil nějaký čas poměrně nevyzrálé, ale dnes už má většinu dětských nemocí za sebou a snese i velmi přísná měřítka.

Antivirová a antispywarová část jsou v případě tohoto programu kvalitní už automaticky. Aby tento bez-

pečnostní balík co nejméně zatěžoval systém, je schopen méně důležité úkoly přesunout na pozdější dobu, aby uvolnil místo právě potřebným aplikacím. Tato schopnost „přehradit na nižší rychlostní stupeň“ vyvolává dojem, že řešení vyžaduje méně hardwarových zdrojů, než tomu ve skutečnosti je, ale jde o zajímavý nápad.

Silnou stránkou programu Kaspersky Internet Security 7 zůstává i podpora pro mnoho protokolů a formátů. Běžný uživatel se s těmi „exotičtějšími“ nejspíš nikdy nesetká, ale je dobré vědět, že bezpečnostní řešení je při-

KASPERSKY INTERNET SECURITY 7

Výrobce/dodavatel: Kaspersky Lab / PCS Software, spol. s r. o.
Cena: 1 726 Kč.

www.kaspersky.com; www.dataguard.cz

praveno na všechny varianty. Oceníte také různé drobné nápady v programu, které zvyšují uživatelský komfort.

Slabinou je filtr spamu. Co ale chybí v detekční schopnosti, to program dohání „přidanou hodnotou“: zobra-

zení informací o e-mailech uložených na serveru nabízí dříve, než je stáhne do poštovního klienta. Máte-li pomalejší připojení, tato vlastnost se hodí.

Vyloženou slabinou je rodičovská kontrola. Např. při „protokolování

událostí“ jsou sledovány aktivity všech profilů (tedy nejen dětí, ale i rodičů – zadavatelů sledování). Dále je zde možnost pouze jednoho nastavení pro všechny dny v týdnu (to třeba řeší lépe i Windows Vista).

MCAFFEE TOTAL PROTECTION A SITEADVISOR PLUS 2008

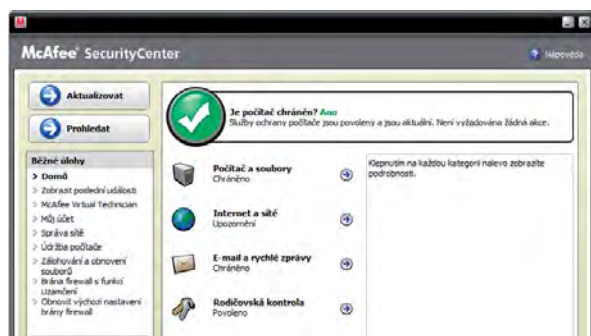
Totální ochrana

Jde o nejvyšší produkt z řady bezpečnostních produktů společnosti McAfee (ta nabízí i jednodušší programy McAfee Internet Security Suite a McAfee VirusScan Plus). Množství funkcí je skutečně impozantní (zřejmě jde o nejrozsáhlejší funkční možnosti ze všech testovaných programů). Běžný uživatel je všechny asi nevyužije, zkušený uživatel však tuto širokou paletu (sebe)realizace a ochrany jistě přivítá.

Vysokou kvalitu mají i nabízené služby. Jde třeba o služby „virtuálního technika“, což je softwarová komponenta, která zjistí, zdali je produkt správně nainstalován a běží korektně, a v případě problémů nabídne možnost opravy. A pokud jde o skuteč-

ně mimořádné situace, nabídne přímý chat s technikem společnosti McAfee. A to v českém jazyce! Takovouto okamžitou podporu v češtině bychom u konkurence asi těžko hledali...

Protože dnes přichází drtivá většina útoků proti počítačům přes webové stránky a protože každá šedesátá osmá WWW stránka na internetu je nějakým způsobem infikovaná, lze jen pozitivně hodnotit zařazení aplikace SiteAdvisor Plus do celého balíku. Je to vlastně jakási nápověda, zdali je ta či ona WWW stránka důvěryhodná. Či přesněji: nejen nápověda, ale i pomocník. SiteAdvisor Plus nedává pouze doporučení, ale je zde i možnost zvolit zákaz návštěvy nebezpečných stránek

MCAFFEE TOTAL PROTECTION

Výrobce/dodavatel: McAfee/Skynet, a. s.

Cena: 2 599 Kč.

www.mcafee.com; www.skynet.cz

(to lze ochránit i heslem). Internetový provoz je tak chráněn i před nechtěnými „uklíknutími“.

NORTON INTERNET SECURITY 2008

Vysoký výkon, vysoké nároky

Od tohoto produktu společnosti Symantec očekávejte kvalitní detekci, velmi dobré čištění infikovaných souborů/oblastí a solidní firewall. Nic ale není zadarmo – v daném případě ovšem nejsou platidlem nepřiměřeně vysoké peníze, nýbrž nepřiměřeně vysoké hardwarové nároky. Je sice inzerována „nižší hardwarová náročnost“, ale ta je nižší ve srovnání s předchozími generacemi produktu; oproti konkurenci stále zůstává nadprůměrně vysoká.

Novinkou Norton Internet Security 2008 je vlastnost „Identity Safe“ – trezor pro identitu. Jedná se o malý „zásuvný“ modul, který umožňuje spravovat hesla a přihlašovací jména, dále údaje o platebních kartách apod. Nemusíte si tak pamatovat hromadu hesel, ale stačí si je uložit do „trezoru“ a pamatovat si jedno jediné. Na příslušných stránkách je vám pak nabízeno automatické vložení přihlašovacího hesla. Nápad je to dobrý, ale bude muset

dozrát – např. proto, že tato možnost je k dispozici pouze pro uživatele prohlížeče Windows Internet Explorer.

Dalším počinem, který můžeme hodnotit pozitivně, je funkce zabezpečení domácí sítě: Norton Internet Security 2008 kromě jiného kontroluje, zdali na routeru není defaultní heslo a jaký je stav zabezpečení ostatních počítačů. Přínosná je i technologie ochrany prohlížeče nazvaná „Browser defender“ (chrání před tzv. únosy prohlížeče, tedy před násilnými pokusy o změnu domácí stránky apod.). Minusové body bychom udělili za absenci antispamového programu v základní instalaci: dá se sice relativně snadno doplnit – výrobce jej nabízí –, ale v základní instalaci chybí. Nutnost instalovat antispamový program až dodatečně jednak celou instalaci komplikuje, jednak může mást méně zkušené uživatele (ti si jej v konečném důsledku třeba nenainstalují).

NORTON INTERNET SECURITY 2008

Výrobce/dodavatel: Symantec GmbH.

Cena: 1 167 Kč.

www.symantec.com; www.symantec.cz

Kromě vysoké detekční schopnosti antivirového i antispywarového modulu (kompletní test disku však trvá výrazně déle než u jiných programů) musíme vyzdvihnout silně nadprůměrný firewall. Mezi testovanými produkty je možná dokonce nejlepší.

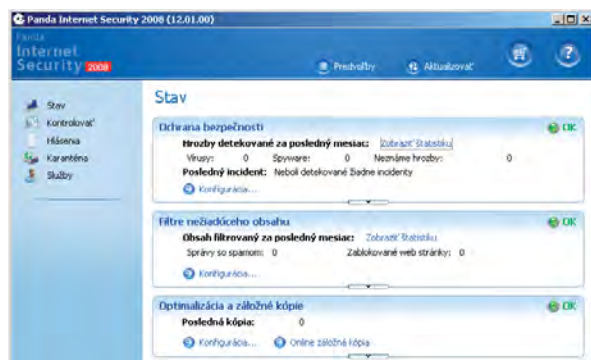
PANDA INTERNET SECURITY 2008

Zbytečnosti kolem dobrého jádra

Loni jsme o předchozí verzi tohoto produktu psali v tom smyslu, že program je „jednoduchý“ a „účelný“ a že od něj nelze očekávat žádné zbytečné přidané funkce. Po roce můžeme konstatovat, že se Panda pustila do rozšiřování svého záběru – a to ke škodě věci.

Přítom třeba antivirová nebo anti-spywarová detekce je mimořádná.

Nicméně v souvislosti s obecným trendem přidat do programu za každou cenu nové vlastnosti můžeme v aplikaci najít funkce, které jsou obsaženy už v základních verzích operačního systému. Budiž, touto cestou jde i mnoho dalších řešení, jenže nabízené vlastnosti Pandy jsou mnohem horší než ty v operačním systému... A třeba takové

vý nový antiphishingový filtr jsme prostě nedokázali probudit k životu ani po opakovaných návštěvách nebezpečných stránek. Taková „bezpečnost“ je pak nebezpečná, protože dává zcela falešný pocit jistoty.

Panda Internet Security 2008 je každopádně kvalitní řešení – pokud

od něj budete chtít pouze detekci škodlivých kódů, která je silně nadprůměrná. Filtr spamu i firewall jsou sice jen průměrné, ale dostatečné. Ostatní přidání funkce však celé jinak solidní řešení poněkud stahují ke dnu...

TREND MICRO INTERNET SECURITY PRO 2008

Angličtina a nový styl ovládání

Tento u nás nepříliš známý produkt celosvětově patří společně s aplikacemi od firem McAfee a Symantec k „silné trojici“, a to nikoli neprávem.

Stejně jako většina ostatních produktů zobrazuje Trend Micro Internet Security Pro 2008 na úvodní stránce všechny podstatné údaje, a to včetně stavu aktualizací. Výrobce se snaží bořit klasický model „antivirus – anti-spyware – antispam – firewall“ ovládacími prvky orientovanými na škodlivý software, na domácí síť, na ovládání firewallu, na kontrolu e-mailu a internetu a na ovládání ostatních funkcí. Snaha opustit zažitý model je jistě chválná, na druhé straně ale vznikají situace, kdy je nutné navštívit dvě různé záložky (např. tehdy, když konfiguruje internetové připojení).

Příjemným překvapením je firewall, který se hloupě neptá na povolení internetového připojení u každého programu – na rozdíl od jiných aplikací, kdy je často nutné (i v maximálně samostatném režimu) opakovaně seznamovat s firewallem i nejrozšířenější programy. Na druhé straně je třeba na firewallu ještě zapracovat, vynalézavější útoky jsou schopné ho oklamat. Základní práci ale odvede skvěle.

Oproti standardní verzi Internet Security má verze „Internet Security Pro“ několik vlastností navíc. Jedná se např. o ochranu před odcizením identity, o verifikaci Wi-Fi hotspotů a o vyladění výkonu počítače. Nicméně nenáročným uživatelům by základní verze Internet Security měla docela stačit.

PANDA INTERNET SECURITY 2008

Výrobce/dodavatel: Panda Security / proNETIX, s. r. o.

Cena: 2 713 Kč.

www.pandasecurity.com; www.pronetix.cz

TREND MICRO INTERNET SECURITY PRO 2008

Výrobce/dodavatel: Trend Micro.

Cena: 1 699 Kč.

www.trendmicro.com; www.trendmicro.cz

Podobně jako u balíku BitDefender Total Security 2008 i v tomto případě musíte zatím oželeť české rozhraní.

■ Tomáš Příbýl

Phishing: nespoklňte udičku!

Phishing (z anglického „fishing“, což znamená rybařit – v daném případě „lovit“ údaje přímo od uživatelů) není ničím jiným než prachobyčejným podvodem.

ÚTOK PROTI NEJSILABŠÍMU ČLÁNKU

Útočník se snaží vzbudit ve vyhlédnuté oběti dojem, že komunikuje s někým důležitým a že důležitý je i obsah komunikace. Nejlépe je to vidět u dnešního typického phishingu – u bankovních podvodů. Podvodníci se vydávají za bankovní domy a pod smyšlenými historkami (neprovedený příkaz k úhradě, bezpečnostní ověření, hrozba zablokování účtu po neposlechnutí výzvy apod.) se dožadují prozrazení identifikačních údajů, aby je pak mohli použít k neoprávněné manipulaci s účtem nebo bankovní kartou.

Phishingové útoky přitom vycházejí z jednoduchého předpokladu. Namísto složitěho nabourávání se do firemních databází a provádění jiných hackerských kousků je mnohem jednodušší jít přímo za uživatelem služeb a na přihlašovací údaje se jej zeptat.

Zkrátka a dobře: každý systém je tak silný, jak silný je jeho nejslabší článek. A ten je v případě informačních technologií nejčastěji mezi židli a klávesnicí...

QUO VADIS, PHISHINGU?

V oblasti phishingu je několik zajímavých trendů, které není radno podceňovat. Dlouhé roky se týkal především Spojených států – místní „trh“ byl z hlediska podvodníků největší. A navíc: proč hledat trhy nové, když ty staré vynášejí velmi slušně?

Ale situace v USA se změnila: nejprve se začaly chránit velké bankovní domy (např. zhruba šedesát procent phishingových útoků první generace směřovalo proti Citibank). „Chránit se“ znamená, že banky začaly po uživatelích vyžadovat i něco více než jen přihlašovací jméno a heslo. Začaly například kontrolovat IP adresu počítače, ze kterého se uživatel přihlašoval (pokud souhlasil s tím, že právě IP adresa bude sloužit jako ověřovací kód), začaly vyžadovat autorizační kódy zasílané pomocí SMS, rozdávat autentizační kalkulatory a generátory ověřovacích klíčů...

To mělo za následek, že se útočníci zaměřili na nebankovní sektor,

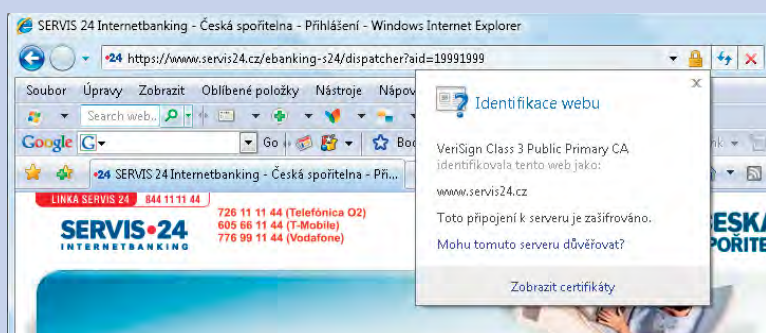
Únor a březen letošního roku přinesly bezprecedentní epidemii phishingových útoků proti klientům České spořitelny. V době, kdy budete tyto řádky číst, už nejspíše bude po této vlně útoků. Ale to neznamená, že čas strávený nad tímto článkem bude ztracený – bezpochyby přijdou další útoky, pravděpodobně ještě lépe připravené. Vždyť internetové podvody zaznamenávají celosvětově meziroční nárůst o neuvěřitelných 8 000 procent!

PHARMING

Jedná se o techniku, kdy jsou (nejčastěji přímo v počítači) změněny záznamy týkající se překladů internetových adres. Počítače se spolu dorozumívají jinou řečí než lidé, a abychom se navzájem domluvili, musíme používat různé „tlumočnické služby“. Tak např. počítače pracují s tím, že požadují webovou stránku s určitou IP adresou v číselném formátu, kdežto uživatel zadá do okénka prohlížeče například *www.ppk.cz*. Překlady mezi formátem srozumitelným pro běžné uživatele a formátem srozumitelným pro počítače jsou zajišťovány prostřednictvím záznamů DNS. Ty jsou zpravidla uloženy na tzv. DNS serverech, ale aby počítač nemusel při každém požadavku na zobrazení stránky tento server obtěžovat, tyto záznamy se často dočasně ukládají na lokální počítač. Představte si, že by tyto záznamy dokázal útočník změnit – vy zadáte do okénka vyhledávače správnou adresu bankovního domu, ale zásluhou modifikovaného záznamu skončíte na stránce podvodníků. A přesně to je princip pharmingu: jde však o poněkud komplikovaný útok: nejprve je zapotřebí počítač nějakým způsobem infikovat kódem upravujícím záznamy a až poté provést podvodný požadavek. Ochranou před tímto typem útoků je důkladné zabezpečení počítače, aby podvodník nemohl provést přípravnou fázi útoku – změnu údajů na lokálním počítači.

ŽLUTÝ ZÁMEK

„Dívejte se, zdali má použitá webová stránka symbol žlutého zámku. Pokud ano, je vše v pořádku.“ To je rada, s níž se v době phishingové vlny bylo možné hojně setkat v českém tisku. Jenomže to není pravda! Žlutý zámek totiž napovídá, že komunikace mezi klientem a webovým serverem je šifrovaná, a tudíž bezpečná, ale nevypovídá o tom, S KÝM komunikujete. Komunikovat bezpečně totiž lze i s útočníkem! Symbol žlutého zámku je v aplikaci Windows Internet Explorer umístěn v řádku s adresou, ale útočníci ho často umísťují přímo do webové stránky. Zde však nemá žádnou vypovídací hodnotu – je to prostě obrázek jako každý jiný. K matení uživatelů ale spolehlivě stačí. Takže pozor na „jinde“ umístěný žlutý zámek, a hlavně jej nepřečunujte!

▲ Kliknete-li na zámek zobrazený v adresním řádku, uvidíte informace o zabezpečení stránky a můžete dát zobrazit příslušné certifikáty.

protože při troše snahy zde bylo možné vygenerovat docela slušné příjmy. Až později se podvodníci zaměřili na další země: své phishingové aktivity nejprve rozvinuli v silných ekonomikách (např. Velká Británie, Francie, Německo), a protože jim zde začala „hořet půda pod nohama“, šli dál a dál. Dnes jsou v Česku, zítra se nepochybně posunou do jiných, zatím málo atraktivních oblastí.

Z výše uvedeného vyplývá celkem milé zjištění, že Česko není průkopníkem v oblasti phishingu, a dá se tedy celkem dobře předvídat, jaké typy útoků k nám postupně dorazí. Stejně tak se dá velmi dobře predikovat i posun v rámci českého phishingu:

bezpečnostní specialisté ve spolupráci s bankéři nyní pracují na tom, aby internetové bankovní systémy byly co nejméně náchylné k různým formám podvodných aktivit.

Jestliže dnes jsou cílem phishingových útoků bankovní účty, zítra to budou internetové obchody, zatím setrvávající v bláhové představě, že právě jim se přece nemůže nic stát. Zde bude možné na účet postiženého nakupovat (jde např. o virtuální služby, které je možné následně opět jednoduše prodat – např. software, přístupová práva nebo kredity pro mobilní telefony). A pozití? Půjde třeba o aplikace internetových telefonů – např. takový kredit z telefonní služby Skype se dá docela solidně zpeněžit (celosvětově je už dnes každý měsíc

„ukradeno“ přes 200 milionů minut internetového volání v ceně 26 milionů dolarů!). A pro přístup k němu stačí jen přihlašovací jméno a heslo...

Phishing v Česku rozhodně ještě neřekl poslední slovo.

ZÁKLADY SEBOBRANY

Obrana proti phishingu nevyžaduje kdovíjak složité technologie. Stačí jen trocha opatrnosti a používání selského rozumu: jakékoliv osobní přihlašovací údaje považujte za velmi drahocennou komoditu a jako k takové se k ní chovejte.

A pokud už vám přijde nějaká výzva, ověřte si ji, byt vypadá velmi důvěryhodně (i poslední vlna útoků přešla z kategorie napůl azbukou psaných e-mailů a napůl amatérských překladů typu „drahoušek zákazník“ do oblasti slohově učesaných textů, často zkopírovaných přímo z internetových stránek banky). Takové sdělení však rozhodně neověřujte na webech útočníků (uváděných třeba v e-mailových zprávách samých), protože ty jsou zpravidla „nachystány“ tak, aby alespoň základnímu ověření odolaly. Použijte kontakt, který si sami zvolíte – na stránkách instituce, které jste zvyklí běžně navštěvovat, nebo třeba na zákaznické lince. Jeden telefonát vám ušetří spoustu problémů v budoucnu.

VYSKAKOVACÍ (POP-UP) OKNO

Aby útočníci zvýšili důvěryhodnost prováděné akce, často zobrazí v prohlížeči SKUTEČNOU stránku, např. bankovního domu – a pak přes ni nechají „vyskočit“ malé okénko požadující přihlašovací údaje. Uživatel tak může snadno podlehnout dojmu, že se nachází na reálných stránkách banky – ve skutečnosti jsou ale otevřena dvě zcela odlišná okna s různými adresami.

Přijde vám e-mail, v němž jste vyzýváni např. k návštěvě stránek s názvem vašeho bankovního domu. Když ale na odkaz kliknete, dostanete se na stránky docela jiné – podvodníci hřeší na to, že ne všichni uživatelé provádějí kontrolu webové adresy dvakrát, a že se tedy spokojí s první letmou kontrolou. A dále hřeší na to, že v HTML kódování můžete odkaz popsat jakkoliv – název banky je v daném případě pouze popisem, nikoliv odkazem. Je to stejné, jako když někde klikáte na výzvu „klikněte ZDE“. Také se nedostanete na stránku „ZDE“, ale na stránku s určitou adresou. V případě této podvodné techniky zkrátka útočníci nahradí „ZDE“ za název bankovního domu.

Prosím, verifikujte tuto emailovou adresu kliknutím na odkaz.
<http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka>
<http://mail.matchclothing.com/www.servis24.cz/index.html>
 Klepnutím přejdete na odkaz.

▲ Ukážete-li myši na odkaz v e-mailové zprávě, zobrazí se adresa, kam odkaz vede. Na obrázku vidíte, že cílem odkazu je úplně jiná stránka, než by se podle textu zdálo.

Pokud ke zdravé dávce selského rozumu přidáte ještě kvalitní zabezpečení počítače, nemáte se čeho bát (eliminujete tím třeba phishingové útoky a zneužívání bezpečnostních chyb – vhodný spamový filtr odstraní mnoho podvodných e-mailů dříve, než dorazí do vaší schránky). Phishing je nepříjemný, ale demonizovat jej netřeba. Je to zkrátka jen obyčejný podvod – byt v neobyčejném prostředí.

■ Tomáš Příbýl

Data v bezpečí: test zálohovacích programů

Zálohovat, zálohovat, zálohovat. Tak zní heslo, kterého by se měl držet každý uživatel. Jenže zálohování je zdoluhavé a nudné, takže jej řada uživatelů neprovádí. My jsme však otestovali tři šikovné programy, které se o zálohování postarají za vás.

NORTON GHOST

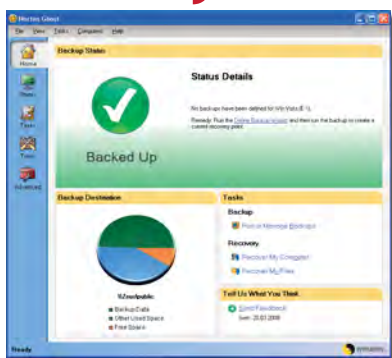
Profesionál každým coulem

NORTON GHOST 14.0

Cena včetně DPH:
cca 1 700 Kč.

Požadavky:
Windows XP SP2
a vyšší.

www.symantec.com/cs/cz

TIP PPK
8/2008

▲ Norton Ghost je dostupný pouze v angličtině, ale jeho ovládání je velmi snadné a intuitivní.

jednoduše obnovit do stavu před výskytem problémů, a to i v případě, že se Windows odmítají rozjet. Je to podobné jako u funkce „Obnovení systému“ ve Windows, ale program Norton Ghost je podstatně spolehlivější a efektivnější.

Silnou stránkou programu Norton Ghost je plánování jednotlivých záloh. Můžete sice vytvořit jednorázovou zálohu, ale program zároveň oplývá možnostmi pro nadefinování celé sady různě se opakujících záloh. Například každý den můžete zálohovat nejdůležitější dokumenty a jednou týdně celý systém. Během zálohování lze s počítačem pracovat, což u jiných nástrojů pro zálohu celého systému nebývá zvykem. Norton Ghost je k systémovým prostředkům počítače šetrný a žádné restarty nejsou třeba.

Zálohovaná data můžete uložit na jakákoliv média: na externí pevný disk, na USB flash disk, na jiný počítač v síti, nebo nově dokonce na server FTP nebo NAS. Přímá záloha na CD/DVD není podporována, ale jakáko-

liv záložní data můžete ručně vypálit na CD/DVD bez nutnosti použít další programy. Zálohovaná data mohou být pro zachování soukromí šifrována a kvůli úspoře místa samozřejmě komprimována.

Pokročilejší uživatele určitě potěší zkopírování (resp. klonování) celého pevného disku, takže pokud ve svém počítači budete disk měnit, vyhnete se nové instalaci Windows a všech potřebných programů a aktualizací. Vlastně se celý systém přesune z jednoho disku na druhý. Máte-li pro zálohu dat dostatek místa, můžete si kopii disku pravidelně takto vytvářet pro případ, že by jednou „odešel do věčných lovišť“.

I když program nabízí funkce dříve známé jen odborníkům, jeho ovládání je velice snadné a intuitivní, takže i běžný uživatel s trochou praxe může používat postupy profesionálů a maximálně tak ochránit svá data. Jestliže má program nějakou slabou stránku, je to absence oficiální české lokalizace. U nás se prodává pouze verze v angličtině.

+ bohaté možnosti zálohy na profesionální úrovni **–** vyšší cena, chybějící česká lokalizace

Program Norton Ghost od společnosti Symantec patří mezi naprostou špičku v oblasti řešení pro zálohu dat a uspokojí i ty nejnáročnější uživatele. Umí zálohovat jak vybrané soubory a složky, tak i data z celého pevného disku, včetně systému samého. To znamená, že pokud dojde k havárii Windows či k zavirování počítače, můžete systém

COBIAN BACKUP

Kvalitní, a přitom zdarma

Bezplatný nástroj Cobian Backup je lokalizován do češtiny. Nenabízí sice tolik možností jako zmíněný komerční konkurent, ale pokud chcete zálohovat jen své dokumenty, obrázky a jiné soubory, těžko budete hledat lepší program.

Program pracuje na principu tzv. úloh, tedy jakéhosi zálohovacího plánu. Vyberete si ty soubory a složky, které chcete zálohovat, způsob zálohování, cílové úložiště (tedy kam se mají záložní data zkopírovat) a interval, v němž se má zálohování opakovat. Takových úloh může být, kolik uznáte za vhodné. Spouští se buď podle zvoleného časového plánu, nebo kdykoliv ručně.

U každé úlohy si můžete nastavit řadu parametrů, jako je třeba automatická komprese do ZIP archivu a jeho případné dělení na menší části, které se pak dají pohodlně vypá-

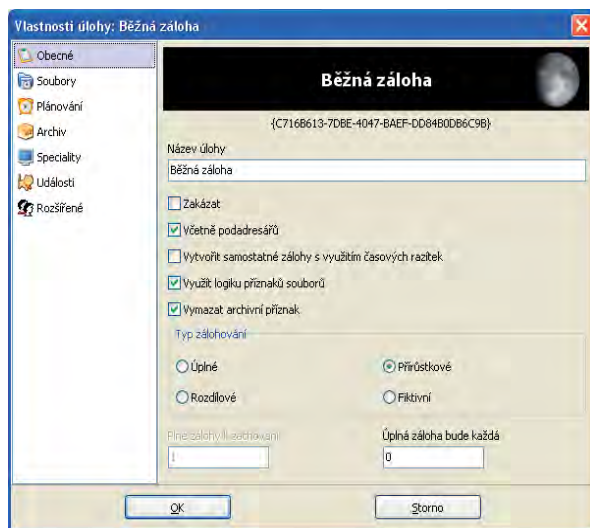
COBIAN BACKUP 8.4

Cena: zdarma.

Požadavky:
Windows 2000
a vyšší.

www.cobian.se

► Cobian Backup se snadno ovládá, umí česky a je dostupný zdarma.

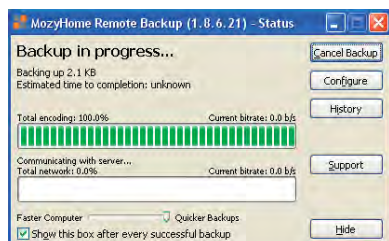

+ česká lokalizace, program je poskytován zdarma, jednoduché ovládání **–** zálohuje jenom data, nezalohuje systém

lit na nosiče CD/DVD. Samozřejmě nechybí podpora pro šifrování ani pro ochranu záložních dat. Důležitý je také výběr typu zálohy. Můžete vždy zkopírovat buď všechny soubory, nebo jen soubory nové a soubory pozměněné od poslední zálohy. Oba způsoby je také možné zkombinovat, takže třeba devětkrát se provede jen záloha nových a pozměněných souborů a podesáté se zkopírují všechny.

MOZY REMOTE BACKUP

Záloha on-line

▲ Mozy Remote Backup zálohuje data na internetový server poskytovatele služby.

Poslední program, který vám představíme, je z jiné škatulky než předešlé dva. Vlastně se jedná o kombinaci programu a služby. Zatímco v případě programů Norton Ghost a Cobian Backup se o prostor k ukládání záložních kopií musíte postarat sami, program Mozy Remote Backup zálohuje data po internetu na server poskytovatele služby.

Pro domácí uživatele je zdarma připraven úložný prostor o kapacitě 2 GB. Za měsíční poplatek necelých deset dolarů můžete získat neomezený prostor pro své zálohy, ale pořád tu je omezení v podobě rychlosti vašeho internetového pří-

To záleží už na vašich požadavcích a potřebách, možnosti nastavení jsou opravdu široké.

Záložní kopie lze umístit prakticky kamkoliv, kam „dosáhne“ průzkumník, tedy na externí disky, na disky jiných počítačů v síti, ale třeba také na FTP

server. Cobian Backup má však své limity. Neumí například zkopírovat soubor, se kterým právě pracujete (v záloze jej přeskočí). Také nepodporuje vypálení dat na CD/DVD, to musíte provést prostřednictvím jiného programu.

MOZY REMOTE BACKUP 1.8.6

Cena: zdarma.

Požadavky:
Windows 2000 a vyšší, rychlé připojení k internetu.

www.mozy.com

+ on-line úložiště pro 2 GB dat zdarma, jednoduché ovládání

— nehodí se pro zálohování objemnějších dat, není v češtině

pojení. I v případě běžně dostupného vysokorychlostního připojení (např. ADSL) je služba Mozy Remote Backup krajně nevhodná pro zálohování objemných souborů. Postačí na zálohu dokumentů, tabulek, možná na zálohu omezeného množství fotografií, ale o použitelné záloze většího množství hudebních souborů nebo domácího videa nemůže být řeč. Přenos dat by totiž trval příliš dlouho.

Pokud však skutečně potřebujete zálohovat jen své nejdůležitější dokumenty, bohatě stačí i bezplatné úložiště o kapacitě 2 GB. Má to tu výhodu, že pokud by váš byt snad vyhořel nebo jej navštívil zloděj (ne že bychom to chtěli přivolaávat), záložní

data jsou uchována v bezpečí „někde daleko na internetu“.

O soukromí se nemusíte bát. Přestože data nahráváte na internet, nikdo nepovoláný k nim nemá přístup. Jsou zašifrována a přístup k nim je možný jen po zadání vámi zvoleného uživatelského jména a hesla.

Nastavení zálohy je jednoduché. Stačí jen vybrat ty typy souborů, které mají být zálohovány. Například vedle dokumentů a obrázků můžete zálohovat i uložené e-maily a kontakty. Záloha může být spuštěna buď jednorázově, nebo pravidelně v zadaných intervalech, anebo vždy, když váš počítač zrovna zahálí.

■ Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

inzerce

Zábava na cesty

S lepším se počasím vyrazíme častěji na výlety, na chaty a chalupy. Cestování i pobyt mimo domov si můžete díky přenosnému DVD přehrávači zpříjemnit sledováním filmů, případně poslechem hudby.

Přehrávání filmů, hudby, ale i fotografií na cestách vám zprostředkuje přenosný DVD přehrávač Sony DVP-FX720.

Díky tomu, že tento model je dodáván i s lithioiontovým akumulátorem, lze přehrávač používat i mimo dosah elektrické zásuvky – např. v elektrifikaci nezasažené chatě, ve stanu či ve vlaku. Při jízdě autem lze přístroj sytit energií prostřednictvím autonabíječky z 12V zásuvky.

PŘEHRAVÁ CD, DVD I USB

Po odklopení displeje vidíte, že většinu prostoru základny zaujímá příklonné víko, pod které se zakládají média CD nebo DVD. Z nich můžete přehrávat hudbu, filmy i fotografie. Příjemné je, že svou oblíbenou zábavu můžete spouštět i z USB flash disku. Ten se připojuje do slotu v levém boku přístroje. Vedle něj je i páčka, díky níž přístroji sdělíte, zda chcete data načíst z optického disku, nebo z USB paměťového disku.

Zobrazovacím zařízením je širokouhlý displej formátu 16 : 9 s úhlopříčkou 7 palců (tedy 17,8 cm), který obraz vykresluje v rozlišení 480 × 234 bodů. Pod ním jsou situovány zvukové výstupy reproduktorů. Přístroj sice nemá české menu, ale jeho ovládání

podpora pro videoformáty DivX a XviD, slot USB, napájecí adaptér do auta, správné zobrazení znaků s českou diakritikou, bytelná konstrukce, velké úhly pohledu

není české menu, dlouhá doba pro nabití akumulátoru

Přenosný přehrávač vám umožní sledovat oblíbený film, poslouchat hudbu nebo prohlížet fotografie kdekoli na cestách.

je snadné. Ovládací tlačítka jsou rozložena napravo od příklonného víka, pod které se vkládají média CD nebo DVD. Kromě nich můžete při ovládání použít dálkový ovladač, pomocí kterého se podstatně pohodlněji vybírá jazyková verze dabingu nebo titulků.

Prostřednictvím tlačítek na dálkovém ovladači jsme na rozdíl od tlačítek na přehrávači přiměli přístroj k „převíjení“ filmů ve formátu DivX a XviD. Při přehrávání filmů ve formátu DVD Video bylo možné převíjení aktivovat i pomocí tlačítek na přehrávači. Urychlený posun je dostupný ve třech stupních, označených číslicemi 1, 2 a 3. Při „přetáčení“ se titulky nezobrazují.

FILMY V RŮZNÝCH FORMÁTECH

Model Sony DVP-FX720 nemá problém s přehráváním různých videosouborů. Kromě uvedených formátů DVD Video a komprimovaných videosouborů DivX a XviD jsme spustili i filmy ve formátu Video CD. Testovaný přístroj výborně zobrazuje i titulky. Vyzkoušeli jsme přehrávání různých videosouborů s titulky zpracovanými ve formátech TXT, SUB i SRT. Ve všech případech se správně zobrazovaly i znaky s českou diakritikou a u videa vybaveného titulky ve více jazykových mutacích přehrá-

vač umožňuje během produkce mezi titulky přepínat. Ze zvukových souborů přehrává formát Audio CD a také zvukový formát MP3, nikoliv však soubory WMA, WAV a OGG. Ozvučení zajišťuje integrovaný reproduktor a jsou zde i výstupy pro dvojce sluchátka. Při prohlížení obrázků a fotografií jsou podporovány soubory s příponou jpg.

CESTOVNÍ VELIKOST

Tento přehrávač je na cesty dobře připraven: rozměry jsou jen 189 × 149 × 39 mm a hmotnost činí 950 gramů. V pravém boku najdete videovstup a videovýstup, zdířku pro připojení napájecího kabelu a také dvě zdířky pro připojení sluchátek. Při přehrávání filmů a při napájení přehrávače z akumulátoru vydržel tento model pracovat déle než čtyři hodiny – v našem případě 4:14 hod. Dlouho však trvalo nabíjení akumulátoru – to u vypnutého přístroje trvalo 4:26 hod. Výborné jsou úhly pohledu, takže i při pohledu ze strany je obraz velmi kvalitní. Celkově je Sony DVP-FX720 velmi kvalitní přehrávač: ocenili jsme u něj zejména schopnost přehrávat filmy v mnoha formátech a také dovednost spouštět filmy, hudbu a snímky z USB paměťového zařízení. ■mse

Vševídné oko

Webové kamery se stále častěji stávají součástí počítačového příslušenství. Vysokorychlostní internetová připojení a komunikační programy ICQ či Skype přesunují videohovory ze sci-fi literatury do každodenní praxe. My vám jednu zajímavou kamerku představíme.

Rěč je o modelu QuickCam Communicate Deluxe od švýcarské společnosti Logitech. Hned na úvod je třeba říci, že se nejedná o žádnou levnou webkameru. Její cena se pohybuje v těch nejvyšších patrech.

IDEÁLNÍ PRO LCD MONITORY

Konstrukce webkamery je navržena tak, aby ji bylo možné snadno zavěsit na horní okraj jakéhokoliv LCD monitoru nebo notebooku. Kamera je přitom stabilní. Instalace na klasické CRT monitory je také možná, je však o něco komplikovanější a kamera pak už nemá takovou stabilitu. Na rozdíl od jiných modelů tato kamera jen minimálně zasahuje do okraje displeje, takže opticky neruší při běžné práci na počítači.

Díky pohyblivému kloubu se kamera snadno natáčí téměř do všech směrů. Design a černostříbrná barevná kombinace působí velmi moderně. Plusem je krytka objektivu. Aktivitu kamery navíc signalizuje bílá kontrolka.

HD VIDEO A ČISTÝ ZVUK

Optický snímač CMOS má rozlišení 1,3 Mpx a umí pořizovat až třicet snímků za sekundu. Video lze tedy pořizovat v rozlišení 1,3 Mpx, ale také v rozlišení VGA (640 × 480 pixelů), v rozlišení HD (960 × 720 pixelů) a v rozlišení 320 × 240 pixelů. Díky interpolaci pořizuje kamera fotografie až do 5 Mpx, ale o kvalitě se v tomto případě moc mluvit nedá. Skleněná optika má manuální ostření. Na těle kamery je malé kolečko, kterým si ostrost obrazu můžete nastavit podle potřeby.

Přímo v kamerce je zabudován také mikrofon, schopný zachytávat zvuk překvapivě precizně, takže plně uspokojí potřeby uživatelů například při volání prostřednictvím programu Skype. Výrobce do kamery navíc implementoval technologii pro potlačení ozvěny z reproduktorů. Videohovory jsou tak o poznání pohodlnější. Mikrofon lze použít i nezávisle na kamerce.

LOGITECH QUICKCAM COMMUNICATE DELUXE

Cena: 1 631 Kč s DPH (CzechComputer.cz).

Požadavky: Windows XP nebo novější, volný USB port.

www.logitech.com

OVLÁDACÍ SOFTWARE

Kamera QuickCam Communicate Deluxe je plně kompatibilní se všemi běžnými komunikačními programy, tedy s programy ICQ, Skype, Windows Live Messenger apod. Navíc se k ní dodává šikovný ovládací software. Jeho základní funkcí je pořizování snímků a nahrávání videa. Obojí lze snadno poslat e-mailem, video můžete přímo z programu nahrát na server YouTube a fotografie samozřejmě vytisknout.

Software ale slouží také pro nastavení kamery. Můžete si nastavit přiblížení, jas a kontrast, vyvážení bílé, intenzitu barev, citlivost mikrofonu a potlačení ruchu na pozadí a spoustu dalších parametrů.

NĚCO PRO DOBRU NÁLADU

Zajímavou funkcí je podpora pro video efekty, a tak s nimi lze dělat skutečná kouzla. Můžete si například nechat přidělat bradku s knírem nebo královskou korunu. Možná je také deformace vašeho obličeje. Zdůrazňujeme, že nejde o efekty pro statické obrázky, ale pro video v reálném čase.

Místo sebe můžete svým přátelům ukazovat také tzv. avatara, tj. například žraloka, kocoura, dinosaura či mimozemšťana. Avatar přitom relativně věrně kopíruje vaše pohyby včetně mimiky obličeje, a to opět v reálném čase.

KOUPIT, ČI NEKOUPIT?

Pokud patříte mezi sváteční uživatele internetových videohovorů, určitě si vystačíte s nějakým levnějším modelem, ale pokud možnost moderních komunikačních programů využíváte pravidelně, tato kamera by pro vás byla určitě zajímavou volbou.

■ Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

TIP PPK
8/2008

Navigace s kamerou

Při jízdě autem do neznámých končin každý motorista jistě uvítá praktického pomocníka, jako je navigační přístroj GPS. Model DreimGO DG220GC navíc nabízí i bezdrátovou kameru.

Testovaný navigační přístroj DreimGO DG220GC je zajímavý tím, že kromě vlastního navigačního aparátu je vybaven i kamerou – ta se po umístění v zadní části automobilu uplatní při couvání, a to tak, že po zařazení zpátečky se na displeji navigačního zařízení zobrazí pohled za vůz. Díky bezdrátové technologii je zapojení a zprovoznění této zpětné kamery velice snadné. Abyste zajistili aktivaci kamery při couvání, stačí její napájecí kabely připojit k drátům vedoucím ke

Po umístění kamery v zadní části vozu vám přístroj DreimGO pomůže i s couváním.

zpětnému světlu automobilu. Po zařazení zpátečky se kamera zapne a na displeji uvidíte obraz z kamery.

KAM S KAMEROU?

Při instalaci kamery oceníte výhody bezdrátové technologie – mezi kamerou a navigačním přístrojem není třeba vést žádné kabely (jejich ukrytí uvnitř automobilu by si vyžádalo několik hodin práce). Díky dvanácti LED diodám, umístěným v kameře, lze dosti kvalitní obraz snímat i potmě. Malý problém tak vidíme pouze v tom, kam kameru umístit. Při její instalaci uvnitř vozu za zadním sklem získáte pouze výřez toho, co vidíte, když se otočíte, a při montáži pod zadní nárazník hrozí uražení nebo odcizení kamery. Také

aktuální mapové podklady, způsob zadávání adresy, snadné ovládání, zpětná kamera

nelze přímo nastavit hlasitost, rušivé červené světlo diody, která indikuje nabíjení

montáž do zadního nárazníku není příliš praktická, protože průměr kamery je dosti velký – 28 mm.

VELKÝ DISPLEJ

Navigační mapy se zobrazují na 4,3palcovém dotykovém displeji, který pracuje v rozlišení 480 × 272 bodů. Popisovaný navigační přístroj obsahuje i rozhraní Bluetooth a může fungovat i jako MP3 přehrávač, přehrávač videosouborů a prohlížeč fotografií a textových souborů. Líbil se nám bytelný držák pro uchycení navigace na čelní sklo automobilu – GPS přístroj se do držáku snadno umísťuje a přitom uchycení je pevné a při jízdě po českých komunikacích nehrozí, že by držák za jízdy neodolal nárazům od kol.

Mapy evropských zemí jsou umístěny na 2GB paměťové kartě SD. Zdiřka pro tyto paměťové karty je umístěna v pravém boku přístroje a pod touto zdiřkou je dotykové pero, které komunikaci s navigací usnadňuje. V zadní části je situován reproduktor a v levém boku je port USB, který slouží i pro napájení. Energie se dodává prostřednictvím dvou adaptérů: jeden zajišťuje napájení z 12V zásuvky v automobilu, druhý z 230V zásuvky u vás doma.

SNADNÉ OVLÁDÁNÍ

Ovládání přístroje je díky dotykovému displeji s úhlopříčkou 4,3 palce (tedy 10,9 cm) a díky českému menu velice snadné. Pro přesný pohyb po displeji doporučujeme použít dotykové pero, dodávané s přístrojem. Velmi se nám líbil způsob zadávání adres: aktivní jsou totiž jen ta písmena, jejichž použití má v dané chvíli smysl (nelze zadat neplatný název obce či ulice).

DREIMGO DG220GC

Cena včetně DPH: 10 990 Kč.

Poskytl: DreimGO; www.dreimgo.cz.

Displej: 4,3" (10,9 cm) dotykový, rozlišení 480 × 272 bodů.

Vnitřní paměť: 64 MB.

Slot pro paměťové karty: MMC, SD.

Rozhraní pro připojení k PC: USB 1.1.

Mapové podklady: TeleAtlas.

Navigační program: iGO.

Rozměry: 125 × 80 × 21 mm.

Hmotnost: 225 g.

Líbilo se nám i rozčlenění bodů zájmu do několika hlavních oblastí: např. zábavní parky, kina, hudební kluby, kasina a noční kluby jsou sdruženy pod heslem „Zábava“; muzea, divadla, knihovny, kulturní střediska atd. se nacházejí ve složce „Kultura“. Dalšími oblastmi jsou Mé POI, Služby, Převrava, Nákupy, Sport a rekreace, Záchrana, Nocleh, Jídlo a pití, Umělý krajinný prvek (např. i hřbitov) a Přírodní prvek (Panoramatické pohledy, Horský vrchol, Horský přechod).

JAK JSME CESTOVALI

Při testu jsme neopustili ČR, nezkoušeli jsme tedy schopnosti tohoto přístroje v zahraničí. Při zadávání adresy nejprve vyberete stát, pak obec a nakonec ulici a číslo domu. Při zadávání parametrů trasy můžete zvolit, zda chcete do cíle dorazit co nejrychleji, nebo zda chcete jet nejkratší trasou, nebo zda dáváte přednost ekonomickému režimu. Z účastníků silničního provozu jsou na výběr tyto položky: auto, taxi, bus, TIR, první pomoc, chodec a kolo. Při zadávání trasy můžete zaškrtnout i jízdu na nepevných vozovkách, na dálnici a na trajektu.

Hlasová navigace je namluvena český – můžete si vybrat ze tří ženských a tří mužských hlasů. Navigace fungovala velmi spolehlivě, nestalo se nám, že by nás přístroj vedl do jednosměrné ulice z nesprávné strany, a velmi rychlý byl také přepočítání alternativní trasy (např. po minutě odbočky). Z nevýhod je třeba uvést to, že na přístroji není ovladač pro úpravu hlasitosti a že při jízdě večer ruší na přístroji červené světlo diody, která tak oznamuje dobíjení akumulátoru. ■ mse

KDE SE NAVIGACE VYZNÁ

Mapové podklady pocházejí od firmy TeleAtlas a obsahují podrobné mapy Andorrry, Belgie, Černé Hory, Česka, Dánska, Finska, Francie, Irsko, Lucemburska, Maďarska, Moldavska, Nizozemska, Norska, Německa, Portugalska, Rakouska, San Marina, Španělska, Švédska, Švýcarska a Velké Británie. U map Albánie, Běloruska, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Estonska, Chorvatska, Itálie, Litvy, Lotyšska, Makedonie, Polska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Srbska, Turecka a Ukrajiny počítejte s částečným zmapováním silniční sítě.

www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vložit diagram do prezentace.
- Jak diagram upravit.
- Jak změnit typ diagramu.

Jak na diagramy aneb SmartArt

Zkoušeli jste v kancelářském balíku MS Office 2007 hledat a vytvářet různé diagramy, např. diagramy organizační? V MS Office (ani na prezentačních snímcích) však ikonu pro jejich tvorbu už nenajdete.

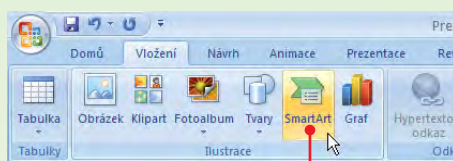

JAK SE VYTVÁŘÍ DIAGRAMY

Pokud potřebujete vložit do snímku diagram, můžete si vybrat z několika způsobů. Pokud jde o uspořádání snímku, můžete použít volbu **Obsah** nebo volbu **Nadpis a obsah** (obr. 1), ale snímek můžete také ponechat prázdný.

Způsobů je hned několik a záleží na vás, pro který se rozhodnete, jen musíte najít nástroj, který se nazývá **SmartArt**. Najdete ho jednak na snímku s určitým rozložením (obr. 1), jednak na kartě **Vložení/Illustrace** (obr. 2).

Na kartě **Ilustrace** je ikona s názvem **SmartArt**. Po kliknutí na ni se zobrazí různé skupiny diagramů (obr. 3). Je jich daleko více než v předchozích verzích MS Office, a také

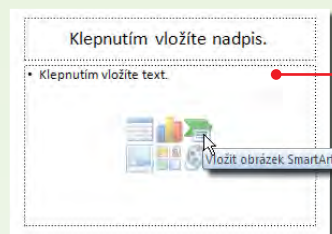
▲ Obr. 2

Ikona pro vkládání diagramů.

proto jsou připravené diagramy rozděleny do několika skupin (Seznam, Proces, Cyklus, Hierarchie, Relace, Matice, Jehlan, ...). Tento způsob můžete využít

také u ostatních programů kancelářského balíku MS Office 2007.

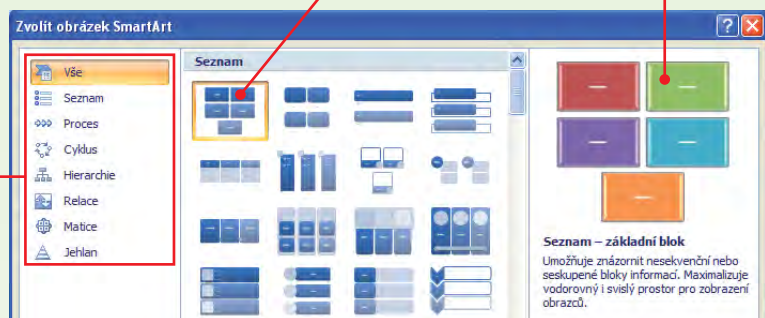
Po kliknutí na vybraný diagram se ukáže jeho barevné provedení a v pravé části okna programu popis (obr. 3). Vaše rozhodování je pak tedy daleko snadnější. Pokud jste si správný typ diagramu již vybrali, klikněte na tlačítko **OK**, a daný diagram v základním tvaru se do snímku vloží.

▲ Obr. 1. Snímek s rozložením Nadpis a obsah.

Ikona pro vkládání diagramů.

Různé skupiny diagramů.

▲ Obr. 3

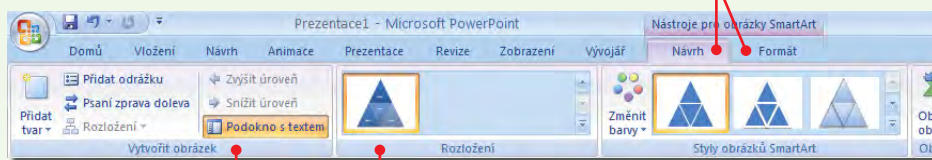
Výběr diagramu.

Ukázka a popis vybraného diagramu.

CO S VLOŽENÝM DIAGRAMEM

Vybraný diagram (obr. 4) se do snímku vloží v určitém předdefinovaném tvaru. Zároveň se zobrazí i pole, ve kterém můžete hned zadávat textové popisky.

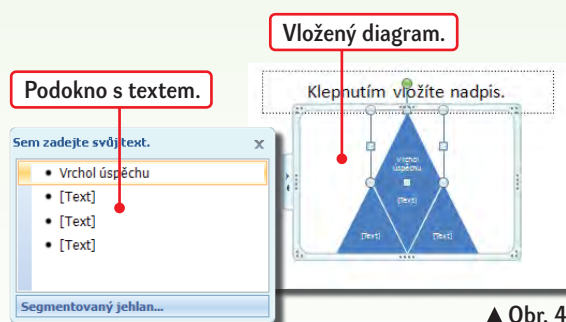
Tím úpravy celého diagramu nekončí. Můžete přidávat další tvary a text nebo upravovat barvy. Aby se vám různé změny dělaly snadněji, povšimněte si, že se v horní části – pod textem **Nástroje pro obrázky SmartArt** – objeví záložky **Návrh** a **Formát** (obr. 5).

▲ Obr. 5

Část pro práci s tvary a textem.

Vybrané rozložení diagramu a změna na jiný diagram.

Záložky **Návrh** a **Formát**.

▲ Obr. 4

Podokno s textem.

Vložený diagram.

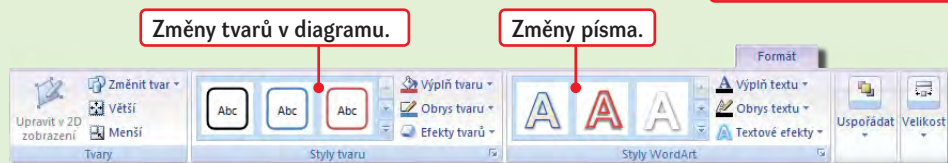
Na záložce **Návrh** se nachází ikony pro práci s jednotlivými tvary, s barvou i se změnami rozložení. Pokud v daném diagramu určitou část označíte a poté kliknete na ikonu **Přidat tvar**, zobrazí se další možnosti (obr. 6). V rozbalené nabídce jsou aktivní vždy jen ty možnosti, které můžete pro daný diagram a označené místo využít. Zbývající možnosti jsou vždy světlešedé (neaktivní).

Na kartě **Návrh** se podívejte na její pravou část **Styly obrázků SmartArt**. Můžete zde měnit i celý vzhled vloženého diagramu. Po kliknutí na ikonu **Změnit barvy** se nabídnou různá barevná schémata vašeho diagramu – po kliknutí na schéma, které se vám líbí, se vše hned změní.

Podobně můžete změnit i styly diagramu: od cihlového tvaru přes kovový až po tvar se západem slunce či s pohledem ptačího oka (obr. 6).

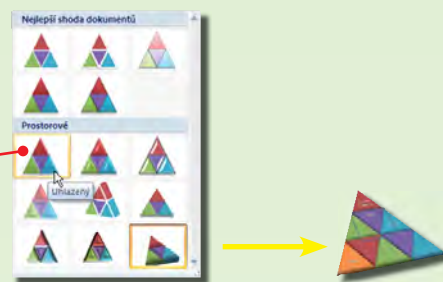
Jestliže chcete jednotlivé části diagramu raději upravovat sami, přejděte na kartu **Formát** (obr. 7).

Najdete zde ikony pro změnu tvarů jednotlivých objektů, pro změnu jejich barvy i obrysu a pro změnu jejich velikosti. Jsou zde také ikony pro úpravy textu.

► Obr. 6

Zobrazí se další možnosti formátování.

◀ Obr. 7

ZÁMĚNA CELÉHO DIAGRAMU

Na začátku jste si určitý diagram vybrali a vložili jste ho do snímku prezentace. Potřebujete-li typ diagramu změnit, přepněte zpět na kartu **Návrh** a v části **Rozložení** klikněte na rozbalovací šipku (obr. 8).

▲ Obr. 8

Zobrazení dalších možností pro rozložení diagramů.

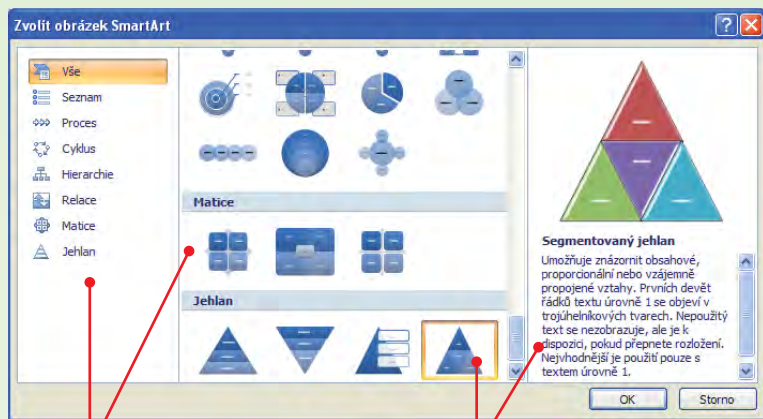
► Obr. 9

Zobrazí se ikony pro změnu rozložení diagramu a zároveň se dole objeví tlačítko **Další rozložení**. Pokud na toto tlačítko kliknete, otevře se dialogové okno **Zvolit obrázek SmartArt** (obr. 9).

Nyní vyberte jiný diagram, a původní diagram se hned po potvrzení změní. Může však nastat situace, kdy nové rozložení obrázku SmartArt má pouze omezený počet tvarů. Pak se u podokna **Text** (obr. 10) zobrazí zpráva „Výše uvedená data označená červeným znakem X se v tomto obrázku SmartArt nezobrazí a nebudou uložena“.

„dou uložena“. Pokud kliknete na takové rozložení, které má neomezený počet tvarů, informace označené červeným znakem X se v obrázku SmartArt znovu zobrazí. Pokud diagram uložíte bez přepnutí do jiného rozložení a dokument zavřete, informace označené červeným znakem X se neuloží.

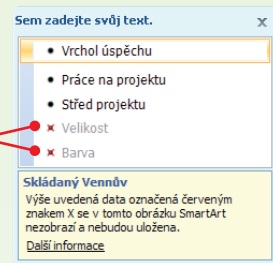
To je prakticky jediné omezení, na které je třeba brát při záměně diagramu ohled. Jinak můžete jeden diagram volně zaměňovat za jiný.

Možnost výběru jiného diagramu.

Současný diagram a jeho popis.

Označení dat, která se v novém rozložení neuloží.

► Obr. 10

JEDNOTLIVÉ SKUPINY DIAGRAMŮ

Na první pohled se zdá, že diagramů je mnoho. Proto orientace v nich může být při první práci složitá. Zkuste se tedy nejprve zaměřit na jednotlivé skupiny diagramů, na to, co umí a co vám mohou pro práci přinést, a teprve později na jednotlivé typy.

SEZNAM

Ve skutečnosti se nejedná o klasický diagram. Je to vlastně obrázek, který má zvýraznit rozložení seznamu jednotlivých položek. Proto nesleduje ani žádný krokový nebo sekvencní postup, naopak některá rozložení mohou navíc obsahovat i různé obrázkové tvary.

PROCES

Tyto diagramy již obsahují určitý směr, a proto slouží k znázornění jednotlivých kroků, fází postupu či určitého vývoje. Toto rozložení je k dispozici se zobrazením svislých kroků, vodorovných kroků nebo i s ohybem kombi-

nujícím oba předchozí typy (sem patří například i proces kruhový).

CYKLUS

Diagram typu **Cyklus** obvykle znázorňuje kruhový nebo opakovaný proces. Můžete tak snadno znázornit nepřetržitý životní cyklus určitého prvku, koloběh vody nebo jiné opakující se procesy.

HIERARCHIE

Asi nejčastěji využívaným rozložením hierarchie jsou různé organizační diagramy. Dané rozložení diagramu **Hierarchie** však můžete použít pro znázornění různých rozhodovacích struktur, například při výrobě či při plánování určité činnosti.

RELACE

Diagramy typu **Relace** většinou zobrazují vztahy mezi jednotlivými objekty (částmi)

bez vyznačování postupů nebo vzájemných vazeb. Mezi nejznámější patří Vennovy diagramy, které zobrazují vzájemné přesahování oblastí. Do této skupiny patří také terčové nebo různé paprskové diagramy.

MATICE

Diagramy typu **Matice** obvykle třídí informace a většinou se používají k zobrazení vztahu součástí k celku nebo k centrálnímu prvku. Tento typ rozložení je vhodný, pokud máte čtyři nebo méně klíčových bodů a velké množství textu.

JEHLAN

Diagramy jehlanové zobrazují základní vztahy, a to poměrné nebo hierarchické, které obvykle rostou určitým směrem. Nejlépe se hodí k zobrazení informací, které chcete zobrazit odshora dolů nebo zespoda nahoru.

Marie Franců

Slučování dat z různých tabulek

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak sloučit data z více listů na jeden společný list.
- Jak porovnávané sloupce zobrazit na jednom listu.
- Jak sjednotit některé hodnoty.

Slučování dat využijete v případě, kdy máte několik tabulek se stejnými daty a tato data potřebujete dostat na jeden společný list a porovnat je.

NÁSTROJ SLOUČIT

Možná že jste se s nástrojem Sloučit již setkali a zkoušeli jste, k čemu může být při práci užitečný. Využijete jej například při vytváření souhrnných dat z různých středisek nebo při porovnávání plánovaných a skutečných hodnot. Tento nástroj však lze využít i jinak.

Představte si, že na jednotlivých listech (mohlo by se jednat i o samostatné soubory) jsou ceníky určitého zboží od různých firem (obr. 1).

Dané zboží mohou nabízet dvě firmy, ale jedna z nich nabízí některé zboží navíc, jiné v její nabídce chybí. To znamená, že obyčejným zkopírováním dat byste nezískali snadné porovnání cen a nemohli byste si vybrat dodavatele, který je pro vás nejvýhodnější. Důležité pro identifikaci zboží je vždy číslo materiálu – to musí být u všech firem stejné.

A právě pro vytvoření přehledu všech druhů zboží i se všemi cenami od jednotlivých

Ceníky od různých firem.

Tyto názvy musí být stejné.

◀ Obr. 1

firm můžete použít nástroj pro sloučení dat. Možná že se nejedná úplně o standardní použití nástroje, ale výsledek dostanete

poměrně rychle i bez složitosti porovnávání či vytváření maker.

JAK NÁSTROJ SLOUČIT POUŽÍT

Nejprve je třeba zkontrolovat, zda záhlaví ceníků je opravdu stejné. Položky jako *číslu materiálu* či *název materiálu* musí být totiž stejné ve všech cenících. Nejlepší je, když názvy z jednoho ceníku na jiné listy rozkopírujete. Jen pro jeden sloupec v každé tabulce ponechejte název jiný, a to s jeho vlastní cenou. Za text **cena** vždy doplňte název firmy, které ceník patří (obr. 1). A už můžete zkusit vytvořit jeden ceník, ve kterém budou u jednotlivých druhů zboží ceny od všech firem.

POSTUP

1. Nejprve vytvořte v daném souboru nový list (pod nabídkou **Vložit příkaz List**) a ten pojmenujte (kliknutím pravým tlačítkem myši vyvolejte místní nabídku listu a vyberte příkaz **Přejmenovat**).

2. Na tomto listu se bude vytvářet nová porovnávací tabulka. Proto mějte aktivní tu buňku, ve které se má tato tabulka začít vytvářet (poslouží jako horní levá buňka výsledné oblasti), například **A1**.

3. Z nabídky **Data** vyberte příkaz **Sloučit**.

4. V zobrazeném dialogovém okně (obr. 2) nejprve v rozvíracím seznamu u políčka **Funkce** klikněte na funkci, která se má použít pro vytvoření srovnávací tabulky (v daném případě můžete ponechat funkci **Součet**).

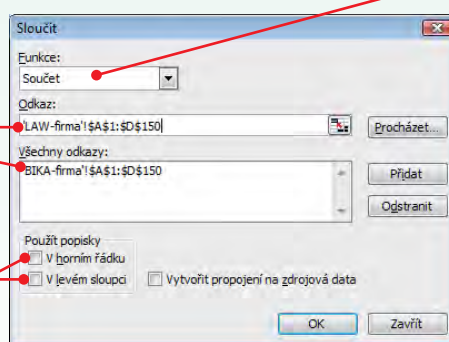
5. Poté již v políčku **Odkaz** zadejte zdrojovou oblast určenou ke sloučení. V dané situaci se bude jednat o buňky, které zahrnují ceník s popisem první firmy. Poté klikněte na tlačítko **Přidat**.

6. Stejným způsobem nyní musíte přidat i ceníky ostatních firem (obr. 3). A v rámečku **Použít popisky** nesmíte zapomenout zatrhnout políčka **V horním řádku** a **V levém sloupci**.

nout políčka **V horním řádku** a **V levém sloupci**. Pomocí těchto políček totiž MS Excelu řeknete, že se mají data v tabulkách slučovat podle názvů uvedených v jednotlivých záhlavích vašich tabulek, tedy podle čísla materiálu a podle cen jednotlivých firem (horní záhlaví tabulek). To znamená, že nevádí, když tabulky nemají stejný počet řádků či sloupců. Právě při zatřetí položek v části **Použít popisky** MS Excel vyhledává a slučuje data právě na základě jejich záhlaví.

Odkaz na oblast buněk s hodnocením ceníků.

Volba, zda a jak má Excel pracovat s popisky ceníků.

Funkce, která se má pro sloučení použít.

◀ Obr. 2

Seznam přidávaných odkazů (ceníky jednotlivých firem).

Excel bude pracovat se záhlaví ceníků.

▲ Obr. 3

7. Jakmile kliknete na tlačítko **OK**, zobrazí se výsledná tabulka (**obr. 4**), kterou můžete ještě doplnit.

8. Všimněte si, že v dané situaci tabulka nevytváří přímo součty, tak jak je to pro tento nástroj v MS Excelu běžné. Je to z toho důvodu, že v uvedených tabulkách se totiž u ceny nevyskytují sloupce dat se stejným názvem. Ale dostanete tabulku, která porovnává výskyty různých druhů materiálů a tyto výskyty pak do výsledné tabulky vypíše. Zároveň se vytvoří nové sloupce s jednotlivými cenami od různých firem (**obr. 4**).

Jedinou nevýhodou je to, že tato tabulka již nemá žádnou vazbu na data původní, tedy

nebude již aktualizována, změní-li se některý z původních údajů. V takovém případě je třeba tabulku uvedeným způsobem vytvořit znovu.

Poznámka: Volba **Vytvořit propojení na zdrojová data** vám v dané situaci také nepomůže, protože pokud se změní rozsah dat (bude

například více druhů materiálu), výsledná tabulka tyto údaje nezaregistruje. Navíc k již vytvořenému propojení nesmíte přidávat ani u něj měnit žádné zdrojové oblasti, které jsou ve sloučení zahrnuty.

	A	B	C	D	E	F	G
1	číslo materiálu	název materiálu	měrná jednotka	cena BIK	cena Integro	cena LAW	cena Směr
2	1246999000000			4,73			4,8
3	1257221302000			4,88	4,9		5,51
4	1257221400000			5,15	4,06		5,08
5	1257221500000			5,15	4,06		5,08
6	1257221600000			6,94	5		6,85
7	1257221700000			6,15	6,2		7,05
8	1257223100000			18,2	19		18,1
9	1257223200000			29,12	113		26,3
10	1257223300000			27,23	71,4		24

◀ Obr. 4

Ceny zboží u jednotlivých firem.

Jednotlivé druhy materiálu podle čísel.

JAK DOPLNIT DO TABULKY NĚKTERÉ ÚDAJE

Na první pohled se vám tabulka může zdát neúplná. To z toho důvodu, že nástroj už neumí přepokopovat položky s názvem materiálu nebo s měrnou jednotkou. Všechna čísla materiálu jsou správná, ale název materiálu zaznamenaný slovně je přehlednější. Pro tento účel je dobré mít někde na jiném listu nebo v samostatném souboru tabulku všech existujících čísel materiálu s názvem a měrnou jednotkou (**obr. 5**).

Aby se v takto vzniklé tabulce nyní objevily názvy materiálu, stačí použít funkci **Svyhledat** ve tvaru **=SVYHLEDAT(hledat; tabulka; sloupec; typ)**, kde **hledat** je hodnota, kterou chcete vyhledat v prvním sloupci tabulky (tedy číslo materiálu), a **tabulka** je tabulka s informacemi, které chcete prohledávat (tedy váš seznam všech položek – **obr. 5**). **Sloupec** je zase číslo toho sloupce v tabulce, ze kterého potřebujete získat odpovídající hodnotu (tedy **2** pro získání názvu materiálu a **3** pro získání měrné jednotky), poslední parametr **typ** je logická hodnota, která určuje, zda se má hodnota vyhledat přesně, nebo jen přibližně. V dané situaci potřebujete, aby vyhledávání probíhalo přesně, proto **typ** bude zadán jako **nepravda**. Jestliže by ve vašem seznamu nějaké číslo chybělo, vypíše se chybové hlášení **#N/A!**.

Zkuste tedy do buňky B2 zadat vzorec ve tvaru: **=SVYHLEDAT(A2;seznam položek'!\$A\$2:\$C\$323;2;NEPRAVDA)**. Zde vidíte

do celého sloupce v tabulce, která vznikla po sloučení, a názvy materiálu budou hned přehledně k dispozici. Podobně byste funkci **Svyhledat** mohli použít i pro měrnou jednotku. Zde byste však jako argument **sloupec** museli uvést číslo **3**, protože v seznamu je měrná jednotka (**obr. 5**) uvedena ve třetím sloupci tabulky. Vzorec by tedy měl tvar **=SVYHLEDAT(A2;seznam položek'!\$A\$2:\$C\$323;3;NEPRAVDA)**.

V tomto okamžiku již dostanete výslednou tabulku se všemi potřebnými údaji. Bude zde

▼ Obr. 5. Seznam jednotlivých položek s popisem.

► Obr. 6

	A	B	C
1	číslo materiálu	název materiálu	měrná jednotka
2	1246999000000	SÍTKO PAPIROVÉ NA BARVU - HB BODY 190	KS
3	1257221302000	HIT JEMNÉ, toal. mýdlo 100 gr.	KS
4	1257221400000	NOVÉ BLUE s vit.E, toal. mýdlo 100 gr.	KS
5	1257221500000	NOVÉ GREEN s vit.E, toal. mýdlo 100 gr.	KS
6	1257221600000	VOUX ZELENÝ, toal. mýdlo 100 gr.	KS
7	1257221700000	LUX SUAVE, toal. mýdlo 90 gr.	KS

Zkopírováním vzorce se názvy zobrazí v celém sloupci.

Vyhledávací funkce a její výsledek.

i odkaz na seznam položek, tedy odkaz ve tvaru **'seznam položek'!\$A\$2:\$C\$323**. Potom stačí vzorec pouze zkopírovat

číslo i název materiálu, měrná jednotka a ceny od jednotlivých firem. Navíc zde pak pro lepší vyhodnocení můžete doplnit i množství, které byste pro firmu potřebovali nakoupit. Hned se zobrazí i to, zda by se vyplatilo nakoupit zboží u jiné společnosti.

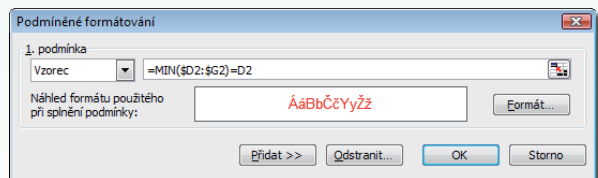
JAK ZVÝRAZNIT NEJNIŽŠÍ CENY

Pro snadnější porovnávání cen můžete ke sloupečkům s cenami zboží doplnit například i podmíněné formátování a barevně tak označit vždy tu cenu, která je u daného materiálu nejnižší.

Proto sloupce s cenami (tedy sloupce **D** až **G**) označte a v nabídce **Formát** klikněte na příkaz **Podmíněné formátování**. Z první rozbalovací nabídky vyberte volbu **Vzorec** (**obr. 7**).

Potom do sousedního políčka napište podmínku pro označení minimální hodnoty. To znamená, že musíte označit minimum ze sloupců **D** až **G** v rámci daného řádku. K tomu vám pomůže funkce **MS Excelu** nazvaná **MINO**. Nakonec pomocí tlačítka **Formát** doplňte formátování, tedy například červené písmo, a vše potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

▼ Obr. 7

▼ Obr. 8

Červeně jsou označeny nejnižší ceny.

	A	B	C	D	E	F	G
1	číslo materiálu	název materiálu	měrná jednotka	cena BIK	cena Integro	cena LAW	cena Směr
2	1246999000000	SÍTKO PAPIROVÉ NA BARVU - HB BODY 190	KS	4,73			4,8
3	1257221302000	HIT JEMNÉ, toal. mýdlo 100 gr.		4,88	4,9		5,51
4	1257221400000	NOVÉ BLUE s vit.E, toal. mýdlo 100 gr.		5,15	4,06		5,08
5	1257221500000	NOVÉ GREEN s vit.E, toal. mýdlo 100 gr.		5,15	4,06		5,08
6	1257221600000	VOUX ZELENÝ, toal. mýdlo 100 gr.		6,94	5		6,85
7	1257221700000	LUX SUAVE, toal. mýdlo 90 gr.		6,15	6,2		7,05
8	1257223100000	FLOREA BILÁ tek. mýdlo s dávkov. 500 ml.		18,2	19		18,1
9	1257223200000	MIKANO, tek. mýdlo á 1 lt.		29,12	113		26,3
10	1257223300000	MIKANO tek. mýdlo s dávkov. 500 ml.		27,23	71,4		24

Zálohujeme filmy

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
8/2008

Jak film na DVD zálohovat? Vedle možnosti zkopírovat jej na jiné DVD (například pomocí programu DVD Shrink) můžete také vytvořit tzv. „DVD rip“, komprimovanou kopii ve formátu DivX. Program Auto Gordian Knot dokáže převést film například na soubor o velikosti jednoho CD, aniž dojde k výraznému zhoršení kvality.

AUTO GORDIAN KNOT 2.45

Jazyk: angličtina.
Licence: freeware.
<http://www.autogk.me.uk/>

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vytvořit zálohu DVD.
- Na co si dát pozor.
- Výhody a nevýhody v oblasti DivX a zvuku.
- Užitečné funkce a informace z oblasti audio/video.

náročná

PRVNÍ KROK – KOPIE DVD S PROGRAMEM DVD DECRYPTER

Program Auto Gordian Knot dokáže prolomit nejrozšířenější DVD ochranu, známou jako CSS. Pokud byste při této činnosti zaznamenali potíže nebo byste chtěli mít jistotu, že operace proběhne v pořádku, nejprve zkopírujte celý obsah DVD na pevný disk. Využijte k tomu program DVD Decrypter. Budete si ovšem muset připravit dostatečné místo na pevném disku, cca 10 GB (8 GB na zkopírování DVD a 2 GB na výsledný videosoubor). Tato operace není naprosto nezbytná, přesto ji doporučuji provést.

Po jednoduché instalaci, spuštění programu a vložení originálního DVD klikněte v okně DVD Decrypteru ve složce **Mode** na tlačítko **IFO** (klávesa **I**). Vlevo je vidět region, do kterého DVD patří, a také případný typ ochrany. Vpravo v záložce **Input** se zobrazí rozložení filmu na části (tzv. VTS – Video Title Set) a také údaje o jejich trvání. Zde musíte film nejprve najít a vybrat jej (**obr. 1**).

Zde se zobrazí region a typ ochrany DVD.

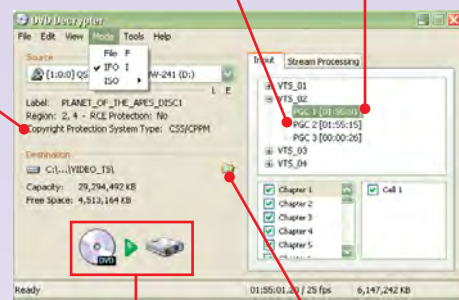
► Obr. 1. Okno programu DVD Decrypter.

Objeví se seznam kapitol (**Chapter**). Ten se hodí, jen když chcete například vynechat závěrečné titulky. Pokud tak chcete učinit, zrušte zatržení u poslední kapitoly. Pokud závěrečné titulky požadujete, ponechte původní nastavení. Zbývá vybrat umístění a kliknout na tlačítko **Decrypt**.

Máte-li na pevném disku velmi málo volného místa, tuto část přeskočte a přejděte rovnou k vytvoření DivX.

Film s komentářem a se záběry z natáčení – ten nechcete.

Příklad správně vybraného filmu.

Decrypt (začátek kopírování).

Zadání složky, do které bude kopie umístěna.

BONUSY

Originální DVD někdy obsahuje ukázky z natáčení, komentáře tvůrců a jiné přídatky, které zabírají spoustu místa. Vy ale chcete pouze samotný film, a proto je dobré jej z DVD nejdříve přehrát a zjistit jeho přesnou délku. Poté můžete vybrat správný soubor.

INSTALACE AUTOGK

AutoGK doporučuji instalovat hned po spuštění systému, abyste předešli potížím s instalací. Důvodem je kopírování nových kodeků, které program Auto Gordian Knot obsahuje. Díky tomu není potřeba instalovat žádné speciální kodeky zvlášť, vše potřebné je zahrnuto přímo v instalačním balíku AutoGK.

Pokud byste po instalaci přesto zaznamenali nějaké problémy s kodekem (DivX by nebylo možné vytvořit), měla by pomoci instalace balíčku s kodeky (*K-Lite codec pack; Codec pack All in 1* apod.).

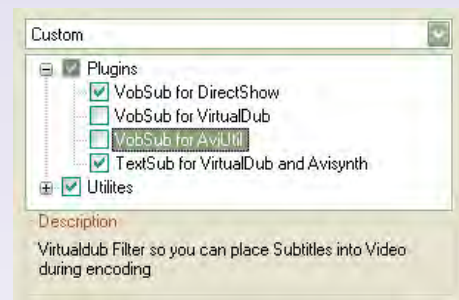
Tlačítka **Next** a **I agree** se posuňte do hlavního okna instalace. Zde ponechte nastavení beze změny. V případě, že nechcete program

průběžně aktualizovat, odškrtněte **Check only for stable versions**. Po kliknutí na **Next** vyberte umístění a pokračujte k instalaci samé.

V průběhu operace se zobrazí instalační okno VobSub. V okně **Installer language** ponechte angličtinu a klikněte na tlačítko **OK**. Dále klikněte na tlačítko **Next** a jako typ instalace vyberte **Full**. Pokud nepoužíváte programy VirtualDub nebo AviUtil, ve složce **plugins** odškrtněte políčka *VobSub for VirtualDub* a *AviUtil*. Potom pokračujte kliknutím na tlačítko **Next** (**obr. 2**).

Další program se nazývá AviSynth a zajišťuje zpracování videa a zvuku, jejich editaci, střih a ladění barev. Při jeho instalaci ponech-

te původní nastavení. Jako poslední je instalován kodek XviD. Instalaci dokončete tlačítkem **Finish**.

► Obr. 2. Instalace programu VobSub.

NASTAVENÍ PARAMETRŮ

Po spuštění programu AutoGK klikněte na ikonu **Input file** a otevřete složku, do které jste film pomocí programu DVD Decrypter zkopírovali. Uvidíte několik souborů s koncovkou **.vob** a jeden soubor s koncovkou **.ifo**. Tento soubor označte a klikněte na **Open**.

Pokud jste vynechali část s programem DVD Decrypter, klikněte na ikonu **Input file**, ale

místo složky na pevném disku vyberte DVD mechaniku s filmem. Ve složce **Video TS** označte ten soubor **IFO**, který bude mít pod sebou nejvíce souborů **VOB** (každý by měl být velký 1 GB). Tento soubor **IFO** otevřete tlačítkem **Open** (**obr. 3**).

Je-li na DVD více verzí filmu (druhá verze může být například rozšířena o záběry z natá-

čení), otevře se nyní okno s jejich nabídkou. V něm vyberte soubor s délkou odpovídající délce samotného filmu.

Po návratu do hlavního okna programu přejděte k **Output file** a zadejte název a umístění výsledného souboru (např. *Planeta opic.avi*).

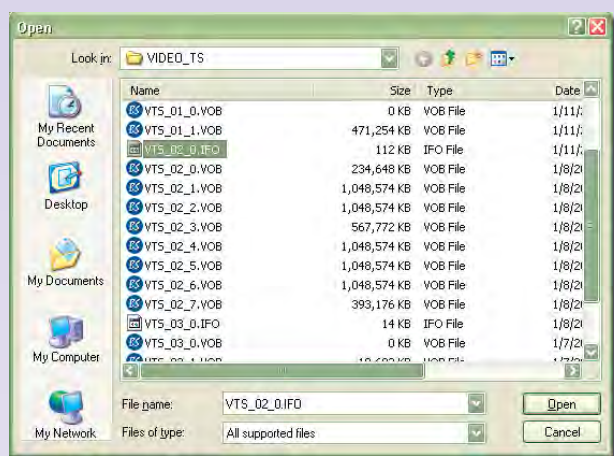

O řádek níže jsou údaje o zdroji filmu, tedy o DVD. Tyto informace se týkají rozlišení a délky filmu. Okno programu je popsáno na **obrázku 4**.

Dostáváme se k nastavení. V oblasti **Step 2** nastavte, které zvukové stopy si přejete v DivX/XviD mít. Na výběr bývá zpravidla angličtina a čeština. Titulky nevybírejte – program je umí vepsat do filmu „natvrdo“. Nebude možné je už odstranit a stanou se součástí filmu. (Na DVD totiž titulky nejsou zapsány jako text, ale jako obraz, a proto je není možné převést na klasické titulky – ty lze většinou stáhnout z internetu jako samo-

Zaškrtněte zvukové stopy, které chcete mít ve výsledném souboru.

Nastavení velikosti výsledného souboru.

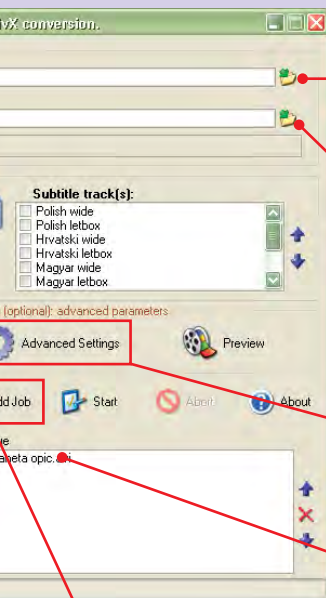

Vypnutí počítače po dokončení všech naplánovaných úkolů.

▲ Obr. 4. Hlavní okno programu.

◀ Obr. 3. Výběr souboru IFO z DVD.

► Obr. 5. Jedno z vyhovujících nastavení v Advanced Settings.

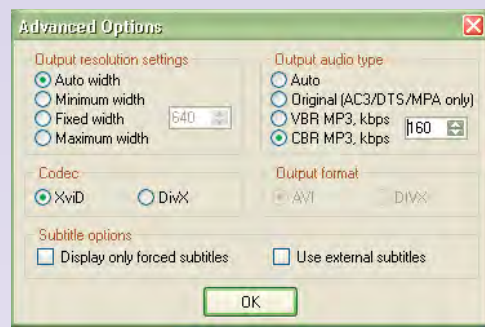

Input file – pro výběr souboru IFO klikněte zde.

Vyberte umístění a název výsledného souboru.

Pokročilé nastavení – nastavení videa a zvuku.

Fronta prací (tzv. Job Control).

statný soubor.) Tuto možnost tedy využijí jen majitelé takových stolních DVD přehrávačů, které u DivX nepodporují titulky.

V podokně **Step 3** nastavte velikost výsledného souboru. Zde je výběr zcela na vás. Nejpoužívanější jsou samozřejmě soubory o velikosti 1 CD a 2 CD (po výběru volby 2 CD bude film rozdělen na dva soubory o velikosti 700 MB). Ale chystáte-li se film vypálit na DVD, je výhodnější trochu přidat na velikosti, a tím i na kvalitě. Vyberete-li velikost 1/3 DVDR (1 493 MB), na DVD se vejdou tři takovéto filmy. Můžete však také zaškrtnout **Custom size** a ručně zadat, jakou velikost si přejete.

Program umí vytvořit zálohu i na základě cílové kvality (**Target Quality**). Ta se udává v procentech, proto nikdy nevíte, jak bude

výsledný soubor veliký. Ale velikost s přednastavením 75 % zpravidla nepřevyšuje 2 GB.

Následuje poslední krok (**Step 4**). Otevřete záložku **Advanced Settings** (**obr. 5**) a ponechte **Auto width**, abyste předešli nerovnoměrnému rozložení obrazu.

Vpravo nastavte kvalitu zvuku. Některé filmy ve formátu DivX dnes obsahují zvuk s proměnným datovým tokem, tedy VBR audio. Zvuk s proměnným datovým tokem má oproti stálému datovému toku (CBR) výhodnější poměr velikosti a kvality, jeho zpracování je však náročné na vybavení počítače a déle trvá. Zvuk s VBR nemusí být plně kompatibilní s některými staršími přehrávači. Obvykle stačí u CBR nastavit 192 kb/s (kilobitů za sekundu); pokud zvolíte VBR, můžete nastavit nižší kvalitu, tzn. 160 kb/s.

V případě, že se chystáte vytvořit například kopii nějakého koncertu, musíte zvýšit kvalitu zvuku, a tak zvolte alespoň 224 kb/s.

Poslední nastavení se týká kodeku. Rozšířenější a známější je sice kodek DivX, avšak XviD je propracovanější, má lepší poměr velikosti a kvality a dnes už ho můžete přehrát prakticky v kterémkoliv přehrávači podporujícím kodek DivX. Proto doporučuji nastavit XviD, nicméně výběrem kodeku DivX nic nezkažíte. (DivX má ale jednu nevýhodu. Žádné se stát, že nebudete mít nainstalován žádný kodek DivX, a budete si ho tedy muset doinstalovat. U kodeku XviD takovýto problém nenastane, ten je totiž poskytován zdarma a je v programu integrován.)

Pole se **Subtitle options** ponechte prázdné. Volby potvrďte kliknutím na **OK**.

DOKONČENÍ

Zbývá jen zkontrolovat všechny údaje a kliknout na tlačítko **Add job**. Jak vidíte, úkol se uložil do fronty. Do ní můžete přidat další úkoly (více DVD ripů) a program je postupně automaticky provede. To vám pomůže v případě, že chcete někam odjet nebo chcete, aby program pracoval přes noc. Podmínkou ale zůstává, že u dalších úkolů už budete muset mít zdrojové DVD zkopírováno na svém pevném disku pro-

gramem DVD Decrypter. Užitečnou se potom stává také funkce, která po dokončení činnosti počítač vypne (**Shutdown when done**).

Nakonec klikněte na tlačítko **Start**. Připravte se na to, že i na výkonném počítači bude tento proces trvat několik hodin a že jeho procesor bude natolik zaměstnán, že počítač bude pro jiné úkony v podstatě nepoužitelný.

NĚCO PRO NÁROČNÉ

Program AutoGK dokáže nastavit přesnější specifikace: skrývají se pod klávesovou zkratkou **Ctrl+F9**. Upozorňuji však, že tyto funkce jsou už pro opravdové znalce. Více informací o nich najdete na oficiálních stránkách programu.

Seznamte se s Photo Studiem

snadné

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
8/2008

Program Zoner Photo Studio 10 – Classic slouží pro úpravy obrázků. Seznámíme vás s jeho uživatelským prostředím.

Plná verze na PPK CD 8/2008 zdarma
www.zoner.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak zadat a editovat složku pro ukládání obrázků.
- Jak zobrazit a skrýt jednotlivá pracovní podokna.
- Možnosti jednotlivých podoken.

Upozornění! Ihned při prvním spuštění programu vám doporučujeme jeho registraci pomocí následujícího registračního čísla: SG8U6-BB9D6-BGPDU-P4RU6. Ani po zaregistrování programu však nepřijdete o možnost vyzkoušet si po dobu 60 dní jeho verzi Professional.

VOLBA SLOŽKY PRO UKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ

Po instalaci následuje první spuštění programu. Zobrazí se dialogové okno (obr. 1) a v něm vyhledejte složku, kterou běžně používáte pro ukládání obrázků. Složku označte kliknutím a poté klikněte na tlačítko **OK**.

Zoner Photo Studio (dále jen ZPS) nabízí složku **Obrázky**, kterou pro ukládání obrázků využívá více programů, můžete ji ale změnit.

nová složka vytvořena (obr. 2), a poté ještě na tlačítko **Vytvořit novou složku**. V okně se zobrazí ikona **Nová složka**. Název je zobrazen inverzně – požadovaný název složky zapište a potvrďte jej stiskem klávesy **Enter**.

ZMĚNA SLOŽKY PRO UKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ

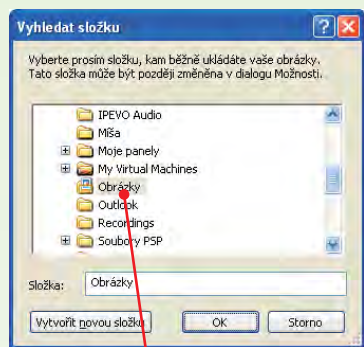
Složka, kterou jste označili, nemusí být používána trvale, je možné ji změnit. V pravé

horní části podokna průzkumníku klikněte na ikonu **Nastavení** (obr. 3) a z její nabídky vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně **Možnosti** klikněte na položku **Složky**. ZPS zobrazí nastavení složek. Klikněte na ikonu za polem **Obrázky** a v dialogovém okně vyberte novou složku. Dialogové okno pro výběr složky je na obrázku 1.

VYTVOŘENÍ NOVÉ SLOŽKY

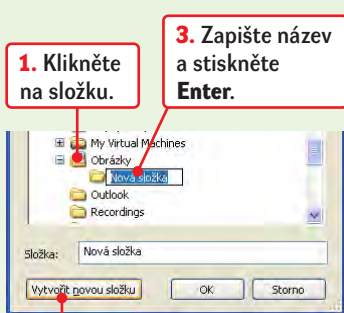
Chcete-li vytvořit novou složku pro ukládání obrázků, klikněte na složku, ve které má být

▼ Obr. 2

▲ Obr. 1

Vyberte složku pro ukládání obrázků.

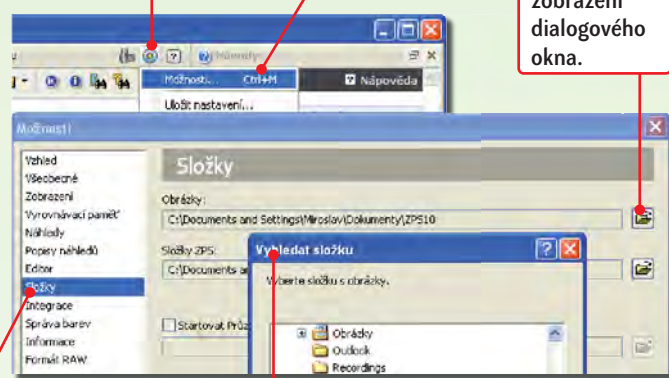

1. Klikněte na složku.

2. Klikněte na tlačítko.

3. Zapište název a stiskněte **Enter**.

3. Klikněte na položku **Složky**.

▲ Obr. 3

1. Klikněte na ikonu **Nastavení**.

2. Vyberte příkaz **Možnosti**.

4. Klikněte na ikonu pro zobrazení dialogového okna.

5. V dialogovém okně vyberte novou složku.

USPOŘÁDÁNÍ OKNA PROGRAMU ZPS

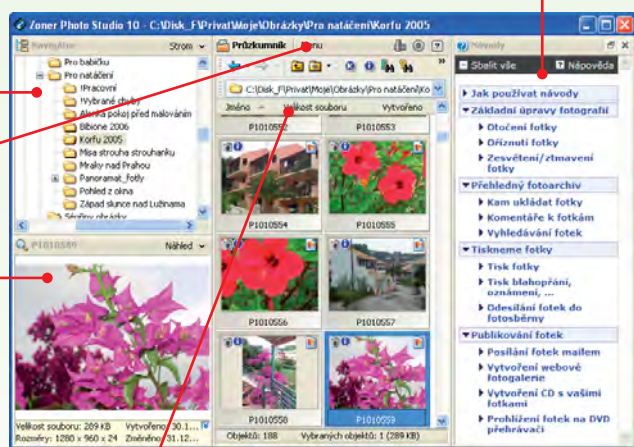
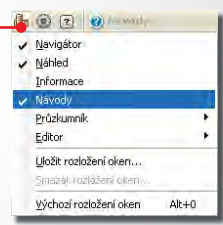
Okno ZPS (obr. 4) obsahuje několik podoken: navigátor, průzkumník, náhled a jedno volitelné okno. Po spuštění jsou ve volitelném okně zobrazeny typy pro práci se ZPS.

Navigátor slouží pro výběr složky, s jejímž obsahem chcete pracovat. Obsah vybrané složky se zobrazí v průzkumníku a detail vybraného obrázku vidíte v okně náhledu.

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ PODOKEN

Jednotlivá podokna můžete podle potřeby zobrazovat nebo skrývat. V podokně průzkumníku klikněte na dvojici pravítek a vyberte podokno, které chcete zobrazit nebo skrýt. Podokna **Navigátor** a **Náhled** mohou být otevřena jen jednou, průzkumník můžete otevřít do více oken.

Kliknutím na toto tlačítko zobrazte požadovanou nabídku.

▲ Obr. 4

Průzkumník.

Chcete-li obrázek upravit, můžete tak učinit buď v nabídce příkazů v podokně **Průzkumník**, nebo můžete spustit editor, a to tak, že na obrázek, který chcete editovat, dvojíte kliknete.

Podokno s tipy pro práci.

Navigátor.

Kliknutím rozbalte nabídku příkazů.

Náhled.

VELIKOSTI PODOKEN

Velikost podoken je možné měnit tím, že zatáhnete myši za jejich společnou hranici. Budete-li pomalu přejíždět ukazatelem

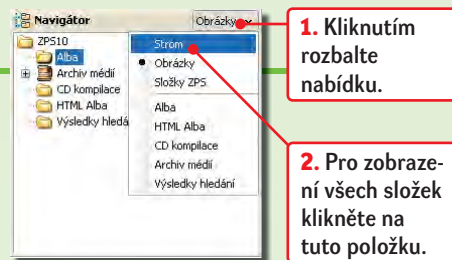
myši přes hranici podokna, ukazatel se změní ve vodorovnou nebo svislou dvojistou šipku. Změna tvaru ukazuje, že přejíždíte přes hranici: zastavte pohyb myši a hranici přesuňte

(stiskněte levé tlačítko myši, posuňte ukazatel do nové polohy a levé tlačítko uvolněte).

MOŽNOSTI PODOKNA NAVIGÁTOR

Podokno navigátoru zobrazuje ve výchozím nastavení pouze složky s obrázky (obsah složky, kterou jste zadali pro ukládání obrázků). To nemusí být vždy dostačující, proto můžete navigátor přepnout tak, aby zobrazoval všechny dostupné složky.

Klikněte na šipku v pravém horním rohu podokna **Navigátor** (obr. 5) a vyberte to, co chcete v navigátoru zobrazit. Chcete-li zobrazit všechny dostupné složky, vyberte položku **Strom**. Výchozím nastavením je složka **Obrázky**.

▲ Obr. 5

MOŽNOSTI PODOKNA PRŮZKUMNÍK

Průzkumník (obr. 6) zobrazuje obsah vybrané složky. V horní části podokna je panel nástrojů a panel s adresou. V levém horním rohu podokna je dvojice šipek **Vpřed** a **Zpět**. Pomocí nich můžete znovu procházet již navštívené složky.

Není-li pro zobrazení podokna průzkumníku dostatek místa, nejsou v panelu zobrazeny všechny nástroje. V takovém případě je na pravé straně panelu dvojité šipky: po kliknutí na ni se zobrazí zbývající nástroje.

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ OBSAHU SLOŽKY

Součástí panelu nástrojů je nástroj **Režim zobrazení** (obr. 7). Klikněte na jeho pravou část, a můžete si vybrat způsob zobrazení. Není-li na pravé straně tohoto nástroje zobrazena šipka, stačí opakovaně na něj klikat – každým kliknutím přejdete k dalšímu způsobu zobrazení. Po instalaci je nastavena hodnota **Náhledy**.

ŘAZENÍ OBSAHU SLOŽKY

Chcete-li položky v podokně průzkumníku seřadit podle konkrétní hodnoty (abeced-

ně podle názvu, podle data poslední editace, podle velikosti apod.), pak klikněte na ten nadpis sloupce, podle kterého chcete řadit (obr. 6). V důsledku opakovaného klikání na

stejný název sloupce se změní směr řazení (vzestupně/sestupně, tedy od A do Z nebo od Z do A).

Zapnete-li způsob zobrazení **Detaily**, je možné změnit šířku jednotlivých sloupců: zatáhnete za jejich pravou hranici v řádku s názvy sloupců.

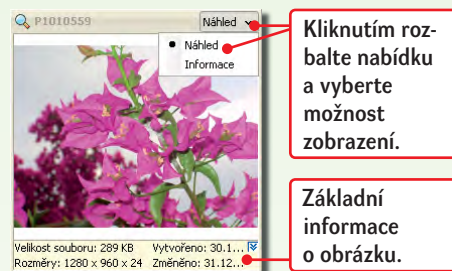
► Obr. 6

► Obr. 7

MOŽNOSTI PODOKNA NÁHLEDY

Podobně jako v navigátoru i v tomto podokně můžete změnit způsob zobrazení. V podokně bude zobrazen buď náhled, obrázku se základními informacemi o obrázku, nebo spolu s náhledem zobrazeny podrobné informace. V takovém případě bývá na okraji podokna zobrazen posuvník.

Chcete-li zobrazení změnit, klikněte na šipku v pravém horním rohu podokna (obr. 8) a z nabídky vyberte požadovanou možnost. Po instalaci je nastavena hodnota **Náhled**.

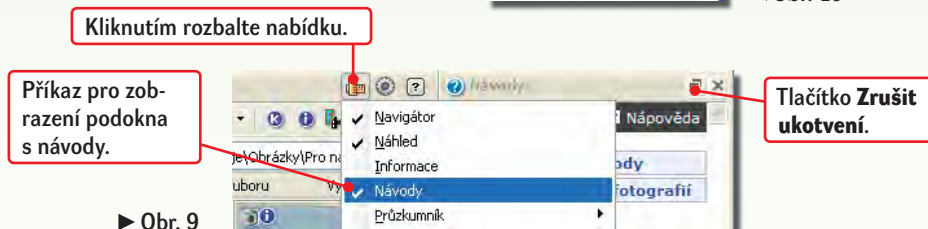
► Obr. 8

ZOBRAZENÍ A SKRYTÍ PODOKNA S NÁVODY

Pravou část obrazovky zabírá podokno s odkazy na jednotlivé návody. Toto podokno můžete bez obav zavřít a otevírat je jen tehdy, hledáte-li nějaký návod.

Podokno skryjte kliknutím na tlačítko **Zavřít** v jeho pravém horním rohu. Chcete-li toto podokno opět zobrazit, klikněte v podokně průzkumníku na ikonu s dvojicí pravítek a z nabídky vyberte příkaz **Návody** (obr. 9). Kliknete-li v podokně **Návody** na ikonu **Zrušit ukotvení**, můžete podokno **Návody** přesu-

nout i mimo okno ZPS. Na původní místo jej vrátíte kliknutím na ikonu **Obnovit ukotvení** v pravém horním rohu (obr. 10). ■ mzi

► Obr. 9

◀ Obr. 10

Nenáročný přehrávač hudby a videa

obtížnější

Program najdete na
download.chip.eu/cz/

Ve Windows je přehrávač Windows Media Player.

Zejména pro každodenní přehrávání hudby však není ideální volbou.

V tomto návodu naleznete průvodce instalací programu Winamp, jednoho z nejoblíbenějších softwarových přehrávačů, a to včetně tipů na optimalizaci.

INSTALACE PROGRAMU

Instalace Winampu je poněkud náročnější. Věnujte jí dostatečnou pozornost, protože provedená nastavení ovlivní chod celého programu! Po stažení a spuštění instalačního souboru se zobrazí malé okénko s výběrem jazyka. Češtinu zatím nehladejte – zatím je zde pouze angličtina (**English**). Další okno je uvítací a informuje o novinkách. Pokud však neovládáte angličtinu, můžete kliknout na tlačítko **Next** a pak potvrdit licenční ujednání. Myši nyní nemusíte vůbec hýbat, na stejném místě se automaticky objeví tlačítko **I agree** (souhlasím). Další obrazovka určuje místo na disku, kam chcete program nainstalovat. Většina čtenářů opět pouze klikne na tlačítko **Next**.

Nyní nastává nejdůležitější část celé instalace – je třeba vybrat, které části se mají nainstalovat a které ne (**obr. 1**). Je jich opravdu dost, čemuž napovídá i podtitul programu („Full“ má význam „plná instalace“). První volbou je neodškrtnutelná možnost **Winamp** (tedy vlastní program).

Další volbou je **Winamp Agent**, tedy maličká, ale relativně otravná aplikace, která „se uhnízdí“ v oznamovací oblasti systému (vpravo dole vedle hodin) a umožňuje jednak rychle spustit vlastní program Winamp, jednak zkontrolovat, zda nastavené asociace s Winampem „nekradou“ nějaké jiné aplikace.

Pod položkou **Multimedia Engine** najdete několik možností, které sice rozšiřují funkce, ale při nepříliš častém používání zbytečně zpomalují běh programu. Mezi vlastnosti, jejichž instalaci je dobré zvážit, patří zejména **Video Playback** (podpora videa), **Audio Encoders** (ripování CD a změna formátu audiosouborů), **CDDb for recognizing CDs** (vyhledává názvy skladeb i název celého alba v internetové databázi CD), **Sonic Ripping/Burning Support** (umožňuje ripování a vypalování hudebních CD).

Další velkou kategorií je **Winamp Library**. Pokud neuvažujete o pravidelném převádění hudebních skladeb do přenosných zařízení typu iPod, pak instalaci celé této sekce zrušte.

Předposlední kategorií je relativně užitečná položka **User Interface Extensions**: najdete zde „vychytávky“, jako je ovládání pomocí klávesových zkratk i mimo aktivní aplikaci (**Global HotKey support**), rozšířená funkce vyhledávání souborů (**Extended Jump to File support**), možnost ovládat program z oznamovací oblasti systému (**Nullsoft Tray Control**) a podpora pro moderní alternativní vzhledy – skiny (**Modern Skin Support**).

WINAMP FULL, NEBO WINAMP LITE?

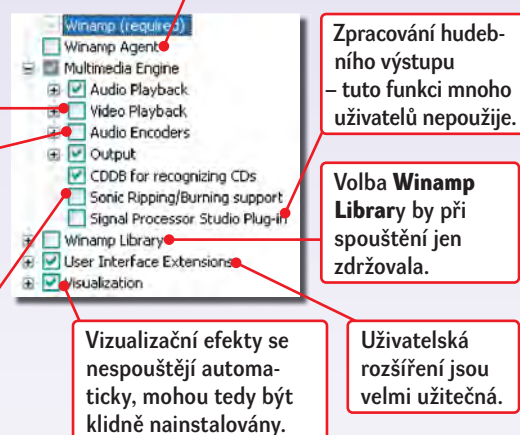
Winamp Lite je odlehčenou verzí programu Winamp Full a na rozdíl od něj neumožňuje přehrávat videosoubory. Nejlepší volbou je stáhnout verzi Full a při instalaci odebrat nepotřebné části. Získáte tak Winamp podle svých potřeb.

Úplně poslední kategorií je položka **Visualization**, tedy několik základních efektů, které se mohou zobrazovat buď ve speciálním okně, nebo přes celou obrazovku a které se mění podle stylu přehrávané hudby.

Pokud si nejste jistí, co přesně budete vyžadovat, nic nezkazíte, vyberete-li si instalaci **Full**, případně se také můžete řídit naším doporučením – viz **obrázek 2**. V dalším okně instalace můžete vybrat, zda zástupce programu chcete mít v menu Start (**Create Start menu entry**), nebo v panelu snadného spuštění (**Create Quick Launch icon**), anebo na ploše (**Create Desktop icon**). Další obrazovka se ptá na „bonusové“ možnosti – zrušte označení u všech položek. Po kliknutí na tlačítko **Install** se Winamp již konečně začne instalovat. Úplně poslední okno průvodce se ptá, zda chcete Winamp spustit. Odolejte své netrpě-

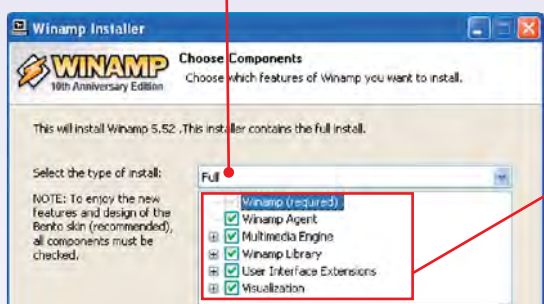
Winamp Agent pro hlídání asociací souborů není potřeba.

► Obr. 2

Můžete zvolit jednu z přednastavených instalací (**Full, Lite**).

▼ Obr. 1

Vyřazená podpora pro přehrávání videa.

Změnu formátu audiosouborů běžně provádět nebudete.

Můžete také vybrat, které části instalovat a které ne.

Na vypalování a ripování hudebních CD jsou vhodnější specializované programy.

Zpracování hudebního výstupu – tuto funkci mnoho uživatelů nepoužije.

Volba **Winamp Library** by při spuštění jen zdržovala.

Uživatelská rozšíření jsou velmi užitečná.

Vizualizační efekty se nespouštějí automaticky, mohou tedy být klidně nainstalovány.

ČEŠTINA PRO WINAMP

Balíček s češtinou naleznete na níže uvedené adrese. Po stažení je třeba ZIP archiv rozbalit: ve Windows XP / Windows Vista tak učiníte pouhým dvojitým kliknutím, při práci se starším systémem budete potřebovat specializovaný program (např. WinZip nebo 7-Zip).

http://download.chip.eu/cz/Winamp-cestina-5.5.2.1800_1676026.html

livosti, zrušte označení jediného zobrazeného čtverečku a průvodce instalací uzavřete kliknutím na tlačítko **Finish**.

INSTALACE ČEŠTINY A PRVNÍ SPUŠTĚNÍ PROGRAMU

Stáhněte si archiv s českou lokalizací (viz rámeček „čestina pro Winamp“) a rozbalte jej. Dvojitým kliknutím otevřete soubor s příponou .exe. V zobrazeném okně klikněte na tlačítko **Install** (obr. 3) – nic víc není potřeba.

Playlist Files zastupuje soubory s takzvanými playlisty, tedy se seznamy přehrávaných skladeb. (Výhodou playlistů je to, že jejich pomocí najednou do programu vložíte neomezené množství souborů k přehrávání.) Možnost

ještě volba **Show Winamp in...**, která umožní snadné přehrávání souborů prostřednictvím místní nabídky složek. Kliknete-li například v průzkumníku na složku pravým tlačítkem myši, po vybrání jediného příkazu se ve

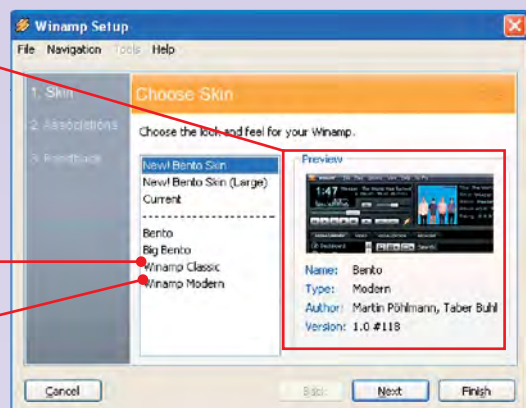
◀ Obr. 3
Celá instalace češtiny spočívá v kliknutí na tlačítko **Install**.

Náhled zvoleného vzhledu.

► Obr. 4

Winamp Classic uvidíte v případě, že jste při instalaci nezvolili podporu pro moderní vzhledy.

Winamp Modern je velmi přehledný vzhled pro každodenní použití.

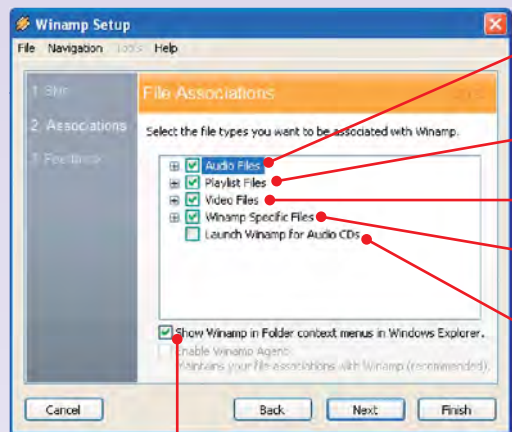

Nyní už můžete Winamp spustit. Místo vysněného přehrávače se však zobrazí další okno s nastavením. Potěšující zprávou však je, že se tak stane pouze při prvním spuštění. Máte-li nainstalovanou podporu pro moderní vzhledy, vyberte si nyní vzhled programu podle svého

Winamp specific files označuje soubory vytvořené přímo Winampem, je tedy dobré tuto volbu ponechat zaškrtnutou. Poslední možností je **Launch Winamp for Audio CDs** – ta určuje, zda se Winamp bude spouštět také jako přehrávač hudebních CD. Mimo bílý rámeček je

Winampu přehraje veškerý hudební obsah této složky i jejích podsložek.

V dalším okně ukončíte průvodce kliknutím na tlačítko **Finish**. Nyní zbývá ještě aktivovat již nainstalovanou češtinu. Stiskněte klávesovou zkratku **Ctrl+P**, a zobrazí se okno **Preferences**. Pod položkou **General Preferences** najděte podnabídku **Localization** – vyberte z ní možnost **Winamp-cz-cz** a potvrďte ji kliknutím na tlačítko **Switch to** (obr. 6). Po vypnutí a zapnutí Winampu program již bude „mluvit česky“ (obr. 7), takže stačí vybrat správnou hudbu a začít poslouchat. Ať se vám líbí jak hudba, tak Winamp. ■ Martin Taneček

Audiosoubory ponechte označené.

Playlisty jsou jakési seznamy přehrávaných skladeb.

Pokud jste nenainstalovali podporu pro videosoubory, zrušte i jejich asociaci.

Soubory specifickými pro Winamp jsou například nové vzhledy.

Chcete pomoci Winampu přehrávat hudební CD?

Vyberte položku **Winamp-cz-cz**.

Volbu jazyka najdete na záložce **Localization**.

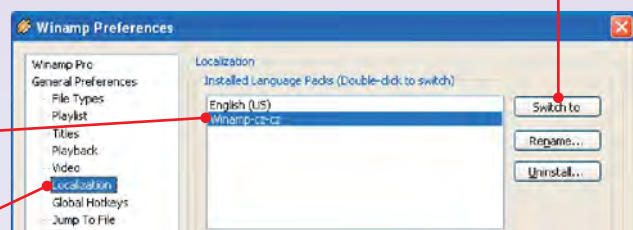
Playlist zobrazuje seznam souborů k přehrávání: lze jej buď libovolně posouvat po obrazovce, nebo „přilepit“ k hlavnímu oknu.

Zobrazení hlavního menu programu.

Informace o aktuální přehrávané skladbě.

Běžná tlačítka – pro přehrávání skladby, pro pauzu, pro zastavení.

► Obr. 7. Hlavní okno programu.

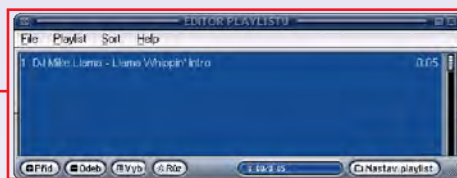
Tuto volbu aplikujte kliknutím na tlačítko **Switch to**.

▼ Obr. 6

▲ Obr. 5
Pokud necháte označené toto políčko, integruje Winamp šikovné příkazy do místních menu, vyvolávaných kliknutím pravým tlačítkem myši na soubor/složku.

estetického cítění (obr. 4). Na dalších obrázcích uvidíte vybraný vzhled **Winamp Modern**, ale základní rozvržení ovládacích prvků je u většiny vzhledů podobné. Další moderní vzhledy, které můžete stáhnout z internetu (například z adresy http://download.chip.eu/cz/18-nejlepsich-ozhledu-do-Winampu_1435358.html), mohou mít i velmi exotické rozvržení, na druhé straně však mohou vypadat velmi stylově. Pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**.

V dalším okně zvolte, které typy souborů chcete s Winampem asociovat (obr. 5). To znamená, že když dvojitě kliknete na vybraný typ souboru, otevře se právě v programu Winamp. Položky **Audio Files** a **Video Files** snad nepotřebují překlad. Pouze pokud jste nenainstalovali podporu pro videa, zrušte označení u možnosti **Video Files**. Položka

Tímto tlačítkem skryjete nepotřebné okno s videem.

Okno s videem lze buď oddělit, nebo skryt.

Nekonečná smyčka přehrávání.

Náhodné pořadí souborů.

Hlasitost.

Adresy z Thunderbirdu ve Writeru

obtížnější

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
8/2008

Dnes vám ukážeme velmi užitečný postup: jak databázi adres z Thunderbirdu využít v aplikacích 602Office. Nemusí jít jen o Writer – s adresami mohou pracovat i další aplikace –, ale hromadná korespondence či tisk vizitek nebo štítků jsou asi nejčastější případy použití adres v kancelářských programech.

ADRESÁŘ V THUNDERBIRDU

Budeme předpokládat, že program Thunderbird používáte pro práci s elektronickou poštou jako tzv. výchozí klientský program. Pak v něm podchytíte všechny kontakty – tedy informace o spojení s lidmi, se kterými komunikujete. Údaje se ukládají do databáze, ta však nemusí sloužit jen pro potřeby Thunderbirdu, ale po menších rozšířeních ji lze sdílet i s dalšími programy, mezi které patří třeba právě aplikace z balíku 602Office.

Součástí Thunderbirdu je i **adresář**, do jehož okna přejdete po kliknutí na stejnojmenné tlačítko na tzv. **liště pošty** (obr. 1).

V **adresáři** jsou podchyceny kontakty na osoby a organizace, se kterými korespondujete. Většinou tu jsou jméno a e-mailová adresa. Tím ovšem možnosti **adresáře** zdaleka nekončí; každý kontakt tu lze popsat množstvím dalších údajů, včetně těch, které jsou důležité i pro „papírovou“ poštu. Proto se také jednotlivé záznamy nazývají *kontakt*, a ne *adresa*.

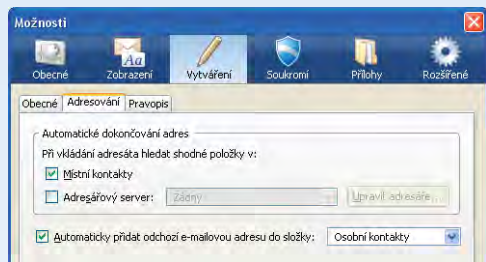
▲ Obr. 1. Tlačítko pro přechod do adresáře.

AUTOMATICKÉ UKLÁDÁNÍ ADRES Z ODCHOZÍCH ZÁSILEK

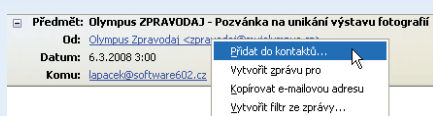
Thunderbird bývá nastaven tak, aby se do **adresáře** jako nové kontakty ukládaly ty adresy z odchozích zásilek, které dosud nejsou podchycené. V menu **Nástroje** zadejte příkaz

Možnosti a v následujícím okně klikněte na záložku karty **Vytváření**. Uvnitř karty pak klikněte na záložku **Adresování** a zkontrolujte, zda je zaškrtnuto políčko **Automaticky přidat**

odchozí e-mailovou adresu do složky (obr. 2). Pak se bude **adresář** plnit kontakty s adresami vámi odesílaných zásilek; u nich je pravděpodobné, že se nebude jednat o žádný spam či jiné poštovní smetí.

▲ Obr. 2. Nastavení pro automatické plnění adresáře.

▲ Obr. 3. Manuální vložení adresy odesílatele do adresáře.

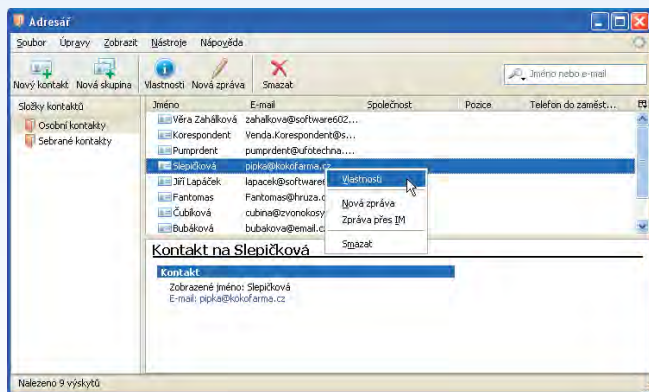
Pro úplnost poznamenejme, že do **adresáře** lze snadno vkládat i adresy ze zásilek příchozích. V záhlaví okna s otevřenou zásilkou je pod hlavičkou **Od** zapsána adresa odesílatele zásilky. Klikněte na ni pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Přidat do kontaktů** (obr. 3).

DOPLNĚNÍ KONTAKTŮ

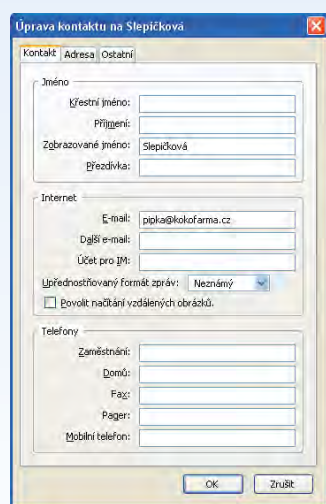
Výše popsaným způsobem se do **adresáře** vkládá název a adresa kontaktu. Na vás je k těmto údajům dopsat další podrobnosti.

Podívejte se do okna **adresáře**. Adresy se vkládají do struktury složek – jako výchozí se zde nabízí systémové složky **Osobní kontakty** a **Sebrané kontakty**. Pro lepší přehled v adresách si budete moci vytvořit spoustu složek vlastních, ale tím se teď zabývat nebudeme. Zůstaňte tedy ve složce **Osobní kontakty**. V pravé části okna je seznam položek těch kontaktů, které jsou ve složce zapsány. Jak vidíte, zadány jsou jen údaje ve sloupcích **Jméno** a **E-mail**. My vám teď ukážeme, jak doplnit další části kontaktu.

▼ Obr. 4. Požadavek na úpravu položky kontaktu.

► Obr. 5. Dialogové okno pro kompletní zápis údajů o kontaktu.

Klikněte pravým tlačítkem myši na položku požadovaného kontaktu. Otevře se místní nabídka (obr. 4) a z ní vyberte příkaz **Vlastnosti**.

Otevře se dialogové okno **Úprava kontaktu na...** (obr. 5) s mnoha vstupními poli pro záznam různých položek popisujících kontakt. Dialogové okno se skládá ze tří karet: postup-

ně je otevíráte prostřednictvím záložek **Kontakt**, **Adresa** a **Ostatní** v horní části okna. Procházejte kontakt za kontaktem a zaznamenávejte údaje, které budete potřebovat.

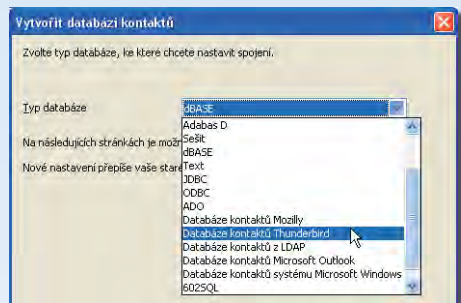
PRŮVODCE NAPOJENÍM NA DATOVÝ ZDROJ

Nyní přejděte do okna aplikace Writer. V menu **Soubor** zadejte příkaz **Průvodce** a v podnabídce pak příkaz **Datový zdroj adres**. Otevře se **průvodce zdrojem dat databáze kontaktů**. Na jeho první kartě (obr. 6) nastavte položku **Jiný externí zdroj dat** – nabídka sice obsahuje i položku **Thunderbird**, ale nabízíme vám bezpečnější a komplexnější postup.

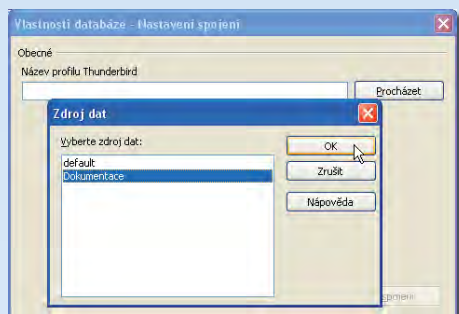
▲ Obr. 6. Volba zdroje dat.

Na další kartě pouze klikněte na tlačítko **Nastavení** (jiný ovladač zde ani není). Na následující kartě (obr. 7) pak pomocí voliče **Typ databáze** zvolte položku **Databáze kontaktů Thunderbird**.

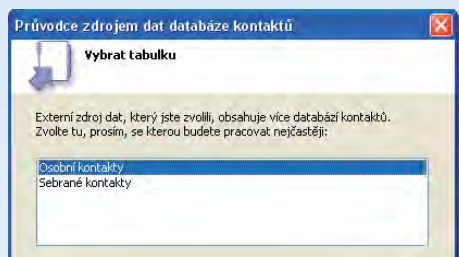
▲ Obr. 7. Upřesnění databáze kontaktů.

Na další kartě je třeba zvolit ten profil Thunderbirdu, ze kterého budete chtít data přebírat. Seznam profilů (obr. 8) se zobrazí po kliknutí na tlačítko **Procházet**. Pokud máte profil jediný, což asi bude nejčastější případ, nemáte možnost výběru, a tak v poli **Název profilu Thunderbird** nastavte položku **default**. Tlačítkem **Otestovat spojení** si hned můžete vyzkoušet, zda je připojení k datovému zdroji funkční.

▲ Obr. 8. Volba profilu.

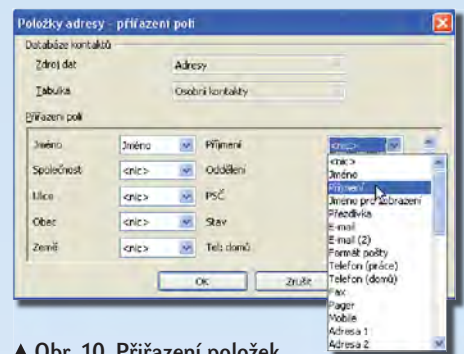
Následující karta (obr. 9) již nabízí konkrétní složky **adresáře**, ze kterých lze data přebírat – v našem případě je tou správnou vol-

▲ Obr. 9. Upřesnění volby – výběr konkrétní složky adresáře (tabulky dat).

ba **Osobní kontakty**. Všimněte si pojmenování **tabulka**.

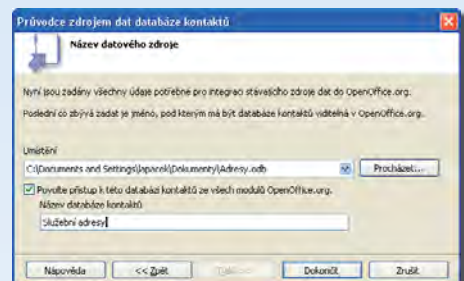
Čeká vás předposlední úkon. Klikněte na tlačítko **Přiřazení polí** a na následující kartě (obr. 10) pomocí voličů přiřazujete k názvům

▲ Obr. 10. Přiřazení položek záznamu z adresáře.

databázových polí názvy polí s daty z **adresáře**. Neměl by to být problém, jednotlivé názvy si většinou celkem odpovídají.

Na poslední kartě **průvodce** v poli **Název databáze kontaktů** svůj nový datový zdroj pojmenujte a klikněte na tlačítko **Dokončit** (obr. 11).

▲ Obr. 11. Nakonec zdroj dat pojmenujte.

ADRESY V OKNĚ WRITERU

Při otevření okna Writeru stisknete klávesu **F4**, a v horní části okna se otevře sekce **Zdroje dat**. V ní je otevřen váš nový datový zdroj a jsou zde také vypsány z něj načtené adresy (obr. 12).

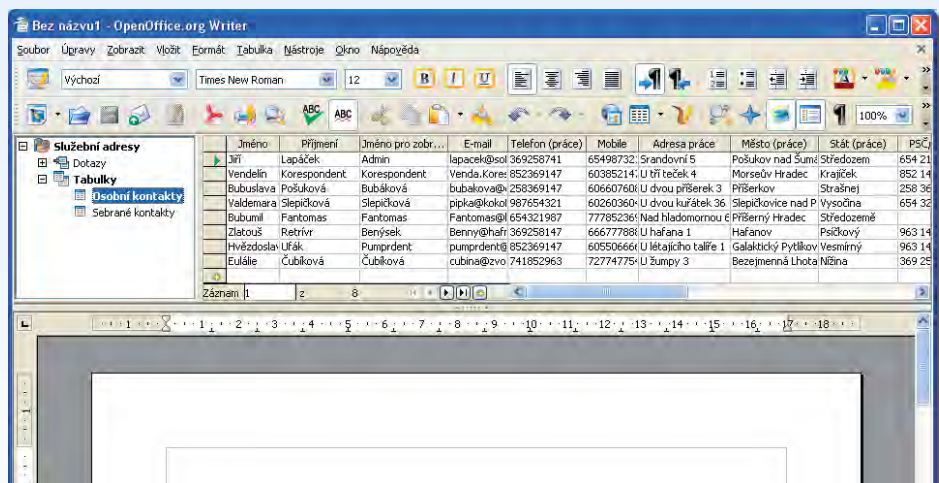
V obrázku vidíte strukturu datového zdroje, která vede od názvu datového zdroje k oběma složkám (tabulkám) převzatým z **adresáře**. Složka **Sebrané kontakty** je mezi tabulkami rovněž, ale prioritně se otevírá tabulka **Osobní kontakty**, jak jste rozhodli v **průvodci**.

Vlastní práci s daty si ukážeme v některém z dalších článků; na závěr vás jen upozorníme, že tabulka s datovým zdrojem je editovatelná a můžete do ní přidávat nové záznamy a také stávající data v ní upravovat. Postup popsany v odstavci *Doplňování kontaktů* lze tedy obějit tak, že z **adresáře** načtete jen výchozí data

a všechno ostatní dopíšete přímo zde – ale to je už na vás.

■ Jiří Lapáček

▼ Obr. 12. Adresy načtené v okně Writeru.

Domácí filmové lahůdky

Natočit si domácí videoklip není dnes žádný velký problém ani pro naprostého technického „analfabeta“. Moderní digitální kamery se totiž velice snadno ovládají, dobře se drží a pořízený záznam jednoduše dostanete do počítače (pokud ho u některých modelů neuložíte rovnou na DVD/Blu-ray).

Pokud jste se rozhodli pořídit si digitální videokameru, nejdříve si rozmyslete, zda chcete raději snadno ovladatelný jednoduchý model (spíše s menšími rozměry, a tedy i s nižší hmot-

Pro záznam videa se dnes již používají moderní úložná média, například pevný disk či flash paměť.

ností), nebo robustnější kameru s vyspělejšími manuálními funkcemi. Nejtěžší z testovaných modelů je dobře funkčně vybavený model Hitachi DZ-BD7HE (630 g), nejmenší a nejlehčí kamerou je model Samsung VP-MX10AU, který váží jen 326 g a je tak ideálním řešením pro turisty a výletníky.

Důležité jsou také parametry optické soustavy: například světelnost objektivu vám naznačí, jak bude model fungovat za horších světelných podmínek: čím nižší je číselné vyjádření parametru světelnosti, tím lepší, jasnější a nakonec i ostřejší záběry získáte. Při nákupu kamery si také vyzkoušejte, jak se vám drží při natáčení a zda ukazovákem pohodlně dosáhnete na koléb-

ku zoomu – během natáčení ji totiž budete používat velmi často.

ZKUSTE FULL HD

Představíme vám celkem tři digitální kamery, přičemž každá zastupuje zcela odlišnou kategorii, především co se týká záznamového média, na které se ukládá pořízený filmový materiál. Nejjednodušší a nejlevnější je videokamera Samsung VP-MX10AU, která ukládá záznam do zabudované vnitřní flash paměti (4 GB), kamera Sony DCR-SR55 je vybavena pevným diskem (s kapacitou 40 GB) a v testu nejdražší model, tedy Hitachi DZ-BD7HE, který jediný umožňuje ukládat video v rozlišení 1920 × 1080 obrazových bodů, je tzv. hybridní kamerou – to znamená, že se můžete rozhodnout, zda video uložíte na pevný disk (30 GB), nebo na DVD, anebo dokonce na disk Blu-ray (na který se vejde přibližně hodina záznamu v HD kvalitě). Kromě toho lze ukládat data také na externí paměťové karty, v případě modelů Samsung VP-MX10AU a Hitachi DZ-BD7HE na karty typu Secure Digital (případně MMC) a v případě Sony DCR-SR55 na karty Memory Stick.

OKO KAMERY

Hlavními dvěma částmi každé digitální kamery jsou snímač a objektiv. Nejdříve se podíváme na optickou soustavu, jejíž kvalita rozhodujícím způsobem určuje výslednou kvalitu

pořízeného záznamu. Nejsilnější optické přiblížení – až 34násobný optický zoom – nabízí kamera Samsung VP-MX10AU. Nejslabší optické přiblížení (pouze desetinásobné) sice nabízí model Hitachi DZ-BD7HE, ovšem někdy „méně znamená více“. Právě objektiv kamery Samsung VP-MX10AU nejvíce trpěl různými obrazovými vadami – kromě mírné vinětace (tmavší rohy záběrů) a chromatické aberace (fialové kontury na přechodu mezi tmavšími a světlejšími plochami) jsme pozorovali také výraznější soudkovitost při snímání na nejkratším ohnisku a nepřehlédnutelné bylo i poduškovité zkreslení na nejdelším ohnisku. Nejméně obrazových problémů jsme pozorovali u záznamů (i u fotografií) pořízených modelem Sony DCR-SR55, který nabízí až 25násobný optický zoom. Bohužel ani jedna z testovaných kamer není vybavena optickou stabilizací obrazu, takže si budete muset vystačit se stabilizací elektronickou (stabilizace je řešena pouze pomocí výřezu, takže dochází ke snížení kvality obrazu). Ta však v případě modelu Samsung VP-MX10AU – zejména při silném přiblížení – nefunguje zcela spolehlivě. Proto bychom doporučili natáčet v některých světelných situacích se stativem – všechny testované kamery mají na spodní straně umístěn kovový závit pro stativ. Když jsme se zmínili o natáčení za zhoršených světelných podmínek, musíme upozornit, že digitální kamera Sony DCR-SR55 disponuje výbornou funkcí „NightShot Plus“, která díky infračerveným paprskům umožňuje natáčet dokonce i při úplné tmě.

▼ Všechny testované modely mají jako zdroj energie dobíjitelné akumulátory.

NATÁČÍME I FOTÍME

Modely Hitachi DZ-BD7HE a Sony DCR-SR55 a jejich snímače nabízejí (kromě natáčení videa) také možnost exponovat fotografie. V obou případech však musí být do slotu vložena externí paměťová karta (na jiné médium fotografie neukládají). Model Samsung VP-MX10AU bohužel vůbec neumí snímky exponovat, pouze jím natočíte video. Nejvyšší rozlišení snímače má model Hitachi DZ-BD7HE, protože jeho čip obsahuje celkem 5,3 milionu obrazových buněk.

STŘIHÁŠ, STŘIHÁM, STŘIHÁME

A co vlastně s pořízeným materiálem? Přenos dat do počítače je skutečně snadný: pokud uložíte data na pevný disk či do zabudované flash paměti, stačí kameru propojit s počítačem prostřednictvím USB kabelu (je součástí balení u všech testovaných kamer), a kamera se následně „namapuje“ jako další disk – vybraná data pak standardně přetáhnete myší na disk počítače. Pokud uložíte záznam přímo na

Přestože jsou testované kamery jednoduše ovladatelné a poskytují především základní funkce, u všech můžete ovlivnit expozici. U modelů Samsung VP-MX10AU a Sony DCR-SR55 lze expozici upravovat ručně pomocí posuvníku na stupnici. U kamery Hitachi DZ-BD7HE lze nastavit i konkrétní hodnotu clony. Všechny tři testované modely nabízejí korekci expozice pomocí přednastavených scén (režimy Portrét, Sport, Krajina nebo Sníh/Pláž) a také nastavení teploty bílé barvy (pomocí několika přednastavených hodnot) i její manuální kalibraci. Nejlépe se nám v testu ovládala kamera Sony DCR-SR55, jejíž menu je celé lokalizováno do češtiny a jejíž jednotlivé parametry se nastavují tak, že se prstem dotýkáte velkého LCD displeje. Kamery Hitachi DZ-BD7HE a Samsung VP-MX10AU češtinu nepodporují.

DVD či na disk Blu-ray, není nic jednoduššího než disk potom vložit do mechaniky počítače, a můžete začít stříhat, dělat titulky nebo třeba upravovat zvukovou stopu. Software pro základní úpravy je přiložen ke všem testovaným videokamerám. Model Hitachi DZ-BD7HE umí vypálit data z pevného disku na DVD/Blu-ray i přímo v terénu, takže problémy s nedostatkem úložného prostoru rozhodně mít nebudete.

Kamera na cesty

Digitální videokamera Samsung VP-MX10AU je díky velmi nízké hmotnosti a kompaktním rozměrům určena především pro náruživé turisty-filmaře. Model nabízí silné optické přiblížení – až 34násobné –, a pokud využijete i digitální zoom, je celkové přiblížení až 1200násobné. Optická soustava však ostříla pomalu při umě-

inzerce

Optický zoom

34×

Rozlišení snímáče

0,8 mil. bodů

Hmotnost

326 g

34násobný optický zoom, 4GB flash paměť, kompaktnost

vinětace a chromatická aberace, soudkovitost, neumí snímát fotografie, menu není lokalizováno do češtiny

lém osvětlení a u záběrů pořízených touto kamerou jsme pozorovali nejvíce obrazových vad – od chromatické aberace po vinětaci a soudkovité zkreslení. Nepotěšilo nás ani nízké rozlišení displeje LCD (pouze 112 000 pixelů).

Bohužel videokamera neumožňuje exponovat fotografie, takže na výlet či dovolenou si budete muset přibalit ještě kapesní digitální fotoaparát. Do vnitřní paměti (4 GB) lze uložit až 270 minut záznamu v základním režimu kvality (v nejlepší kvalitě pak natočíte maximálně 120 minut). Samsung VP-MX10AU má přehledné menu, bohužel však nepodporuje češtinu.

SAMSUNG VP-MX10AU

Cena včetně DPH: 7 990 Kč.

Poskytl: Samsung, s. r. o., www.samsung.cz.

Objektiv: 34× optický zoom, ohnisková vzdálenost 2,3–78,2 mm, světelnost F1,6–F4,3.

Snímač: 1/6" CCD, 800 000 snímacích elementů.

Displej: 2,7", rozlišení 112 000 bodů.

Záznamové médium: karta Secure Digital.

Rozměry: 121 × 60 × 62 mm.

Hmotnost: 326 g.

Hodnocení: ★★★★★★☆☆

Moře kvalitního záznamu

Kamerou Sony DCR-SR55E se nám velice pohodlně natáčelo – to je pro uživatele důležitá zpráva, neboť na 40GB pevný disk lze uložit až 27 hodin videozáznamu ve standardním rozlišení (640 × 480 bodů). Pokud se rozhodnete pořídit si momentku v podobě fotografie, můžete exponovat také megapixelové fotografie (1152 × 864 bodů) ve formátu JPEG. Ve slotu však musí být vložena externí paměťová karta Memory Stick Duo.

Tento model poskytoval nejlepší záběry a ani snímky nebyly degra-

kvalitní videozáznam i fotografie, dotykový displej, režim NightShot Plus, zaměřovací mikrofon, podporuje češtinu

nepřesná kalibrace teploty bílé

dovány téměř žádnými obrazovými vadami, pouze jsme pozorovali mírný šum při natáčení nočních scenerií. Drobnou připomínku máme i k ne zcela přesné kalibraci teploty bílé (zejména při umělém osvětlení), což jsou ovšem pouze pověstné „pihy na kráse“. Digitální kamera Sony DCR-SR55E zaujme i dalšími velmi praktickými „drobnostmi“, jako jsou „sáň-

ky“ pro připojení externího blesku, zasouvací krytka objektivu a dotykový 2,7palcový, rychle překreslující LCD displej. Sony DCR-SR55E má jako jediný z testovaných modelů menu lokalizované do češtiny.

SONY DCR-SR55E

Cena včetně DPH: 15 490 Kč.

Poskytl: Sony Czech, s. r. o., www.sony.cz.

Objektiv: 25× optický zoom, ohnisková vzdálenost 2,5–62,5 mm, světelnost F1,8–F3,2.

Snímač: 1/6" HAD CCD, 1,1 mil. snímacích elementů.

Displej: 2,7", rozlišení 123 200 bodů.

Záznamové médium: karta Memory Stick Duo.

Rozměry: 112 × 76 × 77 mm.

Hmotnost: 379 g.

Hodnocení: ★★★★★★

Optický zoom

10×

Rozlišení snímače

5,3 mil. bodů

Hmotnost

630 g

Vysoké rozlišení pro náročné

Model Hitachi DZ-BD7HE, z testovaných kamer nejrobustnější a také nejdražší, umí jako jediný zachytit videozáznam ve vysokém rozlišení: 1920 × 1080 obrazových bodů. Model je tzv. hybridní kamerou – záznam můžete ukládat buď na pevný disk (30 GB), anebo na DVD, či dokonce na disk Blu-ray (na něj se vejde přibližně hodina záznamu v HD kvalitě).

Pořízený videozáznam ve zmíněném HD rozlišení 1080i je komprimován ve formátu MPEG-4 AVC. Můžete si

vybrat některý ze tří stupňů komprese, a tak na 8cm disk Blu-ray (typu BD-RE nebo BD-R) lze uložit 60, 80 nebo až 120 minut videa. Pokud záznam uložíte na 30GB pevný disk, pak lze uložit až 8 hodin záznamu. K uložení dat můžete použít také 8cm DVD (typu RAM, +/- RW, -R), na které lze natáčet ve standardním rozlišení. Co se týká kvali-

ty záznamu/fotografií, kromě mírného šumu jsme neměli téměř žádné výhrady, pouze jsme si všimli toho, že při umělém osvětlení tento model pomaleji zaostřuje. Tato kamera je však určena již pro náročnější uživatele, což naznačuje nejenom její bohaté funkční vybavení, ale také elektronický hledáček a možnost natáčet v HD kvalitě. ■ mak

HD rozlišení, kvalitní videozáznam, kombinované ukládání záznamu na HDD/DVD/BD, elektronický hledáček

vysoká cena, menu není lokalizováno do češtiny

HITACHI DZ-BD7HE

Cena včetně DPH: 44 990 Kč.

Poskytl: Hitachi, www.hitachi-online.cz.

Objektiv: 10× optický zoom, ohnisková vzdálenost 5,0–50 mm, světelnost F1,8–F3,0.

Snímač: 1/2,8" HAD CCD, 5,3 mil. snímacích elementů.

Displej: 2,7", rozlišení 210 000 bodů.

Záznamové médium: karta Secure Digital, BD-R, BD-RE, DVD-RAM, -RW, -R, +RW.

Rozměry: 166 × 87 × 83 mm.

Hmotnost: 630 g.

Hodnocení: ★★★★★★

Některé popisované programy naleznete na CD přiloženém k tomuto číslu PPK, a to v rubrice **Obsah CD / Servis**.

Hledá se nejlepší „kecálek“

„Kecálek“ je slangové české pojmenování pro instant messengery – jde o speciální programy pro komunikaci dvou a více lidí v reálném čase uskutečňovanou prostřednictvím internetu. Nejoblíbenějším programem tohoto typu je u nás ICQ, ale zdaleka není jediný. V tomto článku si představíme také konkurenční instant messengery.

ATLAS ICQ

ICQ má v Česku velmi silnou pozici, jakou zřejmě nemá v žádné jiné zemi na světě. Jeho konkurenti se ICQ musí dívat na záda dalekohledem. To má své výhody, ale i negativa.

Pokud vám ICQ vyhovuje, máte určitou výhodu. Pravděpodobně jej totiž používá většina vašich přátel, příbuzných a kolegů. Bez problémů se tedy s nimi dorozumíte. Pokud vám ale více vyhovuje některá ze služeb konkurenčních, můžete mít vzhledem k jejich menší oblibě mezi českými uživateli problémy. Jednotlivé komunikační služby (programy) totiž nejsou až na malé výjimky navzájem kompatibilní. Uživatelé ICQ se nedorozumí s uživateli Skypu a podobně, a tak se třeba může stát, že své přátele budete muset přemlouvat k využívání vašeho oblíbeného programu.

ICQ ale není vůbec tak špatné, jak se občas tvrdí v internetových diskuzích. Už delší čas se o jeho lokalizaci do češtiny oficiálně stará portál Atlas.cz, který ICQ v Česku šíří, a tak tuzemští uživatelé mohou konečně používat funkce, o kterých se jim dříve jen zaslalo. Jednou z nich je třeba bezplatné zaslání SMS do sítě všech našich mobilních operátorů. Příjemce vám může ze svého mobilu odpovědět na SMS za cenu běžné textové zprávy a vám se odpověď zase zobrazí v programu ICQ.

Jinak ICQ vedle běžné textové komunikace mezi dvěma uživateli plně podporuje přenos obrazu z webové kamery a bezplatné telefonování z počítače na počítač, třeba i za použití videa. Jen telefonování na běžná telefonní čísla není zatím v Česku dostupné. Samozřejmostí je přenos souborů mezi dvěma uživateli, přehledný adresář kontaktů s možností třídění do skupin, historie komunikace, blokování příchozích zpráv od „nepohodlných osob“ (blacklist) apod.

Menším negativem je, že jako uživatelské jméno je přidělována série čís-

sel, což se ne vždy dobře pamatuje. Konkurence sází většinou na uživatelské jméno ve tvaru e-mailové adresy. Mnohem větší nevýhodou ale je, že ICQ nelze používat ve firemním prostředí, a to ani pro interní komunikaci, ani pro komunikaci se zákazníky. Licence to zakazuje.

► Windows Live Messenger je pro ICQ nejběžnější konkurencí.

Pokud vám ICQ vyhovuje, máte určitou výhodu. Pravděpodobně jej totiž používá většina vašich přátel, příbuzných a kolegů.

◀ Program ICQ je díky portálu Atlas.cz konečně lokalizován do českého jazyka.

WINDOWS LIVE MESSENGER

Windows Live Messenger z dílny společnosti Microsoft je dnes zřejmě nejvýznamnější konkurencí pro ICQ. Jedná se o nástupce programů MSN Messenger a Windows Messenger a stejně jako řada dalších služeb z rodiny Windows Live je plně lokalizován do češtiny.

Nabízí prakticky obdobné funkce jako ICQ, pouze nepodporuje zasí-

lání SMS (ani placených). Některé funkce jsou zde lépe zpracované. Například možnosti přizpůsobení jsou o něco pestřejší než u ICQ a reklama není tolik agresivní. Windows Live Messenger se vlastně omezuje jen na jeden banner v hlavním okně. Podstatným plusem je stabilita a spolehlivost sítě. V případě ICQ se například stalo, že i několikrát do roka měla síť výpadek a několik hodin nebyla vůbec přístupná. To jsou právě ty důvody, proč někteří uživatelé ICQ přecházejí ke službám konkurenčním.

Další předností Windows Live Messengeru je sdílení souborů. Stejně jako ostatní podobné programy podporuje okamžitý transfer souborů mezi dvěma uživateli, což je podstatně rychlejší a pohodlnější výměna dat než jejich posílání e-mailem. Jenže Windows Live Messenger navíc umí vytvořit na počítači sdílenou složku, jejíž obsah je vždy, když jste ke službě přihlášení, přístupný dalším uživatelům, které si vyberete. Snadno tak můžete v rámci rodiny nebo firmy sdílet data.

Výhodou je spolupráce s dalšími službami z rodiny Windows Live. Vaše uživatelské jméno je zároveň e-mailovou adresou služby Hotmail, jejíž schránka zdarma pojme až 5 GB dat. Výhodou je společný adresář. Kromě toho je tu samozřejmě spolupráce s komunitním serverem Windows Live

▲ Skype je rozšířen hlavně proto, že umožňuje bezplatné telefonování.

Spaces – můžete tak třeba psát svůj internetový deníček nebo zde vystavovat fotografie.

SKYPE

Skype sice není čistokrevným instant messengerem, ale do této společnosti programů víceméně patří. Textová komunikace mezi uživateli je až na druhé koleji a celá služba se více zaměřuje na hlasové (a multimediální) formy komunikace včetně videohovorů, a to až pro deset účastníků.

Služba Skype si nejen u českých uživatelů získala popularitu kvůli bezplatnému volání z jednoho počítače na jiný. Stačí k tomu jen rychlejší internetové připojení, jakýkoliv mikrofon a reproduktory nebo sluchátka. V prodeji jsou ovšem i speciální telefonní aparáty, které se k počítači připojují prostřednictvím USB portu – ty dražší z nich mohou fungovat i nezávisle na počítači a k internetu se připojují např. přes Wi-Fi síť.

V oblasti hovorů je však oblíbená instant messengerů klasického typu stejná jako oblíbená služby Skype. Na rozdíl od nich však Skype nabízí českým uživatelům možnost volat za

relativně zajímavé ceny (i když ne vždy) do pevných i mobilních telefonních sítí takřka po celém světě, včetně Česka a Slovenska. Například ICQ telefonní služby pro Česko dosud nenabízí.

Ovšem ani Skype své telefonní služby uživatelům nezpřístupnil v celku. Českým uživatelům totiž nepřiděluje telefonní číslo, takže uživatel Skypu se může dovolat, komu chce, ale jemu se nikdo (vyjma dalších uživatelů Skypu) nedovolá. Co se týče platby, s tou je to podobné jako u předplacených karet mobilních operátorů. Jednoduše máte kredit, ze kterého se hovorné odečítá. S jeho dobýjením je to však trochu problematické, protože použít lze jen některé druhy platebních karet Visa a MasterCard nebo platební systém PayPal a jemu podobné.

GOOGLE TALK

A jako poslední jsme do našeho přehledu vybrali program Google Talk, jakýsi doplněk e-mailové služby

V článku se zmiňujeme výhradně o oficiálních programech určených přímo pro danou službu. Existují ale i nezávislé alternativní programy, které umožňují využívat také služby, jako je např. ICQ, Windows Live Messenger a Google Talk. Jedním takovým programem je oblíbená Miranda (www.miranda-im.org resp. www.miranda.cz).

K výhodám alternativních klientů zpravidla patří absence reklamy, jednodušší ovládání, a hlavně možnost v jednom programu používat více komunikačních služeb. Pokud například chcete používat současně ICQ a Google Talk, nemusíte kvůli tomu instalovat dva samostatné programy.

Alternativní programy mají i své stinné stránky. Nemají tolik funkcí jako programy oficiální. Nepodporují třeba video a hovory, ale jen textovou komunikaci. A pak je tu jeden „právní“ problém. Některé služby, jako třeba zrovna ICQ, ve svých licenčních podmínkách pro užívání vyloženě zakazují použití jiného než oficiálního klienta.

u programů a služeb od Googlu většinou předností, Google Talk je jednoduchý možná až příliš. Výhodou je kompatibilita s technologií Jabber (více na <http://jabber.root.cz>), ale to je asi tak vše, co lze Google Talku ve srovnání s jeho konkurencí přičíst k dobru.

■ Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

Některé služby, jako třeba ICQ, ve svých licenčních podmínkách pro užívání vyloženě zakazují použití jiného než oficiálního klienta.

◀ Google Talk je opravdu minimalistický. Možná až příliš.

	Atlas ICQ	Google Talk	Skype	Windows Live Messenger
Webové stránky	http://icq.atlas.cz	http://talk.google.com	http://www.skype.com	http://get.live.com/messenger
Česká lokalizace	•	—	•	•
Textový chat	•	•	•	•
Volání z počítače na počítač	•	•	•	•
Volání na běžná tel. čísla	—	—	•	—
Podpora videa	•	—	•	•
Posílání SMS zpráv	• (zdarma)	—	• (placené)	—
Přenos souborů	•	•	•	•
Sdílení souborů	—	—	—	•
Adresář s tříděním do skupin	•	—	•	•
Historie komunikace	•	•	•	•
Podpora smajlíků a avatarů	•	jen avatarů	•	•
Funkce blacklistu	•	•	•	•
Možnost změny vzhledu	• (podpora skinů)	—	• (změna pozadí)	• (změna barvy a pozadí)
Možnost změny zvuků	•	—	•	•

Jak na levné letenky

Mnoho leteckých společností přesouvá své služby na internet. Jak se v široké nabídce orientovat?

Leteckých společností je na trhu mnoho, a připočteme-li k tomu nepřehledné schéma různých poplatků, ze kterých se konečná cena letenky nakonec skládá, je namístě poohlédnout se po vhodných nástrojích, které by vyhledání té správné letenky usnadnily.

DOPRAVCI

Snad všichni dopravci už dnes nabízejí zakoupení letenky po internetu a velmi často bývá takový nákup levnější než v kamenné pobočce.

nabídky a neposkytují vám možnost jejich prostřednictvím letenku zakoupit. U každého letu obvykle nabízejí odkaz na stránky dopravce, který danou letenku prodává.

SKYSCANNER

Velmi dobrým vyhledávačem mezi nízkonákladovými lety je SkyScanner (www.skyscanner.com).

Na úvodní stránce umožňuje SkyScanner zvolit, odkud a kam chcete letět, přičemž pokud označíte volbu **Pouze přímé**, podle volby letiště

něte na tlačítko **Rezervovat u letecké společnosti**, a objeví se stránka dopravce, který letenku prodává.

STUDENTAGENCY

Portál StudentAgency (<http://letenky.studentagency.cz>) zahrnuje ve svém vyhledávání kromě nízkonákladových letů také lety charterové a na rozdíl od většiny vyhledávačů slouží zároveň jako prodejce letenek.

Ve vyhledávacím formuláři se snadno orientujete. V poli pro zadání místa odletu je nabídka nejprve omezena na několik málo měst, po zaškrtnutí pole **Jiné místo odletu** se ale zobrazí celý seznam. Letiště pak zvolte kliknutím na ikonu napravo od seznamu.

Zvolte počet cestujících (pro každé-

Zakoupení letenky prostřednictvím internetu bývá levnější než v kamenné pobočce.

Nízkonákladové lety, které vyjdou mnohem levněji než lety běžné, nabízejí například společnosti SmartWings (www.smartwings.com), SkyEurope (www.skyeurope.com/cz), EasyJet (www.easyjet.com) a RyanAir (www.ryanair.com). Dražší, charterové lety je možné najít například na stránkách Českých aerolinií (www.csa.cz).

VYHLEDÁVAČE

Na internetu lze nalézt řadu vyhledávačů, které udržují přehled o nabídkách

odletu se vždy sám aktualizuje seznam letišť, do kterých z daného letiště linky vedou.

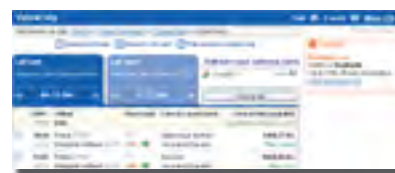
Dále je možné si vybrat jednosměrnou nebo zpáteční letenku a nastavit data jedné nebo obou cest. Později je možné výběr změnit.

Při vyhledávání si můžete dopřát určitou volnost a místo volby konkrétního letiště nastavit například pouze zemi, v případě měst s více letišti jen město. Pokud nejste vázáni přesným datem, můžete v seznamu zvolit položku **Celý měsíc** a dát si tak zobrazit přehled cen pro všechny dny v daném měsíci.

Ve spodní části formuláře se nacházejí seznamy pro nastavení počtu cestujících a nakonec tlačítko **Vyhledat**.

Na stránce s výsledky najdete přehled letů pro daná data a také se zde můžete podívat na lety o den dříve nebo o den později. Pokud vyhledávač našel různé alternativy, například cesty do různých měst v jedné zemi, zobrazí se nejprve výběr mezi těmito možnostmi. Ve spodní části stránky najdete tlačítka pro otevření nabídky charterových společností – ty do vyhledávání nebyly zahrnuty, ale jejich nabídku můžete sami prozkoumat.

Jakmile zvolíte let, který chcete zakoupit, po kliknutí na tlačítko **Pokračovat s tímto letem** vás vyhledávač posune na další stránku: zde klik-

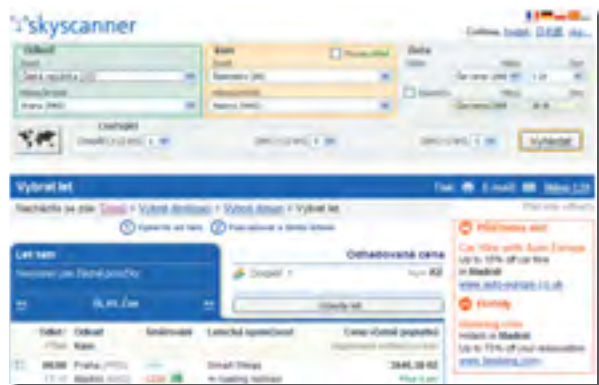
▲ Můžete letět například z Prahy na Island.

ho je vyhrazen jeden řádek formuláře), datum odletu, případně příletu a ve spodní části nastavte maximální odchylku od těchto dnů.

Výsledky vyhledávání se zobrazí v novém okně. Nalevo od každého nalezeného letu je ikona se znaménkem plus. Po kliknutí na ni se zobrazí podrobnosti o dané lince. Pokud bylo nalezeno více letů, než kolik se jich vejde do jednoho okna, můžete mezi výsledky posouvat pomocí tlačítek. Až zvolíte let, který vám vyhovuje, přesuňte se tlačítkem **Pokračovat** k rezervaci a nákupu letenky.

ZÁVĚREČNÝ NÁKUP

Při závěrečném nákupu letenky si pozorně všimněte všech poplatků. Některé společnosti například nabízejí lepší cenu při cestě bez velkého zavazadla nebo při vyřízení palubní vstupky on-line místo na letišti. Zvažte také nutnost cestovního pojištění, které mnohdy vyjde stejně drahé jako letenka sama. ■ maz

▲ SkyScanner: nalezené spojení mezi Prahou a Madridem.

jednotlivých společností a umožňují mezi nimi vyhledávat a porovnávat. Vyhledávače jsou nenahraditelné zejména při hledání letů s přestupy a když se nechcete vázat na přesné datum.

Vyhledávače zpravidla slouží skutečně jen k nalezení nejvýhodnější

Měření na mapě

Někdy je potřeba změřit na mapě vzdálenost mezi dvěma body nebo plochu určitého místa. Nemáte-li vysoké nároky na přesnost, může vám pomoci InfoMapa. Speciální edici této mapy, vytvořenou pro PPK, si můžete nainstalovat z PPK CD 7/2008.

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
7/2008

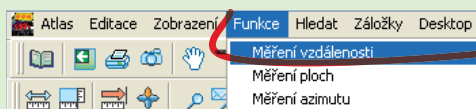
Měření vzdálenosti i plochy je podobné: na mapě postupně klikáte na lomové body cesty nebo na obvodové body měřené plochy, a na stavovém řádku InfoMapy se bude zobrazovat průběžný výsledek (*stavový řádek* je pás v dolní části okna pod vodorovným posuvníkem). Při měření vzdálenosti není tedy dobré kliknout pouze

na výchozí a koncový bod, ale je třeba sledovat cestu, jejíž délku chcete změřit. Podobně je tomu při měření plochy – InfoMapa počítá plochu mnohoúhelníku. Klikněte v místě, kde se má obvod mnohoúhelníku zalomit, a začněte kreslit. Čím přesněji mnohoúhelník nakreslíte, tím přesnější bude výsledek měření.

1 Jak začít s měřením délky

Nejprve nastavte výřez na mapě tak, abyste měřenou cestu (nebo její výchozí část) viděli v měřítku, které umožní dostatečnou přesnost měření.

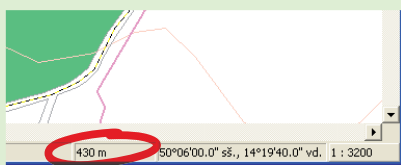
Z nabídky **Funkce** vyberte příkaz **Měření vzdálenosti**.

3 Kde je zobrazen výsledek měření

Výsledky měření se průběžně zobrazují ve stavovém řádku nalevo od souřadnic aktuální pozice kurzoru.

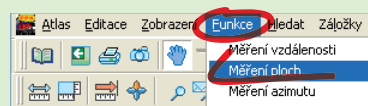
Poté, co změříte požadovanou vzdálenost a výsledek si případně poznamenate, měření vzdálenosti ukončete stiskem klávesy **Esc**. Chcete-li měřit jinou vzdálenost, je třeba začít znovu od bodu 1 tohoto popisu.

4 Jak zjistit výměru oblasti

Tento a následující bod ukazuje, jak postupovat při měření plochy (výměry).

Opět si připravte zobrazený výřez tak, aby bylo možné s dostatečnou přesností označit hranice měřené plochy. Poté z nabídky **Funkce** vyberte příkaz **Měření ploch**.

5 Jak označit měřenou oblast

Klikněte na libovolný bod na hranici měřené oblasti a postupně klikte na další hraniční body. Nedejte se zmást další čarou, která se při měření objeví: InfoMapa uzavírá hranici měřené plochy spojnici mezi prvním zadaným bodem a kurzorem. Výchozí bod je označen kroužkem, další lomové body jsou zaškrtnuty.

Velikost označené (a touto čarou uzavřené) plochy můžete průběžně sledovat na stejném místě jako měřenou vzdálenost (viz bod 3).

Stejně jako při měření vzdálenosti ukončete měření plochy stiskem klávesy **Esc**. ■ mzi

JAK OTEVŘÍT MAPU

Z nabídky **Atlas** vyberte příkaz **Nové okno**. InfoMapa zobrazí nové okno a v něm mapu.

JAK ZOBRAZIT ČÁST MAPY

Chcete-li zobrazit určitou část mapy, tažením myši ji označte. Po uvolnění levého tlačítka myši se mapa překreslí a zobrazí se pouze požadovaná část. Pozor: Předtím než začnete pracovat, se ujistěte, že na panelu nástrojů není zamáčkнутý nástroj **Plynulé posunutí** (na nástroji je symbol ruky), popř. kliknutím na tento nástroj zamáčkнутí zrušte.

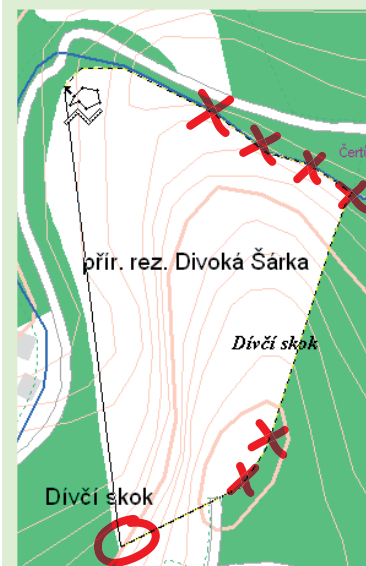
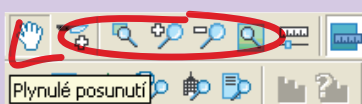
Chcete-li zobrazit větší část mapy než tu, která je právě zobrazena, posuňte jezdec posuvníku **Měřítka** v levém dolním rohu okna doprava.

DALŠÍ MOŽNOSTI ZMĚNY MĚŘÍTKA

Na panelu nástrojů v horní části okna je několik nástrojů pro změnu měřítka zobrazení: **Výřez mapy**, **Zobrazit celou mapu**, **Zvětšit měřítko** a **Zmenšit měřítko**.

Chcete-li posouvat zobrazenou mapu tažením myši, je třeba, aby byl nástroj **Plynulé posunutí** zamáčkнутý (aktivní).

MS Excel je součástí kancelářského balíku MS Office 2007.

www.microsoft.com/cze

► Naučíte se, jak jednoduchým způsobem vytvořit vzorec v MS Excelu.

Jak si vytvořit vlastní vzorec

snadné

Tabulkový editor neslouží pouze pro zápis čísel, ale především pro různé výpočty. Proto je důležité vědět, jak si snadno vytvořit vzorec pro vlastní výpočet. Vzorec je matematický výraz, který může obsahovat různé hodnoty, operátory a odkazy na buňky. Vzorce použijete, když budete potřebovat čísla nejenom sečíst nebo odečíst, ale i násobit nebo dělit anebo když budete chtít počítat s procenty.

1 Jak vytvořit jednoduchý vzorec?

Důležité je uvědomit si, ve které buňce chcete mít výsledek. Do této buňky musíte umístit vzorec, proto ji nejprve označte. Každý vzorec v MS Excelu začíná znaménkem „rovná se“ (=). Zapište nejprve toto znaménko, a MS Excel tak pozná, že chcete zadávat vzorec.

Pak již můžete pomocí klávesnice nebo myši zadávat další části vzorce, například do buňky **D1** napsat **=A1*B1-C1+5**. Po potvrzení klávesou **Enter** se – pokud je zadání správné – zobrazí výsledek.

NÁHČÍSLO	A	B	C	D	E
1	3	4		=A1*B1-C1+5	
2					

2 Jak zadání vzorce usnadnit?

Zadání vzorce si můžete usnadnit použitím myši. Napište znaménko = a klikněte myší na buňku **A1**. Dále napište znaménko * a klikněte myší na buňku **B1**, napište znaménko - a klikněte myší na buňku **C1**. Nakonec jen dopíšete znaménko + a číslo **5**. Potom vše potvrďte stiskem klávesy **Enter**.

NÁHČÍSLO	A	B	C	D	E
1	3	4		=A1*B1	
2					

4 Co vše může vzorec obsahovat?

Na předchozím příkladě bylo vidět, že se ve vzorcích mohou používat nejen čísla, ale i odkazy na jednotlivé buňky. Vzorce mohou obsahovat také funkce (funkcemi se však v tomto článku nezabýváme). Kromě toho však můžete použít i různé matematické operátory, které se dají rozdělit do čtyř skupin:

- **aritmetické** (+ sčítání, - odčítání, * násobení, / dělení, % procento, ^ umocnění),
- **relační** – pro porovnávání velikostí (= rovno, > větší než, >= větší nebo rovno, < menší než, <= menší nebo rovno, <> není rovno),
- **textové** (&, tj. ampersand),
- **odkazové** (odkaz na jednu buňku, např. na buňku A1; odkaz na oblast buněk, např. na oblast A1:A34).

Ve vzorcích se pak používají i kulaté závorky. Pozor, hranaté a složené závorky se v běžných vzorcích nepoužívají, protože v rámci MS Excelu mají jiný význam.

Při tvorbě vzorců nesmíte zapomenout na prioritu matematických operací, kterou znáte ze školy. Důležitou roli zde hraje nejen poloha jednotlivých prvků ve vzorci, ale i poloha závorek, neboť mohou ovlivnit celý výsledek. Například

D1	A	B	C	D	E
1				=2+4*3	
2					

výsledkem vzorce **=2+4*3** je **14**, zatímco výsledkem vzorce **=(2+4)*3** je **18**.

D1	A	B	C	D	E
1				=(2+4)*3	
2					

3 Jak je to s hodnotami vzorce?

Nyní již víte, že po potvrzení vzorce se v dané buňce zobrazí výsledné číslo. Všimněte si, že v řádku vzorců se dále zobrazuje vámi zapsaný vzorec. To kvůli tomu, abyste i později věděli, jak jste výsledek získali. Zároveň však i proto, že buňka se vzorcem je neustále svázána s buňkami, se kterými jste počítali (tedy **A1**, **B1**, **C1**). A proto také platí to, že kdykoliv v těchto buňkách změníte hodnoty, změní se okamžitě i výsledek výpočtu (tedy číslo) v buňce **D1**. MS Excel totiž vzorce automaticky přepočítává.

D1	A	B	C	D	E
1	3	4	2	=A1*B1-C1+5	
2					

▲ Původní hodnoty.

▲ Změněné hodnoty.

5 Jak vypočítat cenu za dopravu?

Představte si, že plánujete výlet autem a chcete vědět, jaké budou náklady na dopravu. V technickém průkazu najdete, jaká je spotřeba benzínu na 100 km jízdy. Potom do jednotlivých buněk zapište známé údaje, to znamená cenu benzínu a jeho spotřebu a počet kilometrů.

A nyní již můžete dopočítat spotřebu benzínu na danou vzdálenost (tedy **=A2*C2/100**); spotřebu pak vynásobíte cenou benzínu (tedy **=A2*C2/100*B2**), a získáte odhad toho, kolik cesta autem bude stát.

D2	A	B	C	D	E
1	spotřeba na 100 km	cena benzínu v Kč	délka cesty v km	cena cesty v Kč	
2	6,2	30,40 Kč	764	=A2*C2/100*B2	
3					

6

Pomocí vlastních vzorců můžete v MS Excelu plánovat či odhadovat různé situace, nejen co se týká dopravy, ale i co se týká různého prodeje, výroby nebo přehledů. Vše závisí jen na tom, jak si danou situaci promyslíte a jak vytvoříte potřebný vzorec.

Marie Franců

ZOBRAZENÍ VÝSLEDKU VÝPOČTU

MS Excel zobrazuje výsledek výpočtu tak, jak výsledek vyšel. To ale v případě, že počítáte například s penězi, může být nepřehledné. Způsob zobrazení výsledku můžete upravit formátováním buňky. Při formátování můžete například zadat počet desetinných míst, která se mají zobrazit, či symbol měny (Kč, € apod.) nebo třeba oddělit mezerou tisíce.

POZOR: Formát buňky ovlivňuje pouze způsob zobrazení hodnot. Výpočty jsou prováděny vždy s plným počtem desetinných míst.

Jak získat zvuk z videa

SUPER (SIMPLIFIED UNIVERSAL PLAYER ENCODER & RENDERER)

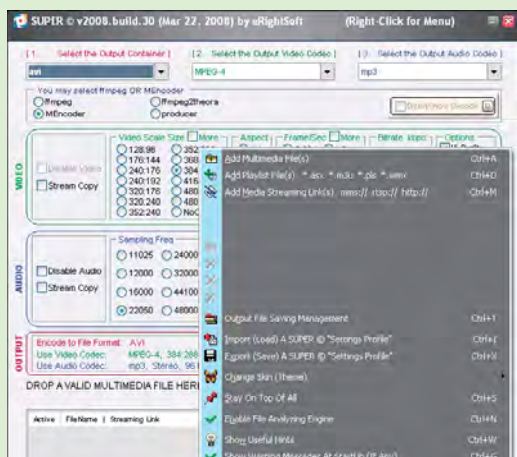
Cena: zdarma.

Jazyk: angličtina.

Rubrika na CD: Obsah CD / Servis.

download.chip.eu/cz/SUPER-2008-Build-30_139206.html

1 Program SUPER obsahuje jedno jediné okno a v něm je třeba provést všechna potřebná nastavení. Toto řešení je velmi nepřehledné, nicméně těžko byste hledali program, ve kterém požadovaného výsledku docílíte snáze. Ještě na jednu zákeřnost programu je však třeba upozornit. Na hlavní liště se píše, že po kliknutí pravým tlačítkem myši se zobrazí menu programu. To je sice pravda, ale klikat nesmíte na hlavní lištu, ale kamkoli jinam do okna programu.

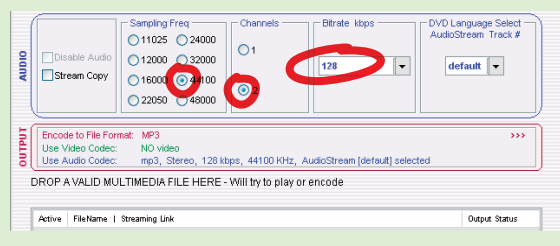

Máte pěkný hudební klip, videozáznam z divadelního představení či jakékoli jiné video a rádi byste měli možnost přehrávat jeho zvukovou stopu v přenosném MP3 přehrávači, autorádiu a podobně? Převést zvukovou stopu z videa do formátu MP3 je velmi snadné.

2 V levém horním rohu okna programu naleznete roletové menu označené jako **1. Select Output Container**. Zde vyberte možnost **mp3 (Audio only)**. Nestojíte-li o „empétrojeky“, ale chcete vypálit zvukovou stopu na CD, je lepší volbou nekomprimovaný formát WAV [položka **wav (Audio only)**]. Ale pozor, zvuk ve formátu WAV zabere na pevném disku relativně dost místa!

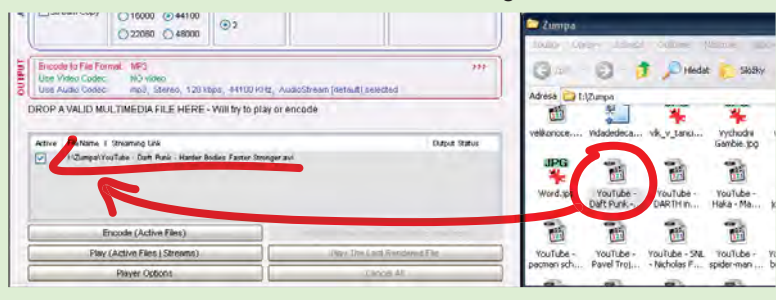

3 Dalších roletových menu a jiných možností si nevímejte: ty použijí uživatelé, kteří převádí video do jiného formátu. Pouze se v modře ohraničeném rámečku **AUDIO** přesvědčte, že jednotlivé volby jsou nastaveny takto: **Sampling Freq** na **44 100**, **Channels** na **2** a **Bitrate kbps** na **128**. (Máte-li velmi kvalitní zdrojové video, můžete **Bitrate kbps** nastavit i na vyšší hodnotu. Nenastavujte však nikdy vyšší hodnotu než **256**.)

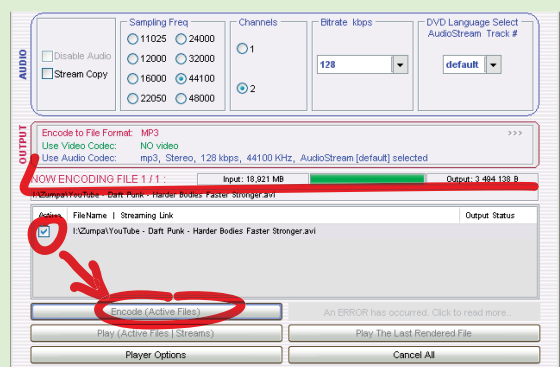

4 Nyní klikněte do okna programu pravým tlačítkem myši a v zobrazeném menu zvolte možnost **Output File Saving Management**. V horní části otevřeného okna označte kliknutím složku, do níž se mají ukládat vytvořené soubory. Druhou možností je označit ve spodní části okna čtvereček **Save Each Output File...** – pak se budou vytvořené „empétrojeky“ ukládat do adresáře, v němž je uloženo zdrojové video.

5 Otevřete okno průzkumníka a naleznete v něm videosoubor, ze kterého chcete získat zvukovou stopu. Klikněte na tento soubor levým tlačítkem myši, tlačítko podržte stisknuté, kurzor myši přesuňte nad okno programu SUPER a tlačítko myši uvolněte. Soubor se přidá do výpisu v dolní části okna. Existuje i jiný způsob přidání souboru: klikněte na okno programu pravým tlačítkem myši, zvolte příkaz **Add Multimedia File(s)**, a zobrazí se standardní dialogové okno „otevřít soubor“.

6 Přesvědčte se, že u přidaného videa je zatržen čtvereček **Active**, a kliknutím na tlačítko **Encode (Active Files)** zahajte převod. V okně programu se nyní zobrazí nápis **NOW ENCODING FILE** a ukazatel, jak velká část videa je už převedena. Ve chvíli, kdy ukazatel i nápis zmizí, je soubor vytvořen. ■ aha

BITRATE

Tato hodnota vyjadřuje počet tisíců bitů (nul a jedniček), které se použijí pro uložení každé vteřiny záznamu. Například bitrate 128 (kb/s) znamená, že na každou vteřinu záznamu se spotřebuje 128 000 bitů (16 000 bajtů) dat. Bitrate tak nepřímo udává kvalitu záznamu – čím vyšší bitrate, tím vyšší kvalita. Se zvyšujícím se bitratem však stoupá velikost výsledného souboru.

VARIABILNÍ BITRATE

Různé části záznamu mohou mít různé nároky na hodnotu bitratu, při které ještě zůstává zachována jeho kvalita. Proto se zavádí takzvaný variabilní bitrate, jehož hodnota kolísá v závislosti na ukládaném záznamu – náročnější části mají bitrate vyšší, méně náročné nižší.

- Jak upravit barvu plochy.
- Jak na ploše změnit obrázek.
- Jak změnit barvu okna.

Nastavte si Vistu

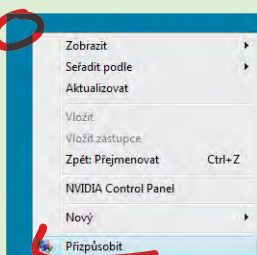
Posadíte-li se k počítači s nově nainstalovaným systémem, budete si pravděpodobně chtít přizpůsobit pracovní plochu podle svých požadavků.

1 Začínáme

Okno pro nastavení možností pracovní plochy zobrazíte tak, že kliknete na volné místo pracovní plochy pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberete příkaz **Přizpůsobit**.

Na obrazovce se objeví okno **Individuální nastavení** s nabídkou různých možností.

3 Změna vzhledu okna ve stylu Visty

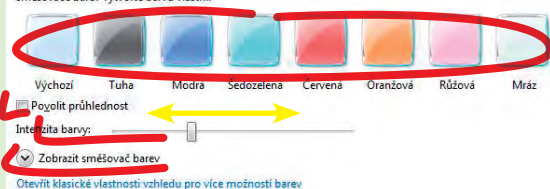
V okně **Individuální nastavení** klikněte na položku **Barva a zobrazení okna**.

V horní části okna vyberte základní barvu a poté doladte její intenzitu, případně povolte nebo zakažte průhlednost. Změny, které provedete, se okamžitě zobrazí v okně, ve kterém pracujete, takže si je můžete ihned prohlédnout.

Nejste-li s výsledkem spokojeni, klikněte na položku **Zobrazit směšovač barev**. Zobrazí se trojice posuvníků, pomocí kterých můžete zvolenou barvu upravit. Posuvníky skryjete kliknutím na položku **Skrýt směšovač barev**.

Barva a zobrazení okna

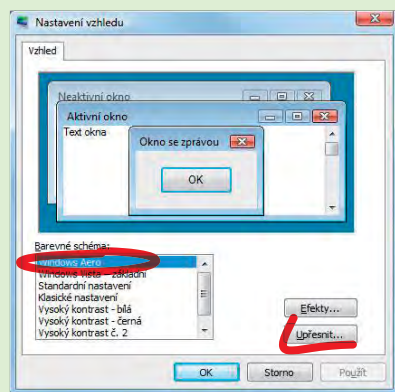
Můžete změnit barvu oken, nabídky Start a hlavního panelu. Vyberte jednu z dostupných barev nebo pomocí směšovače barev vytvořte barvu vlastní.

4 Změna vzhledu okna ve stylu starších verzí Windows

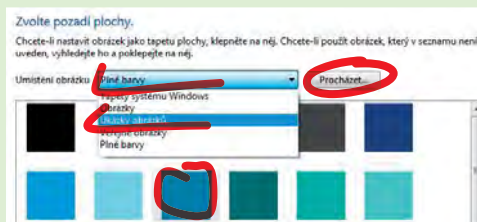
V okně **Individuální nastavení** klikněte na položku **Barva a zobrazení okna**.

V dolní části okna klikněte na odkaz **Otevřít klasické vlastnosti vzhledu pro více možností barev**. V dialogovém okně **Nastavení vzhledu** zvolte v levém dolním rohu jedno z nabízených barevných schémat a změnu si prohlédněte v náhledu. Chcete-li vybrané barevné schéma upravit, klikněte na tlačítko **Upřesnit**.

2 Změna barvy / nastavení obrázku pracovní plochy

V okně **Individuální nastavení** klikněte na položku **Pozadí plochy**. V zobrazeném okně kliknutím rozbalte seznam **Umístění obrázku** a vyberte, zda chcete mít plochu jednobarevnou (**Plné barvy**), nebo zda na ni chcete umístit některou z tapet (**Tapety systému Windows**), nabízených výrobcem, anebo zda chcete použít některý z obrázků (**Obrázky**). Vista pak ve zbývajících částech okna nabídne odpovídající možnosti. Vyberte tu, která vás zaujala, a klikněte na tlačítko **OK**. Chcete-li použít obrázek z jiné složky, klikněte na tlačítko **Procházet**.

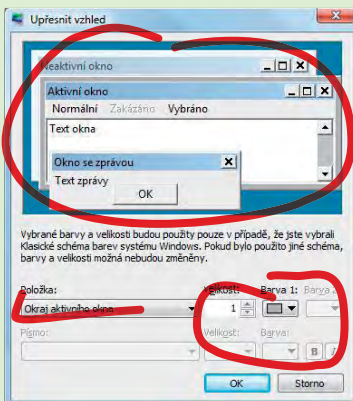

INFO

Používáte-li u počítače dva monitory, můžete rozšířit plochu i na druhý z nich. V takovém případě v okně **Individuální nastavení** klikněte na položku **Nastavení zobrazení**. V dialogovém okně by měly být zobrazeny dva symboly monitorů, a to symbol monitoru 1 a symbol monitoru 2. 1 označuje primární monitor a 2 sekundární (druhý) monitor. Klikněte na symbol monitoru 2, a je-li třeba, přesuňte jej na druhou stranu monitoru označeného číslem 1. Monitory 1 a 2 by měly být uspořádány tak, jak jsou uspořádány skutečné monitory před vámi. Poté klikněte na monitor s číslem 2 a zaškrtněte položku **Rozšířit plochu i na tento monitor**. Všechna dialogová okna uzavřete.

5 Upřesnění vzhledu okna ve stylu starších verzí Windows

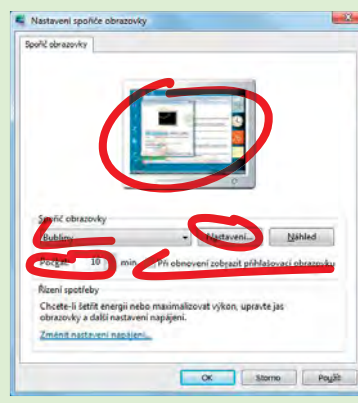
Tento popis navazuje na předchozí krok. Po kliknutí na tlačítko **Upřesnit** klikněte na seznam **Položka** a vyberte tu část okna, kterou chcete změnit. Podle toho, kterou položku jste vybrali, se změní přístup k jednotlivým hodnotám, které je možné editovat. V případě, že jste vybrali některé ze záhlaví oken, budou k dispozici dvě barvy: **Barva 1** a **Barva 2**. Položka **Barva 1** udává barvu levého okraje záhlaví, položka **Barva 2** pak barvu pravého okraje záhlaví. Změny si můžete vyzkoušet a prohlédnout v náhledu v horní části okna: nebudou-li se vám líbit, zrušte je kliknutím na tlačítko **Storno**.

6 Nastavení spořiče obrazovky

V okně **Individuální nastavení** klikněte na položku **Spořič obrazovky**. V okně **Nastavení spořiče** kliknutím rozbalte seznam v části **Spořič obrazovky** a vyberte jeden z nabízených spořičů. V poli **Počkat** nastavte, po jakou dobu vaší nečinnosti má počítač čekat, než spustí spořič. Zaškrtnete-li položku **Při obnovení zobrazit přihlašovací obrazovku**, bude počítač před zahájením další práce požadovat vaše přihlášení, stejně jako při startu.

Některé spořiče nabízejí možnost nastavit některé parametry (z těch, které Windows standardně nabízejí, to jsou spořiče Fotogalerie a Prostorový text). Chcete-li spořič upravit, klikněte na tlačítko **Nastavení**. ■ mzi

Rádce nakupujícího

GPS navigace

V nastávající době dovolených se často vydáváme na výlety do neznámých končin. Při cestování automobilem přijde vhod navigační systém GPS –

díky němu nemusíte před jízdou studovat mapy, a přitom vám nehrozí, že se ztratíte. Do přehledu jsme zařadili deset kvalitních navigačních přístrojů, které se dají zakoupit v e-shopech.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Mapové podklady	Výdrž akumulátoru	Výbava	Navigační funkce	Navigace v praxi	Ergonomie
TomTom GO 720	7 500 Kč	90	Evropa	3:04 hod.	90	100	96	84
Medion GoPal P4410	10 500 Kč	88	Evropa	4:51 hod.	87	98	95	83
Nokia 500 Auto Navigation	8 600 Kč	87	Evropa	6:09 hod.	88	79	91	94
Navigon 7110	8 600 Kč	87	Evropa	2:40 hod.	95	84	98	69
Garmin nüvi 660	8 700 Kč	85	Evropa	2:58 hod.	83	78	86	93
Navigon 5110	6 800 Kč	85	Evropa	4:51 hod.	86	84	97	72
TomTom ONE XL	6 000 Kč	84	Evropa	2:27 hod.	83	96	86	78
TomTom ONE v3	4 100 Kč	84	Východní Evropa	3:34 hod.	78	95	86	90
VDO Dayton PN 4000	11 500 Kč	82	Evropa	3:47 hod.	91	65	91	84
Sony NV-U93T	9 300 Kč	81	Evropa	2:32 hod.	84	63	87	83

Externí tunery DVB-T

Pokud na stolním počítači nebo na notebooku chcete sledovat pozemní televizní vysílání v digitální podobě (DVB-T), potřebujete televizní tuner

pro příjem tohoto vysílání. Velmi zajímavé jsou externí tunery, které se zapojují do portu USB. Jejich výhodou jsou malé rozměry (vypadají jako USB

flash disky), a tak není problém takový tuner přibalit k notebooku např. před cestou na chalupu.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita příjmu	Snadnost použití	Výbava	Programové vybavení	Citlivost tuneru – pásmo VHF	Citlivost tuneru – pásmo UHF
Pinnacle DVB-T Dual Diversity 2000e	2 400 Kč	95	100	100	75	100	21 dBμV	23 dBμV
Pinnacle DVB-T Stick Ultimate	1 500 Kč	89	88	100	75	100	28 dBμV	20 dBμV
TerraTec Cinergy DT USB Diversity	2 700 Kč	88	85	100	75	100	31 dBμV	24 dBμV
Hauppauge WinTV HVR-900	2 100 Kč	86	85	100	75	67	27 dBμV	23 dBμV
Pinnacle PCTV Hybrid Pro Stick 330e	2 000 Kč	85	80	100	75	100	24 dBμV	25 dBμV

Digitální zrcadlovky

Pokud se chcete digitální fotografii věnovat skutečně „do hloubky“, pořídte si digitální zrcadlovku. Ceny těchto

přístrojů neustále klesají a díky bohatému funkčnímu vybavení se s nimi

můžete pustit do „pravého“ kreativního fotografování.

	Orientační cena (v setu se zákl. objektivem)	Celkové hodnocení	Obrazová kvalita	Ovládání	Rozlišení snímače	Citlivost (ISO)	LCD displej (rozlišení)	Hmotnost
Canon EOS 400D	16 500 Kč	90	95	91	10,5 mil.	100–1600	2,5" (230 000 pixelů)	755 g
Olympus E-410	11 500 Kč	88	92	90	10,9 mil.	100–1600	2,5" (230 000 pixelů)	630 g
Nikon D40x	14 400 Kč	86	90	91	10,8 mil.	100–1600	2,5" (230 000 pixelů)	743 g
Sony DSLR A100	22 500 Kč	83	88	90	10,8 mil.	100–1600	2,5" (230 000 pixelů)	885 g
Pentax K10D	21 200 Kč	78	90	85	10,3 mil.	100–1600	2,5" (210 000 pixelů)	793 g

Deset let PPK

Pro čtyři výherce máme připraveny mobilní telefony Nokia 3110 Classic, které věnovala společnost Telefónica O2.

Počítač pro každého vyšel poprvé 8. dubna 1998, tedy právě před deseti lety. Původně to byl týdeník a jeho vydávání bylo plánováno na tři čtvrtě roku. Zájem čtenářů však předčil naše očekávání, a tak jsme se rozhodli v jeho vydávání pokračovat. Během několika let se čtrnáctideník Počítač pro každého stal nejprodávanejším počítačovým časopisem u nás a tuto pozici si díky trvalé přízni čtenářů drží dodnes.

Kolik vydání PPK vyšlo od dubna 1998 dosud (včetně PPK 8/2008 – nepočítejte publikace „PPK speciál“)?

a) 207 b) 237 c) 257 d) 287

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 5. května 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **Narozeniny** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1 nebo **e-mailem** na adresu krizovka08@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303**

SMS v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK8 X**

TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC.

Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b, c nebo d) a místo slova **TAJENKA** napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtay, a. s. Jména výherců uveřejníme v PPK č. 11/2008.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zaslání nabídky obchodu nebo služeb.

Tajenka křížovky z PPK 5/2008 zní:

Bejvák plný internetu mítí s bezdrátovou wifi sítí.

Správná odpověď na soutěžní otázku:

Maximální udávaný dosah signálu Wi-Fi šířeného routerem Belkin N1 Vision Wireless Router je 480 metrů (odpověď c).

Výhry od společnosti Belkin pošleme Belkin výhercům: Router N1 Vision dostane P. Bulíček z Časla-
vi, Networking USB Hub J. Varhaník z Českých Budějovic, omyvatelnou myš s pouzdem M. Rothová z Brna a přepětové ochrany SurgeMaster F. Muška z Prahy, P. Hlaváček z Olomouce, H. Bittnerová z Chomutova a R. Entnerová z Krnova. Blahopřejeme!

POMŮCKY: AN, KOTON, PAPP	VEREJNÉ DAROVÁNÍ MAJETKU	MYTICKÝ KRAL ELFO	ČAS	ŠPANĚLSKÝ "ZLATO"	PLETÁŘSKÝ STROJ	KIPLINGŮV VLK	NĚMECKÝ "RŮŽE"	RACHMANIN- NOVOVA OPERA	SPZ SOKOLOVA	FRANC. "SKRZ"	ZNAČKA BENZIN, PUMP	3. DÍL TAJENKY	MĚDĚNKA
VYHYNULÝ PTÁK					KAPROVITÁ RYBA				BYVALÝ MAĐARSKÝ ROHOVNÍK				
ODVĚTVÍ					KOLEM TYLOVY INICIÁLY				HUD. NÁSTR. (HARFA)				
1. DÍL TAJENKY									KŘÍDLO BUDOVOY				
									BYVALÁ MPZ ČSSR				
DRUH PAPOUŠKA					SBÍRKA SYSTÉM HODNOCENÍ SACHISTŮ					AFRICKÉ SELMY			
ZKRATKA CIVILNÍ OBRANY					SOPKA NA SICÍLIÍ POLSKÉ SPORTOVNÍ STŘEDIŠKO			SLOVENSKÝ "OSIČKA"			PRVNÍ IND. BAREV, FILM		
ALKENOL									VOJENSKÁ PRODEJNA				
AMOSEK	POZDĚJÍ								ÚDER NĚHOJ				DIVOČÁK
SOPKA FILIPINÁCH					ZKRATKA AUTOMOTO- KLUBU				REKA BYVALÁ ZEMĚDĚL. ZKRATKA				
PŘÍSTAVNÍ HRÁZE									TĚLO (ANAT.)				
PÁDOVÁ OTÁZKA					NÁZEV BARVIVA NA VEJCE	HEYER- DAHLŮV VOR	CIGARETA (OBEČNÉ)	OVOCNÝ NÁPOJ	OPERNÁ ZED	KRÁLOVSKÝ STOLEC	DRUH PALMY		
ŠPANĚLSKÝ "ANO"					ŠERMÍŘSKÁ ZBRAN			DROP (ZOOŁ.)				SPOJKA	
					KOKR- ŠPANĚL			ZNOVU				ÚSILÍ	
DR. ZKR. TUŽKOVÉ KORUNY					DÁVAT VÝSTRAHU							ZÁŘÍZENÍ PEKÁRNÝ	
POLEVKOVÝ KNEDLIČEK					MOUČKA Z KURKUMY							PREZENT	
ZDÁNĚLIVÉ													SPISOVÁ ZKRATKA
													MPZ NIZO- ZEMSKA
RYBÍ POCHOUTKA					VÝMĚNA								
POVRCH KMEŇE STROMU													
					ZNAČKA NAŠÍ OBUVI					MADRIDSKÝ FOTBAL. KLUB			

počítač
pro každého

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

redakce@ppk.cz

Lze 32bitová Windows XP Home nějakým způsobem aktualizovat (upravit) na Windows XP 64bitová?

Převod mezi 32bitovým a 64bitovým operačním systémem možný není, protože ač z hlediska uživatele vypadají tyto systémy úplně stejně, jejich základní principy jsou odlišné. Navíc pokud mi je známo, Windows XP jsou v 64bitové verzi dostupné pouze v edici „Professional“. Pokud potřebujete 64bitová Windows pro domácí počítač, je vhodnou volbou přejít na Windows Vista, konkrétně na 64bitová Windows Vista Home Premium (viz <http://www.microsoft.com/cze/windows/products/windowsvista/editions/64bit.mspx>).

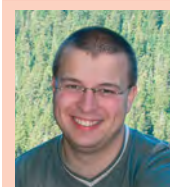
V pravém horním rohu klávesnice se nachází klávesa se symbolem zpětného lomítka. Stiskem této klávesy však zpětné lomítko do textu vložit nelze,

a musím jej tedy pracně zadávat pomocí klávesové zkratky „Alt + 92“. Nejde to nějak jednodušeji přes zmíněnou klávesu?

Klávesa se symbolem zpětného lomítka na české klávesnici nefunguje, v českém rozložení slouží k zapsání přehlásky. Pokud tedy chcete zpětné lomítko zapsat přímo pomocí této klávesy, musíte přepnout na rozložení anglické – k tomu slouží klávesová zkratka (levý) Alt + Shift, resp. Ctrl + Shift. Ale zdráhal bych se označit tento způsob za jednodušší. Snad jedině na noteboocích bez numerické klávesnice.

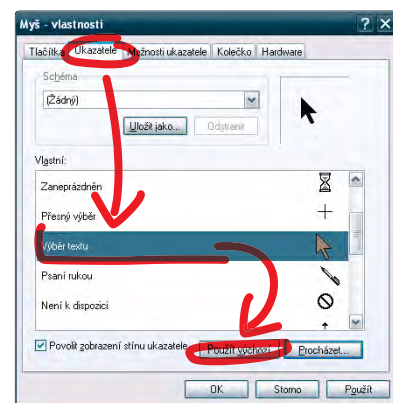
Změnil se mi kurzor, kterým píšu/opravuji text. Jak to mohu změnit zpět?

Kurzory myši lze upravovat v okně **Myš – vlastnosti** na záložce **Ukazatele**. (Toto okno otevřete tak, že v nabídce **Start** kliknete na možnost

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

Ovládací panely a v zobrazeném okně na položku **Myš**.) V rámečku **Vlastní** (obr. 1) stačí najít položku **Výběr textu**, kliknutím ji označit a stisknout tlačítko **Použít výchozí** (naleznete jej hned po rámečkem). Podrobněji jsme se kurzorům myši věnovali v PPK 21/2007 na stránce 40.

► Obr. 1

Starší čísla časopisu **Počítače pro každého** je možné do vyprodání zásob objednávat na dobírku, a to na e-mailové adrese dobirky@ppk.cz.

Jak ve Wordu 2003 zajistím, aby se na konci nabídky „Soubor“ nezobrazoval výpis naposledy otevřených dokumentů?

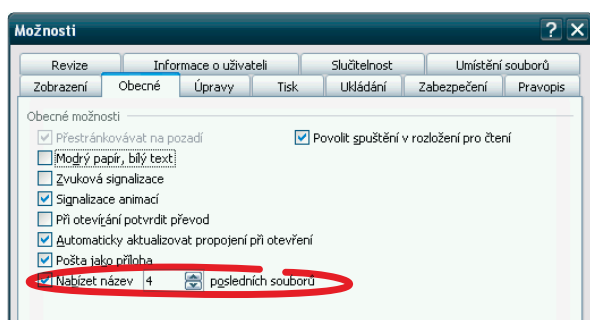
Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Obecné** (obr. 2). V části **Obecné možnosti** vyhledejte položku **Nabízet název ??? posledních souborů** (místo ??? je textové pole) a zrušte zaškrtnutí této položky. ■ mzi

Jak mám na klávesnici napsat hranaté závorky?

Přepněte klávesnici na anglickou – k tomu slouží zkratka (levý) **Alt + Shift**, resp. **Ctrl + Shift** – a závorky запиšte stiskem příslušných kláves. Na většině klávesnic jsou tyto klávesy v horní řadě písmen: tato řada končí na pravé straně znaky „I“, „O“ a „P“ a za nimi následují klávesy pro zápis levé a pravé hranaté závorky. Zpět na českou klávesnici se vraťte použitím stejné klávesové zkratky, kterou jste aktivoval klávesnici anglickou.

Přímo z české klávesnice lze hranaté závorky vložit pomocí klávesových zkratk **Alt + 91** (levá hrana-

inzerce

▲ Obr. 2

tá závorka) a **Alt + 93** (pravá hranatá závorka). Čísla zapisujte na numerické klávesnici!

Dalším způsobem je při stisknutí klávese (pravý) **Alt** stisknout klávesu s příslušnou hranatou závorkou.

■ mzi, mse, rst

Nedávno jste v PPK psali o programu, který umí šifrovat USB disky. Hned jsem ho vyzkoušel, ale na velké objemy dat (v mém případě je to asi 1 GB) je moc pomalý. Je nějaký program, který by vyžadoval heslo jen před spuštěním USB flash disku a který by už takto zařídil, aby byl disk chráněn před zneužitím? Díky tomu by se nemuselo čekat na šifrování...

Obávám se, že vás zklamám, ale tyto požadavky jsou protichůdné. Sice by bylo možné ochránit disk proti neoprávněnému přístupu pouze heslem, ale taková ochrana by byla značně nespolehlivá. Případnému útočníkovi by totiž stačilo, aby použil jiný mechanismus přístupu než ten, který vyžaduje heslo, a bez problémů by se k souborům dostal. Mám-li to přiblížit na nějakém snadno pochopitelném případě, je to, jako kdybyste chránil úrodu na své zahrádce tím, že byste klíč od branky uschoval do trezoru. Sice naoko by to bylo bezpečné (bez klíče se na zahrádku nikdo nedostane, a nemůže tedy nic ukrást), ale sám jistě uznáte, že není větší problém zamčenou branku přeskocit. Mám-li v příkladu pokračovat, šifrování funguje tím způsobem, že svoji zahrádku (tedy data) sice necháte klidně volně přístupnou – bez jakékoli branky, plotu a podobných nespolehlivých ochrany –, ale na zahrádce pěstujete exotickou plodinu, s kterou nikdo neumí nic dělat, a doma v trezoru uchovávejte jen recept na její zpracování. I když se tedy na zahrádku někdo dostane, nebude mu to nic platné...

Pokud vyžadujete rychlejší šifrování dat, raději se zaměřte jiným směrem. V první řadě se přesvědčte, že na svůj USB flash disk přistupujete přes rozhraní USB 2.0 Hi-Speed,

a že proces šifrování tedy není brzděn pomalým médiem. (Pokud brzděn je, poříďte si rychlejší flash disk nebo doplňte do počítače porty s USB 2.0 Hi-Speed.) Pomůže samozřejmě i výkonnější počítač (s lepším procesorem), ale levněji vyjde spíše pořízení specializovaného flash disku s podporou pro šifrování (takové disky jsou v prodeji u každého většího obchodníka), eventuálně nějakého profesionálního šifrovacího programu. V PPK jsme doporučovali zdarma dostupný program, který domácím uživatelům postačí, ale máte-li větší nároky, je lepší se podívat po nějakém profesionálním řešení.

Mám DVD vypalovačku LG s podporou pro technologii LightScribe. K vypalování používám Nero Express 6, kde je obsažen také program pro vypalování potisků. Když potisk vytvořím a zadám „Print“ (tedy příkaz k jeho vypálení), chvíli se načítají data a těsně před dokončením načtení dojde k vysunutí mechaniky. Zároveň se zobrazí hlášení, že DVD není v mechanice, nebo že mám správně vložit disk. Kde dělám chybu?

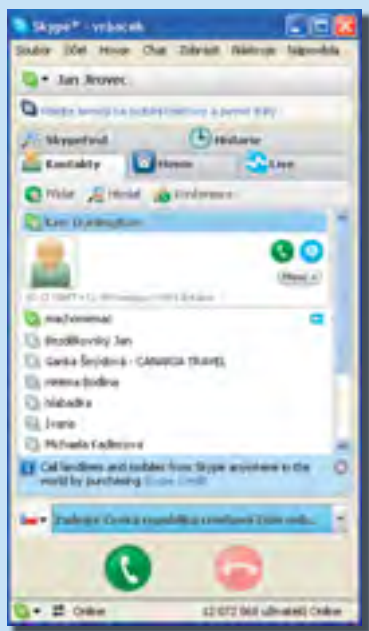
Bohužel jste nenapsal, zda používáte DVD média určená pro LightScribe. A tak hlášení, že DVD není v mechanice, může být způsobeno tím, že používáte nevhodné DVD médium. Pokud používáte DVD s povrchem určeným pro LightScribe, pak pro laserové popsání disku je zapotřebí stranu s povrchem LightScribe založit do vypalovací mechaniky směrem dolů (tzn. vrstvou pro vypalování dat nahoru). ■ mse

Používám program Skype k telefonování po internetu a chtěl bych rozšířit jeho používání o volání do pevných sítí. K tomu je zapotřebí kredit a v tom je ten problém. Je možné zakoupit kredit jiným způsobem než přes internet platební kartou nebo bankovním převodem? Vzhledem k často se vyskytujícímu podvodům při platbách přes web mám obavu tento způsob využít.

Budu vás muset zklamat, ale jiná možnost bohužel není. Společnost Skype dosud nemá české zastoupení, tudíž zakoupení kreditu Skype je vlastně platbou do zahraničí a nejde realizovat jinak než elektronickým převodem peněz. Lze sice využít i některé platební systémy (například PayPal), ale to problém neřeší, neboť v tomto případě je peníze opět třeba poukazovat elektronicky.

PPK CD 9/2008

Na **CD 9/2008** najdete sbírku programů pro komunikaci prostřednictvím internetu (jde o e-mailové klienty, instant messengery a programy pro volání po internetu). Dále se budeme věnovat grafickým programům a chybět nebudou ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

PRVNÍ POMOC PRO POČÍTAČ

I velmi opatrní uživatelé se dříve či později dostanou do situace, že budou nuceni řešit nějaký problém s počítačem. Ať už se jedná o „zamrzlý“ program, nebo o obtížné rozpoznatelnou chybu hardwaru, je důležité vědět, co dělat, aby se problém místo vyřešení naopak neprohloubil. Proto vám v příštím čísle přineseme kurz první pomoci pro počítač.

BEZPEČNOST – OTÁZKY A ODPOVĚDI

Už i domácí počítače dnes uchovávají velmi cenná data a uživatelé jejich prostřednictvím manipulují s penězi nebo citlivými informacemi. A protože krást z bezpečí domova je už po staletí snem všech lapků, pirátů a jiných podobných pochybných existencí, jsou elektronické útoky na denním pořádku. Bezpečnost počítače je tedy téma velmi aktuální a uživatelé k němu mají oprávněně mnoho otázek. V příštím čísle přineseme odpovědi na mnohé z takových dotazů.

VELKÝ TEST LCD MONITORŮ

Dosluhuje váš starý monitor? Pak je nejvyšší čas podívat se po novém zobrazovacím zařízení. V současné době je na trhu pestrá nabídka LCD monitorů a za nepříliš vysokou částku lze pořídit i monitory s úhlopříčkou displeje 22 palců – to je 55,9 cm. Na několik takových monitorů se v příštím vydání PPK podíváme.

VYLEPŠENÍ DIGITÁLNÍCH FOTOGRAFIÍ

Na CD přiloženém k tomuto číslu PPK vám přinášíme program Zoner Photo Studio 10. V PPK 9 se seznámíte s dalším návodem, jak s tímto programem pracovat. Tématem bude, jak napravit kácející se budovy, šikmou linii horizontu a další možné opravy. Navíc na PPK CD najdete video-návod k tomuto článku i k návodu, který je uveřejněn v tomto čísle PPK.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 14. 4. 2008

ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931

Vydává: Burda Communications s. r. o.

Tel.: 225 018 566

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Publisher: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)

Redakce (redakce@ppk.cz):

Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba),
Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse),
Miroslav Ziegler (mzi)

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Trýšček

Jazyková úprava: Richard Straberger

Externí spolupracovníci:

Marie Franců, Jiří Lapáček, Jiří Macich,
Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler

Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.

Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o.,

P. O. Box 141, 140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)

fax: 225 341 425

e-mail: ppk@send.cz

Předplatné na Slovensku:

Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,

Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5

tel.: +421 267 201 931

fax: +421 267 201 910

e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s.,

oddelenie inej formy predaja,

Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

tel.: +421 244 458 816

fax: +421 244 458 819

e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková

tel.: 225 018 762

fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:

ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodeji sítě rozšiřuje:

V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.

Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Communications s. r. o., Praha

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8

IČO 45280681

Vydavatelství Burda Communications s. r. o.

vydává časopisy Chip, Level, Mediashop,

Počítač pro každého.

Sídliště na adrese: Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,

recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

SEZNAM INZERCE

Adobe Systems, Praha	4. obálka
AVG Technologies CZ, Brno	8, 17
BenQ Austria, Vídeň	15
Brother International CZ, Brno	9
Canon CZ, Praha	2. obálka, 37
CD Projekt Czech, Praha	35
HEWLETT-PACKARD, Praha	5
HYPE, Praha	3. obálka
IMPACT COMPUTERS, Praha	33
LCS INTERNATIONAL, Praha	19
PJsoft, Praha	47
Svět knihy, Praha	49
Toshiba Europe, Brno	7
Vodafone Czech Republic, Praha	13